

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/1315 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Ιουνίου 2023

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, και του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β),

Αφού ζήτησε τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η διαφάνεια των κρατικών ενισχύσεων είναι ουσιώδης για την ορθή εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης και συνεπάγεται βελτίωση της συμμόρφωσης, ενίσχυση της λογοδοσίας, αξιολόγηση από ομότιμους και, εντέλει, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών. Δεδομένης της σημασίας της διαφάνειας και, ειδικότερα, προκειμένου να ευθυγραμμιστούν τα όρια δημοσίευσης που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής ⁽²⁾ με τα νέα όρια που καθορίζονται σε όλες τις πρόσφατα αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές και πλαίσια της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις, το όριο πάνω από το οποίο πρέπει να δημοσιεύονται οι πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού για τη χορήγηση μεμονωμένων ενισχύσεων θα πρέπει να οριστεί σε 100 000 EUR. Το όριο αυτό θα πρέπει να είναι 10 000 EUR για δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή και για δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εκτός από εκείνους στους οποίους εφαρμόζεται το τμήμα 2α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, και 500 000 EUR για ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε χρηματοδοτικά προϊόντα τα οποία στηρίζονται από το ταμείο InvestEU βάσει του τμήματος 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014. Για μεμονωμένες ενισχύσεις που υπερβαίνουν αυτά τα κατώτατα όρια, οι πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 πρέπει να δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Για τις ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν αυτά τα όρια, η δημοσίευση των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του εν λόγω κανονισμού μπορεί να πραγματοποιείται σε μεταγενέστερο χρόνο.
- (2) Προκειμένου να εξασφαλιστεί προβλεψιμότητα και ασφάλεια δικαίου για την εφαρμογή των τροποποιήσεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 που εισάγονται με τον παρόντα κανονισμό, ιδίως όσον αφορά τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, είναι σκόπιμο να παραταθεί η περίοδος εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 κατά τρία έτη έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

- (3) Όπου κρίθηκε σκόπιμο, στα τμήματα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 που αποτέλεσαν αντικείμενο ειδικής επανεξέτασης στο πλαίσιο της παρούσας τροποποίησης, θα πρέπει να γίνουν προσαρμογές στα όρια κοινοποίησης και στα ποσά των ενισχύσεων, βάσει αξιολόγησης των εξελίξεων της αγοράς και της πρακτικής της Επιτροπής. Υπό το πρίσμα της μακράς περιόδου εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού από την έκδοσή του το 2014, σε συνδυασμό με τα τρέχοντα υψηλά επίπεδα πληθωρισμού, είναι σκόπιμο τα όρια κοινοποίησης και τα ανώτατα ποσά ενίσχυσης να αυξηθούν και στα υπό ειδική επανεξέταση τμήματα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι μια γενικότερη αύξηση κατά 10 % των ορίων κοινοποίησης και των ποσών των ενισχύσεων για τα υπόλοιπα τμήματα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 είναι σκόπιμη και, ως εκ τούτου, δεν θα οδηγήσει σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού αντίθετες προς το κοινό συμφέρον.
- (4) Μετά την έκδοση των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2022 ⁽³⁾, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 που αφορούν τις περιφερειακές ενισχύσεις στον θα πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των διαφορετικών δεσμών κανόνων που επιδιώκουν τους ίδιους στόχους. Το τμήμα 1 του κεφαλαίου III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 θα πρέπει επίσης να προσαρμοστεί ώστε να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές στην αγορά και η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ⁽⁴⁾, καθώς και οι στόχοι του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾. Οι ενισχύσεις λειτουργίας για την αποτροπή και την αναχαίτιση της μείωσης του πληθυσμού θα πρέπει να επεκταθούν και στις αραιοκατοικημένες περιοχές, προκειμένου να διευκολυνθεί η καλύτερη στήριξη των περιοχών που αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις. Για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 για τα ενισχυόμενα έργα κάτω των 50 εκατ. EUR τα οποία υλοποιούνται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (στο εξής: ΜΜΕ), τα όρια κοινοποίησης θα πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως και να αποσαφηνιστούν.
- (5) Σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη ⁽⁶⁾, οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ μπορούν να χορηγούνται με τη μορφή κουπονιών, για παράδειγμα για την προώθηση των πράσινων συμβουλευτικών υπηρεσιών. Επιπλέον, κατά τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν απλουστευμένους κανόνες στις ΜΜΕ με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών.
- (6) Σύμφωνα με την ανακοίνωση για τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης ⁽⁷⁾ και την ανακοίνωση για την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα ⁽⁸⁾, υπάρχει ανάγκη να διασφαλιστεί ότι οι ψηφιακές λύσεις βοηθούν την Ευρώπη να συνεχίσει τον δικό της δρόμο προς έναν ψηφιακό μετασχηματισμό που λειτουργεί προς όφελος των πολιτών μέσω του σεβασμού των ευρωπαϊκών αξιών. Η Νέα Βιομηχανική Στρατηγική για την Ευρώπη ⁽⁹⁾ προβλέπει ότι η Ευρώπη χρειάζεται έρευνα και τεχνολογίες και μια ισχυρή ενιαία αγορά που θα άρει τους φραγμούς και θα περιορίσει τη γραφειοκρατία. Αναγνωρίζεται δε ότι η επιτάχυνση των επενδύσεων στην έρευνα, την καινοτομία, την ανάπτυξη και τις σύγχρονες υποδομές θα συμβάλει στην ανάπτυξη νέων παραγωγικών διαδικασιών και στη δημιουργία θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό, τα ερευνητικά έργα και οι υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας περιλαμβάνουν επίσης την ανάπτυξη ή τη βελτίωση ψηφιακών προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών, σε οποιονδήποτε κλάδο, τεχνολογία, βιομηχανία ή τομέα (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των ψηφιακών βιομηχανιών, των ψηφιακών υποδομών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους).
- (7) Προκειμένου να επιταχυνθεί η υλοποίηση ορισμένων καινοτόμων σχεδίων που σχετίζονται με έργα στα οποία συμμετέχουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν υψηλότερα όρια κοινοποίησης και εντάσεις ενίσχυσης για έργα έρευνας και ανάπτυξης που αποφέρουν διασυννοριακά οφέλη από πλευράς αποτελεσματικών συνεργασιών και διάδοσης γνώσεων.

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (ΕΕ C 153 της 29.4.2021, σ. 1).

⁽⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» [COM(2019) 640 final].

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁽⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη» [COM(2020) 103 final].

⁽⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης» [COM(2020) 67 final].

⁽⁸⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα» [COM(2020) 66 final].

⁽⁹⁾ Ανακοίνωση προς Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη» [COM(2020) 102 final].

- (8) Υπό το πρίσμα της θέσης ειδικών απαλλαγών κατά κατηγορία για την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (στο εξής: ΤΑΠΤΚ), η οποία έχει οριστεί ως τοπική ανάπτυξη LEADER στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, και της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας (στο εξής: ΕΣΚ) στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής ⁽¹⁰⁾, είναι σκόπιμο, αφενός, να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της τρέχουσας απαλλαγής κατά κατηγορία για τα έργα ΤΑΠΤΚ βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 πέραν των έργων που ορίζονται ως LEADER και, αφετέρου, να καταργηθεί η απαλλαγή κατά κατηγορία για τα έργα ΕΣΚ βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- (9) Είναι σκόπιμο να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 προϋποθέσεις συμβατότητας για τις ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων που αφορούν την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου ή θερμότητας. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να συνάδουν με τις ισχύουσες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης όταν χαρακτηρίζονται ως δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών. Τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να εισάγουν διακρίσεις μεταξύ προμηθευτών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων και θα πρέπει να οδηγούν σε λιανική τιμή πάνω από το κόστος, σε επίπεδο όπου μπορεί να υπάρξει αποτελεσματικός ανταγωνισμός μεταξύ των εμπορών λιανικής πώλησης.
- (10) Για τον μετριασμό των επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾ επιτρέπει κατ' εξαίρεση στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν, σε προσωρινή βάση, μέτρα δημόσιας παρέμβασης στον καθορισμό των τιμών για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για τις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων υποχρεώσεων προμήθειας κάτω του κόστους. Ως εκ τούτου, είναι επίσης σκόπιμο να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 προϋποθέσεις συμβατότητας για τις ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή προσωρινών δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας που παράγεται από φυσικό αέριο, ώστε να μετριαστούν οι επιπτώσεις των αυξήσεων των τιμών μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να εισάγουν διακρίσεις μεταξύ ΜΜΕ ή προμηθευτών ούτε να τους επιβάλλουν αθέμιτο κόστος. Ως εκ τούτου, οι προμηθευτές θα πρέπει να αποζημιώνονται για το κόστος που ερωμίζονται για την προμήθεια σε ρυθμιζόμενες τιμές, εάν η δημόσια παρέμβαση τους υποχρεώνει να προμηθεύουν κάτω του κόστους. Προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο τα μέτρα αυτά να αυξήσουν τη ζήτηση για ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο ή θερμότητα που παράγεται από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια, οι ρυθμιζόμενες τιμές θα πρέπει να καλύπτουν μια περιορισμένη μόνο ποσότητα κατανάλωσης και δεν θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα μέση τιμή εφοδιασμού χαμηλότερη από τις τιμές πριν από την επίθεση κατά της Ουκρανίας.
- (11) Οι ενισχύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση υποδομών δοκιμών και πειραματισμού αντιμετωπίζουν κυρίως τις ανεπάρκειες της αγοράς που απορρέουν από ατελή και ασύμμετρη πληροφόρηση ή από δυσκολίες συντονισμού. Σε αντίθεση με τις ερευνητικές υποδομές, οι υποδομές δοκιμών και πειραματισμού χρησιμοποιούνται κυρίως για οικονομικές δραστηριότητες και, ειδικότερα, για την παροχή υπηρεσιών σε επιχειρήσεις. Η κατασκευή ή η αναβάθμιση υποδομών δοκιμών και πειραματισμού αιχμής ενέχει υψηλό αρχικό επενδυτικό κόστος, γεγονός που σε συνδυασμό με την επισφαλή πελατειακή βάση μπορεί να δυσχεράνει την πρόσβαση σε ιδιωτική χρηματοδότηση. Η πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδοτούμενες υποδομές δοκιμών και πειραματισμού πρέπει να παρέχεται με διαφάνεια, άνευ διακρίσεων και υπό όρους της αγοράς σε περισσότερους του ενός χρήστες. Για να διευκολυνθεί η πρόσβαση των χρηστών σε υποδομές δοκιμών και πειραματισμού, τα τέλη χρήστη μπορούν να μειωθούν σύμφωνα με άλλες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής ⁽¹²⁾. Εάν δεν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, το μέτρο μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση προς τους χρήστες της υποδομής. Στις περιπτώσεις αυτές, οι ενισχύσεις προς τους χρήστες ή για την κατασκευή ή την αναβάθμιση θα πρέπει να απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης μόνο αν η ενίσχυση προς τους χρήστες χορηγείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Είναι δυνατή, επίσης, η ιδιοκτησία και διαχείριση μιας δεδομένης υποδομής δοκιμών και πειραματισμού από περισσότερα μέρη, ενώ οι δημόσιοι φορείς και επιχειρήσεις μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν από κοινού την υποδομή αυτή. Οι υποδομές δοκιμών και πειραματισμού είναι επίσης γνωστές ως τεχνολογικές υποδομές.
- (12) Οι ενισχύσεις για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας στοχεύουν στην αντιμετώπιση των ανεπαρειών της αγοράς που συνδέονται με προβλήματα συντονισμού, τα οποία παρεμποδίζουν την ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών ή περιορίζουν τις αλληλεπιδράσεις και τη ροή των γνώσεων εντός των σχηματισμών αυτών. Οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν είτε να στηρίζουν τις επενδύσεις σε ανοικτές και κοινές υποδομές για τους συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας είτε να στηρίζουν τη λειτουργία των σχηματισμών αυτών, με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας, της δημιουργίας δικτύων και της μάθησης. Ωστόσο, ενισχύσεις λειτουργίας για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας θα πρέπει να χορηγούνται μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα 10 έτη. Για να διευκολυνθεί η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας ή η συμμετοχή στις δραστηριότητες συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας, η πρόσβαση μπορεί να παρέχεται σε μειωμένες τιμές σύμφωνα με άλλες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013.

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 327 της 21.12.2022, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας (ΕΕ L 261I της 7.10.2022, σ. 1).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1).

- (13) Οι ενισχύσεις για δραστηριότητες καινοτομίας στοχεύουν κυρίως σε ανεπάρκειες της αγοράς συνδεδεμένες με θετικές εξωτερικότητες (διάχυση γνώσεων), προβλήματα συντονισμού και, σε μικρότερο βαθμό, ασύμμετρη πληροφόρηση. Όσον αφορά τις ΜΜΕ, τέτοιες ενισχύσεις καινοτομίας μπορεί να χορηγούνται για την απόκτηση, επικύρωση και προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και άλλων άυλων στοιχείων ενεργητικού, για την απόσπαση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης και για τη λήψη συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών στον τομέα της καινοτομίας, π.χ. υπηρεσιών που παρέχονται από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων, ερευνητικές υποδομές, υποδομές δοκιμών και πειραματισμού ή συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας.
- (14) Τα δίκτυα οπισθόζευξης αποτελούν προϋπόθεση για την ανάπτυξη τόσο σταθερών όσο και κινητών δικτύων πρόσβασης σε περιοχές όπου είτε δεν υπάρχει τέτοια υποδομή είτε δεν είναι πιθανό να αναπτυχθεί στο εγγύς μέλλον. Οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για τη στήριξη της ανάπτυξης ορισμένων αποδοτικών δικτύων οπισθόζευξης, τα οποία ωφελούν τόσο τα σταθερά όσο και τα κινητά δίκτυα, θα πρέπει να θεωρούνται συμβατές με την εσωτερική αγορά και να απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης υπό ορισμένες προϋποθέσεις, προκειμένου να διευκολυνθεί η γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος σε τομείς όπου υπάρχει ανεπάρκεια της αγοράς, με παράλληλο περιορισμό των κινδύνων στρέβλωσης του ανταγωνισμού και παραγκωνισμού των ιδιωτικών επενδύσεων.
- (15) Σε συνέχεια της έκδοσης των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση των επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου ⁽¹³⁾ για την περίοδο από το 2022 και μετά, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 που αφορούν την πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές, προκειμένου να εξασφαλιστεί συνοχή. Οι ΜΜΕ διαδραματίζουν κείμενο ρόλο στις οικονομίες των κρατών μελών, όσον αφορά τόσο την απασχόληση όσο και τον οικονομικό δυναμισμό και την οικονομική μεγέθυνση, και, ως εκ τούτου, έχουν επίσης κομβική σημασία για την οικονομική ανάπτυξη και ανθεκτικότητα της Ένωσης στο σύνολό της. Προσφέρουν καινοτόμες λύσεις για την αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η κλιματική αλλαγή, η αναποτελεσματική χρήση των πόρων και η απώλεια της κοινωνικής συνοχής, και συμβάλλουν στη διάδοση αυτής της καινοτομίας υποστηρίζοντας την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και ενισχύοντας την ανθεκτικότητα ή την τεχνολογική κυριαρχία της Ένωσης. Ωστόσο, για να μπορέσουν να αναπτυχθούν και να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό τους, οι ΜΜΕ χρειάζονται πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να προωθήσει τη δημιουργία μιας αποτελεσματικής αγοράς χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ώστε οι ΜΜΕ να μπορούν να έχουν πρόσβαση στην αναγκαία χρηματοδότηση σε κάθε στάδιο της ανάπτυξής τους. Εφόσον η εν λόγω αγορά δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί πλήρως, οι ενισχύσεις για την πρόσβαση των ΜΜΕ και των νεοσύστατων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση αντιμετωπίζουν αδυναμίες της αγοράς ή άλλα σχετικά εμπόδια που τις εμποδίζουν να προσελκύσουν τη χρηματοδότηση που χρειάζονται για να αναπτύξουν πλήρως το δυναμικό τους. Οι ΜΜΕ, ιδιαίτερα στα αρχικά στάδια της πορείας τους, ή όταν δραστηριοποιούνται σε νέους τομείς ή τομείς υψηλής τεχνολογίας, συχνά δεν είναι σε θέση να αποδείξουν την πιστοληπτική τους ικανότητα στους επενδυτές. Η αξιολόγηση ⁽¹⁴⁾ των σχετικών κανόνων που διενεργήθηκε το 2019 και το 2020 επιβεβαίωσε ότι οι εν λόγω αδυναμίες της αγοράς ή άλλα σχετικά εμπόδια εξακολουθούν να υφίστανται, μια κατάσταση που είναι πιθανό να επιδεινωθεί από την πανδημία COVID-19 και τις συνέπειες της τρέχουσας πολιτικής και οικονομικής κατάστασης στην Ευρώπη λόγω του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Για να διευκολυνθεί περαιτέρω η διάδοση των εν λόγω ενισχύσεων με σκοπό τη διασφάλιση των προοπτικών ανάπτυξης των ΜΜΕ, και η συνολική ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ένωσης, καθώς και για να παρασχεθεί μεγαλύτερη σαφήνεια, θα πρέπει να αναθεωρηθεί η δομή και το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου. Τα έργα που είναι επιλέξιμα για στήριξη από το Ταμείο Καινοτομίας θα μπορούν να τυγχάνουν μιας πιο ελαστικής πρόσβασης σε χρηματοδότηση για καινοτόμες επιχειρήσεις.
- (16) Σε συνέχεια της έκδοσης των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας ⁽¹⁵⁾, που ισχύουν από τις 27 Ιανουαρίου 2022, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 που αφορούν τις ενισχύσεις στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος, και της ενέργειας θα πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των διαφορετικών δεσμών κανόνων που επιδιώκουν τους ίδιους στόχους. Το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου III τμήμα 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 θα πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές στην αγορά και οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, καθώς και τα μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο REPowerEU της Επιτροπής ⁽¹⁶⁾ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και για τον μετριασμό τυχόν αρνητικών επιπτώσεων στην επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που θεσπίστηκαν για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 το 2021 ⁽¹⁷⁾. Κατά τον σχεδιασμό των μέτρων κρατικής ενίσχυσης, τα κράτη μέλη μπορούν να συνδυάζουν ενισχύσεις βάσει διαφορετικών διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι σχετικές προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τη σώρευση.

⁽¹³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση των επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου» (ΕΕ C 508 της 16.12.2021, σ. 1).

⁽¹⁴⁾ Commission Staff Working Document on the Fitness Check of the 2012 State aid modernisation package, railways guidelines and short-term export credit insurance (Εγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με τον έλεγχο καταλληλότητας της δέσμης μεταρρυθμίσεων για τον εκσυγχρονισμό των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις του 2012, των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους και της βραχυπρόθεσμης ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων) [SWD(2020) 257 final].

⁽¹⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας» (ΕΕ C 80 της 18.2.2022, σ. 1).

⁽¹⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Σχέδιο REPowerEU» [COM(2022) 230 final].

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1237 της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 270 της 29.7.2021, σ. 39).

- (17) Οι επενδυτικές ενισχύσεις που αποσκοπούν στη στήριξη της απόκτησης ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης οχημάτων μηδενικών εκπομπών ή καθαρών οχημάτων, ή της μετασκευής οχημάτων η οποία εξασφαλίζει τη δυνατότητα χαρακτηρισμού τους ως οχημάτων μηδενικών εκπομπών ή καθαρών οχημάτων, συμβάλλουν στη μετάβαση προς την κινητικότητα μηδενικών εκπομπών και στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, κυρίως όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών. Με βάση την πείρα που απέκτησε η Επιτροπή όσον αφορά τα μέτρα κρατικής ενίσχυσης για τη στήριξη της καθαρής κινητικότητας, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν ειδικές προϋποθέσεις συμβατότητας ώστε να διασφαλιστεί ότι οι ενισχύσεις είναι αναλογικές και δεν στρεβλώνουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό μειώνοντας τη ζήτηση για καθαρότερες εναλλακτικές λύσεις. Το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 που αφορούν τις επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης με ηλεκτρική ενέργεια και ανεφοδιασμού με υδρογόνο θα πρέπει να διευρυνθεί ώστε να καλύπτει επίσης τις υποδομές ανεφοδιασμού με υδρογόνο που δεν είναι ανανεώσιμο, υπό την προϋπόθεση ότι έχει σαφώς δρομολογηθεί η απαλλαγή του παρεχόμενου υδρογόνου από τις ανθρακούχες εκπομπές. Επιπλέον, οι ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού θα πρέπει να διατίθενται και για υποδομές που δεν είναι δημοσίως προσβάσιμες.
- (18) Είναι σκόπιμο να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 συγκεκριμένες προϋποθέσεις συμβατότητας σχετικά με τις ενισχύσεις για το υδρογόνο στους διάφορους τομείς σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής για το υδρογόνο για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη ⁽¹⁸⁾, και για έργα αποθήκευσης.
- (19) Οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 σχετικά με τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να επεκταθούν ώστε να καλύπτουν και τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁹⁾. Όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις, οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, μαζί με διάφορους τύπους επιχειρήσεων, θα πρέπει να υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014. Στο πλαίσιο αυτό, οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾, μπορούν να χαρακτηριστούν ΜΜΕ στον βαθμό που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- (20) Είναι σκόπιμο να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 προϋποθέσεις συμβατότητας για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία και επαναφορά της βιοποικιλότητας και τις λύσεις που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 ⁽²¹⁾, τους στόχους του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, τη στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ⁽²²⁾ και την ανακοίνωση σχετικά με τους βιώσιμους κύκλους άνθρακα ⁽²³⁾. Οι προϋποθέσεις αυτές θα πρέπει να προστεθούν στις υφιστάμενες διατάξεις σχετικά με τις ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων. Οι επενδυτικές ενισχύσεις στους εν λόγω τομείς θα πρέπει, συνεπώς, να θεωρούνται συμβατές με την εσωτερική αγορά και να απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», σύμφωνα με την οποία οι δαπάνες για την καταπολέμηση της ρύπανσης πρέπει να βαρύνουν τους ρυπαίνοντες που τις προκαλούν.
- (21) Οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 σχετικά με τις επενδυτικές ενισχύσεις για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων θα πρέπει να προσαρμοστούν και να επεκταθούν, ώστε να αντιμετωπιστούν οι εξελίξεις στην αγορά και, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία ⁽²⁴⁾, να αποτυπωθεί η στροφή προς μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και στη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία. Η αντικατάσταση πρωτογενών πρώτων υλών ή υλικού τροφοδοσίας με δευτερογενείς (επαναχρησιμοποιούμενες ή ανακυκλωμένες) ή ανακτημένες πρώτες ύλες ή υλικό τροφοδοσίας θα μειώσει την πίεση στους φυσικούς πόρους, θα δημιουργήσει βιώσιμη ανάπτυξη και βιώσιμες θέσεις εργασίας και θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα.

⁽¹⁸⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στρατηγική για το υδρογόνο για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη» [COM (2020) 301 final].

⁽¹⁹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

⁽²⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

⁽²¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 – Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» [COM (2020) 380 final].

⁽²²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή - η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» [COM(2021) 82 final].

⁽²³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο «Βιώσιμοι κύκλοι άνθρακα» [COM(2021) 800 final].

⁽²⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη» [COM (2020) 98 final].

- (22) Είναι αναγκαίο να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 προϋποθέσεις συμβατότητας για τις ενισχύσεις υπό τη μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων ή εισφορών. Οι περιβαλλοντικοί φόροι ή οι εξομοιούμενες προς φόρους περιβαλλοντικές εισφορές επιβάλλονται προκειμένου να αυξηθεί το κόστος των πρακτικών που είναι επιβλαβείς για το περιβάλλον, αποθαρρύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις εν λόγω πρακτικές και αυξάνοντας το επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας. Όταν οι περιβαλλοντικοί φόροι ή οι εξομοιούμενες προς φόρους περιβαλλοντικές εισφορές δεν μπορούν να επιβληθούν χωρίς να θέσουν σε κίνδυνο τις οικονομικές δραστηριότητες ορισμένων επιχειρήσεων, η ευνοϊκότερη μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων μπορεί να επιτρέψει την επίτευξη υψηλότερου γενικού επιπέδου συνεισφοράς στους περιβαλλοντικούς φόρους ή στις εξομοιούμενες προς φόρους περιβαλλοντικές εισφορές. Κατά συνέπεια, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι μειώσεις περιβαλλοντικών φόρων ή εξομοιούμενων προς φόρους περιβαλλοντικών εισφορών μπορούν να συμβάλουν έμμεσα σε ένα υψηλότερο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος.
- (23) Είναι σκόπιμο να εφαρμόζονται οι ίδιοι όροι για τις ενισχύσεις με τη μορφή μειώσεων των περιβαλλοντικών φόρων και απαλλαγών από αυτούς σε όλους τους οικονομικούς τομείς, εκτός εάν ισχύουν ειδικοί κανόνες. Ως εκ τούτου, οι ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών μειώσεων για την αλιεία εσωτερικών υδάτων και τις ιχθυοκαλλιέργειες που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και το άρθρο 15 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου⁽²⁵⁾ θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 από την 1η Ιουλίου 2023, δεδομένου ότι ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2473 της Επιτροπής⁽²⁶⁾ δεν θα εφαρμόζεται πλέον επ' αυτών.
- (24) Όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις για συστήματα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης, οι προϋποθέσεις συμβατότητας που προβλέπονται στο άρθρο 46 του κανονισμού αριθ. 651/2014 σχετικά με τη στήριξη επενδύσεων σε συστήματα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα, ιδίως στο φυσικό αέριο, καθώς και επενδύσεων ή αναβαθμίσεων δικτύων διανομής, θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να ληφθούν υπόψη οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, και ιδίως το Επενδυτικό Σχέδιο «Βιώσιμη Ευρώπη»⁽²⁷⁾.
- (25) Όσον αφορά τις επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές, το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 θα πρέπει να περιλαμβάνει απαλλαγές κατά κατηγορία για τη στήριξη επενδύσεων που δεν βρίσκονται σε ενισχυόμενες περιοχές. Επιπλέον, οι προϋποθέσεις συμβατότητας του εν λόγω κανονισμού όσον αφορά τη στήριξη των επενδύσεων σε ενεργειακές υποδομές, για το φυσικό αέριο, θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να ληφθούν υπόψη οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050.
- (26) Δεδομένων των ιδιοτήτων της χρηματοδότησης έργων στην αμυντική βιομηχανία, στην οποία η ζήτηση προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από τα κράτη μέλη, που ελέγχουν επίσης όλες τις προμήθειες αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών, η λειτουργία του τομέα της άμυνας είναι μοναδική και δεν ακολουθεί τους συμβατικούς κανόνες και τα επιχειρηματικά μοντέλα που διέπουν τις πιο παραδοσιακές αγορές. Λαμβανομένων υπόψη των ιδιοτήτων του συγκεκριμένου τομέα και των κανόνων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁸⁾, και του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁹⁾, όπου τα μέγιστα ποσοστά χρηματοδότησης καθορίζονται με σκοπό όχι τον περιορισμό της συνολικής δημόσιας χρηματοδότησης αλλά την προσέλκυση συγχρηματοδότησης από τα κράτη μέλη, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών στα εν λόγω συγχρηματοδοτούμενα έργα θα πρέπει να θεωρούνται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, συμβατές με την εσωτερική αγορά και να εξαιρούνται από την υποχρέωση κοινοποίησης. Ειδικότερα, η εν λόγω συγχρηματοδότηση μπορεί να κηρυχθεί συμβατή πέραν των δυνατοτήτων των γενικών διατάξεων σχετικά με τις ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης, υπό την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι καταβάλλουν αγοραία τιμή για κάθε χρήση για μη αμυντικές εφαρμογές των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή των πρωτοτύπων που προκύπτουν από το έργο. Σε τέτοιες περιπτώσεις, δεν θα πρέπει, επιπλέον, να είναι αναγκαία η επανεκτίμηση των όρων επιλεξιμότητας που έχουν ήδη αξιολογηθεί σε διακρατικό επίπεδο σύμφωνα με τους κανόνες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας ή του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας από την Επιτροπή, επικουρούμενης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, πριν από την επιλογή ενός έργου έρευνας και ανάπτυξης. Τέλος, το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να επιτρέπει συνδυασμούς ενωσιακής χρηματοδότησης υπό κεντρική διαχείριση και κρατικών ενισχύσεων που καλύπτουν έως και το συνολικό κόστος του έργου.
- (27) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 και ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2473 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

⁽²⁵⁾ Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51).

⁽²⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2022/2473 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 327 της 21.12.2022, σ. 82).

⁽²⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Επενδυτικό Σχέδιο “Βιώσιμη Ευρώπη” – Επενδυτικό Σχέδιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας» [COM (2020) 21 final].

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2021 για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149).

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, που αποσκοπεί στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας ικανότητας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης (ΕΕ L 200 της 7.8.2018, σ. 30).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 2, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) στα καθεστώτα που εμπίπτουν στα τμήματα 1 (εξαιρουμένου του άρθρου 15), 2 (εξαιρουμένων των άρθρων 19γ και 19δ), 3, 4, 7 (εξαιρουμένου του άρθρου 44) και 10 του κεφαλαίου III του παρόντος κανονισμού, εάν ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός κρατικών ενισχύσεων ανά κράτος μέλος υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR, μετά την παρέλευση εξαμήνου από την έναρξη ισχύος τους, καθώς και στις ενισχύσεις που εφαρμόζονται με τη μορφή χρηματοδοτικών προϊόντων σύμφωνα με το κεφάλαιο III τμήμα 16, εάν ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός κρατικών ενισχύσεων ανά κράτος μέλος υπερβαίνει τα 200 εκατ. EUR, μετά την παρέλευση εξαμήνου από την έναρξη ισχύος τους. Για τις ενισχύσεις που εμπίπτουν στο τμήμα 16 του κεφαλαίου III του παρόντος κανονισμού, μόνον οι συνεισφορές κρατους μέλους στη συνιστώσα κρατους μέλους της εγγύησης της ΕΕ, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), οι οποίες προορίζονται για συγκεκριμένο χρηματοδοτικό προϊόν, λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση του κατά πόσον ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός για κρατικές ενισχύσεις του εν λόγω κράτους μέλους, ο οποίος συνδέεται με το χρηματοδοτικό προϊόν, υπερβαίνει τα 200 εκατ. EUR. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρών κανονισμός εξακολουθεί να εφαρμόζεται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε οποιοδήποτε από αυτά τα καθεστώτα ενισχύσεων, αφού εξετάσει το σχετικό σχέδιο αξιολόγησης, το οποίο κοινοποιείται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος. Εάν η Επιτροπή έχει ήδη παρατείνει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού πέραν του αρχικού εξαμήνου ως προς τα καθεστώτα αυτά, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να παρατείνουν την ισχύ των εν λόγω καθεστώτων έως τη λήξη της περιόδου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος έχει υποβάλει έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με το συγκεκριμένο από την Επιτροπή σχέδιο αξιολόγησης».

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).»

β) στην παράγραφο 3, τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), με εξαίρεση:

- τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση·
- τις ενισχύσεις για πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση·
- τις ενισχύσεις στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης·
- τις ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ·
- τις ενισχύσεις για εργαζομένους σε μειονεκτική θέση και εργαζομένους με αναπηρία·
- τις περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις σε εξόχως απόκεντρες περιοχές·
- τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας·
- τις ενισχύσεις για έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ)·
- τις ενισχύσεις για έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας·
- από την 1η Ιουλίου 2023, τις ενισχύσεις υπό μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και του άρθρου 15 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου (**).·
- τις ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε χρηματοδοτικά προϊόντα τα οποία στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU, εξαιρουμένων των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής (***)·
- τις ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 19γ·
- τις ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή προσωρινών δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας που παράγεται από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για τον μετριασμό των επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 19δ·

- β) στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, με εξαίρεση τις περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας, τις ενισχύσεις για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε ΜΜΕ, τις ενισχύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, τις ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη, τις ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ, τις ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση, τις ενισχύσεις για εργαζομένους σε μειονεκτική θέση και εργαζομένους με αναπηρία, τις ενισχύσεις για έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), τις ενισχύσεις για έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, τις ενισχύσεις για χρηματοδοτικά προϊόντα που υποστηρίζονται από το Ταμείο InvestEU, τις ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου ή θερμότητας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19γ, και τις ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή προσωρινών δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου ή θερμότητας που παράγεται από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για τον μετριασμό των επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 19δ·

- (*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1)·
- (**) Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51)·
- (***) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 190 της 28.6.2014, σ. 45).·

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 6:

«6. Το Κεφάλαιο ΙΙΙ τμήμα 7 του παρόντος κανονισμού δεν εφαρμόζεται σε μέτρα κρατικών ενισχύσεων για την παραγωγή πυρηνικής ενέργειας.»

2) το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) στο σημείο 18), τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ιδίως στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και ο όρος “κεφάλαιο” περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο.
- β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος “εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας” παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

(*) Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).·

β) το σημείο 20) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«20) “προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης”: το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσό ενίσχυσης για ένα μεγάλο επενδυτικό έργο που υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$$

όπου: R είναι η μέγιστη ένταση ενίσχυσης που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περιοχή, εκτός της αυξημένης έντασης ενίσχυσης για τις ΜΜΕ· A είναι το μέρος των επιλέξιμων δαπανών που ισούται με 55 εκατ. EUR· B είναι το μέρος των επιλέξιμων δαπανών μεταξύ 55 εκατ. EUR και 110 εκατ. EUR, και C είναι το μέρος των επιλέξιμων δαπανών άνω των 110 εκατ. EUR·»

γ) το σημείο 27) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«27) “ενισχυόμενες περιοχές”: οι περιοχές που προσδιορίζονται σε χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκριθεί κατ’ εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της Συνθήκης και ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης·»

δ) το σημείο 32) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«32) “καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων”: η καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων στη συγκεκριμένη επιχειρηματική εγκατάσταση σε σύγκριση με τον μέσο όρο σε μια δεδομένη χρονική περίοδο, μετά την αφαίρεση από τον αριθμό των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν τυχόν απωλειών θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου. Ο αριθμός των ατόμων πλήρους, μερικής και εποχιακής απασχόλησης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σύμφωνα με τα κλάσματα των ετήσιων μονάδων εργασίας·»

ε) το σημείο 34) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«34) “ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός”: οποιοσδήποτε χρηματοπιστωτικός οργανισμός, ανεξάρτητα από τη μορφή και το καθεστώς ιδιοκτησίας του, συμπεριλαμβανομένων ταμείων χαρτοφυλακίου, ιδιωτικών επενδυτικών ταμείων, δημόσιων επενδυτικών ταμείων, τραπεζών, οργανισμών μικροχρηματοδότησης και εταιρειών εγγυήσεων·»

στ) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 39α) και 39β):

«39α) “τήρηση ίσων αποστάσεων”: συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων·

39β) “εγγράφος”: κάθε μορφή γραπτού εγγράφου, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εγγράφων, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω ηλεκτρονικά έγγραφα αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα σύμφωνα με τις ισχύουσες διοικητικές διαδικασίες και τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους·»

ζ) το σημείο 40) απαλείφεται·

η) τα σημεία 42) και 43) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«42) “περιφερειακές ενισχύσεις λειτουργίας”: ενισχύσεις που στοχεύουν στη μείωση των τρεχουσών δαπανών μιας επιχείρησης, στις οποίες περιλαμβάνονται κατηγορίες δαπανών όπως οι δαπάνες προσωπικού, υλικών, υπηρεσιών που ανατίθενται σε τρίτους, επικοινωνίας, ενέργειας, συντήρησης, μισθωμάτων, διοίκησης, αλλά δεν περιλαμβάνονται αποσβέσεις και έξοδα χρηματοδότησης που σχετίζονται με επένδυση η οποία έλαβε επενδυτική ενίσχυση·

43) “τομέας του χάλυβα”: η παραγωγή ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα:

α) χυτοσίδηρος και σιδηροκράματα:

χυτοσίδηρος για την παραγωγή χάλυβα, για χυτήρια και άλλους ακατέργαστους χυτοσίδηρους, χυτοσίδηρος spiegel και ανθρακούχο σιδηρομαγγάνιο, μη συμπεριλαμβανομένων των άλλων σιδηροκραμάτων·

β) ακατέργαστα και ημικατεργασμένα προϊόντα σιδήρου, συνήθους ή ειδικού χάλυβα:

ρευστός χάλυβας χυτευμένος ή μη σε πλινθώματα, συμπεριλαμβανομένων και των πλινθωμάτων που προορίζονται για σφυρηλάτηση ημικατεργασμένων προϊόντων: κορμοί, πρίσματα, πλατέα· πλατίνες· ρόλοι θερμής έλασης, με εξαίρεση την παραγωγή ρευστού χάλυβα για χύτευση από μικρά και μεσαίου μεγέθους χυτήρια·

γ) τελικά προϊόντα που λαμβάνονται εν θερμώ από σίδηρο και από συνήθη ή ειδικό χάλυβα:

σιδηροτροχιές, στρωτήρες, πλάκες έδρασης, αμφιδέτες, δοκοί, βαρείς μορφοσίδηροι και ράβδοι 80 mm και άνω, πάσσαλοι πεπλατυσμένοι, ράβδοι και μορφοσίδηροι κάτω των 80 mm και πλατέα κάτω των 150 mm, χονδρόσυρμα, προϊόντα στρογγυλής ή τετραγώνου τομής για σωλήνες, φύλλα και ταινίες ελασματοποιηθέντα εν θερμώ (συμπεριλαμβανομένων και των ταινιών για σωλήνες και των ρολών που θεωρούνται ως τελικά προϊόντα), λαμαρίνες ελασματοποιηθείσες εν θερμώ (με ή χωρίς επένδυση), πλάκες και λαμαρίνες πάχους 3 mm και άνω, μεγάλα πλατέα 150 mm και άνω, με εξαίρεση το σύρμα και τα προϊόντα συρματοποίησης, τις ολκομετρημένες ράβδους και τα χυτεύματα σιδήρου·

δ) τελικά προϊόντα που λαμβάνονται εν ψυχρώ:

λευκοσίδηρος, λαμαρίνες επιμολυβωμένες, λαμαρίνες για επίστρωση, επιψευδαργυρωμένες λαμαρίνες, άλλες επιστρωμένες λαμαρίνες, λαμαρίνες ψυχρής έλασης, μαγνητικές λαμαρίνες και ταινίες προοριζόμενες για την παραγωγή λευκοσιδήρου, λαμαρίνες ελασματοποιηθείσες εν ψυχρώ, σε ρόλους και φύλλα·

ε) σωλήνες:

όλοι οι άνευ ραφής χαλύβδινοι σωλήνες, συγκολλητοί χαλύβδινοι σωλήνες με διάμετρο πάνω από 406,4 mm·»·

θ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 43α):

«43α) “λιγνίτης”: χαμηλής ποιότητας “Γ” ή ορθο-λιγνίτης και χαμηλής ποιότητας “Β” ή μετα-λιγνίτης, όπως ορίζονται από το διεθνές σύστημα κωδικοποίησης ανθράκων της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη·»·

ι) το σημείο 44) απαλείφεται·

ια) το σημείο 45) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«45) “τομέας των μεταφορών”: η μεταφορά επιβατών με αεροσκάφος, με θαλάσσια, οδική, σιδηροδρομική και εσωτερική πλωτή μεταφορά ή οι υπηρεσίες μεταφοράς εμπορευμάτων για λογαριασμό τρίτου· ειδικότερα ως “τομέας μεταφορών” νοούνται οι ακόλουθες δραστηριότητες κατά την έννοια της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων (NACE αναθ. 2), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*):

α) NACE 49: Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών, εξαιρουμένων των τάξεων NACE 49.32 Εκμετάλλευση ταξί, 49.39 Λειτουργία τελεφερίκ, σχοινοκίνητων σιδηροδρόμων, αναβατορίων για σκιέρ και αναβατορίων με καλώδια εάν δεν αποτελούν τμήμα των αστικών ή προαστιακών συστημάτων μετάβασης, 49.42 Υπηρεσίες μετακόμισης, 49.5 Μεταφορές μέσω αγωγών·

β) NACE 50: Πλωτές μεταφορές·

γ) NACE 51: Αεροπορικές μεταφορές, εξαιρουμένης της τάξης NACE 51.22 Διαστημικές μεταφορές·

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE—αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς (ΕΕ L 393 της 30.12.2006, σ. 1).»·

ιβ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 47α):

«47α) “ολοκλήρωση της επένδυσης”: η στιγμή κατά την οποία η επένδυση θεωρείται ολοκληρωθείσα από τις εθνικές αρχές ή, ελλείψει αυτού, τρία έτη μετά την έναρξη των εργασιών·»·

ιγ) τα σημεία 49, 50 και 51 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«49) “αρχική επένδυση”: ένα από τα ακόλουθα:

α) επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σχετικά με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

— τη δημιουργία νέας εγκατάστασης·

— την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης·

- τη διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν παρήγαγε προηγουμένως η εγκατάσταση· ή
- θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία των προϊόντων ή στη συνολική παροχή των υπηρεσιών που αφορά η επένδυση στην εγκατάσταση·

β) απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγοραστεί. Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν χαρακτηρίζεται αρχική επένδυση.

Συνεπώς, η επένδυση αντικατάστασης δεν συνιστά αρχική επένδυση·

50) “ίδια ή παρεμφερής δραστηριότητα”: δραστηριότητα που υπάγεται στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2·

51) “αρχική επένδυση που δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα”:

α) επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σχετικά με ένα ή αμφότερα από τα ακόλουθα:

- τη δημιουργία νέας εγκατάστασης·
- τη διαφοροποίηση της δραστηριότητας μιας εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι ίδια ή παρεμφερής με τη δραστηριότητα που ασκείτο προηγουμένως στην εγκατάσταση· ή

β) απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγοραστεί, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα που θα ασκείται με χρήση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού δεν είναι η ίδια ή παρεμφερής δραστηριότητα με εκείνη που ασκούσαν στην εγκατάσταση πριν από την απόκτηση.

Η απλή απόκτηση των μετοχών μιας επιχείρησης δεν χαρακτηρίζεται ως αρχική επένδυση που δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα·»·

ιδ) τα σημεία 72) και 73) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«72) “ανεξάρτητος ιδιώτης επενδυτής”: επενδυτής που είναι ιδιώτης και ανεξάρτητος, όπως ορίζεται στο παρόν σημείο. Ως «ιδιώτες» επενδυτές νοούνται οι επενδυτές οι οποίοι, ανεξάρτητα από την ιδιοκτησιακή δομή τους, επιδιώκουν καθαρά εμπορικό συμφέρον, χρησιμοποιούν δικούς τους πόρους και αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου τον κίνδυνο που συνεπάγεται η επένδυσή τους, ιδίως δε οι ακόλουθοι: πιστωτικά ιδρύματα που επενδύουν με ίδιο κίνδυνο και από ίδιους πόρους, ιδιωτικές δωρεές και ιδρύματα, οικογενειακές επιχειρήσεις και επιχειρηματικοί άγγελοι, εταιρικοί επενδυτές, ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξιοδοτικά ταμεία, ακαδημαϊκά ιδρύματα, καθώς και φυσικά πρόσωπα τα οποία είτε ασκούν οικονομική δραστηριότητα είτε όχι. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, ένας διεθνής χρηματοπιστωτικός οργανισμός στον οποίο ένα κράτος μέλος είναι μέτοχος ή μια νομική οντότητα που ασκεί χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες σε επαγγελματική βάση και στην οποία έχει δοθεί εντολή από κράτος μέλος ή από οντότητα κράτους μέλους σε κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο να διεξάγει δραστηριότητες ανάπτυξης ή προώθησης (εθνική αναπτυξιακή τράπεζα ή άλλο αναπτυξιακό ίδρυμα), δεν θα θεωρούνται ιδιώτες επενδυτές για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού. Ως “ανεξάρτητος” νοείται ο επενδυτής ο οποίος δεν είναι μέτοχος της επιλέξιμης επιχείρησης στην οποία επενδύει. Στο πλαίσιο των επενδύσεων συνέχειας, ένας επενδυτής παραμένει “ανεξάρτητος” εάν θεωρείτο ανεξάρτητος επενδυτής σε προηγούμενο επενδυτικό κύκλο. Κατά τη δημιουργία νέας εταιρείας, θεωρείται ότι τυχόν ιδιώτες επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυτών, της εν λόγω εταιρείας είναι ανεξάρτητοι από αυτήν·

73) “φυσικό πρόσωπο”: για τους σκοπούς των άρθρων 21α και 23, κάθε πρόσωπο εκτός νομικής οντότητας, το οποίο δεν αποτελεί επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης·»·

ιε) το σημείο 79) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«79) “εντεταλμένη οντότητα”: η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, ένας διεθνής χρηματοπιστωτικός οργανισμός στον οποίο ένα κράτος μέλος είναι μέτοχος ή μια νομική οντότητα που ασκεί χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες σε επαγγελματική βάση και στην οποία έχει δοθεί εντολή από κράτος μέλος ή από οντότητα κράτους μέλους σε κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο να διεξάγει δραστηριότητες ανάπτυξης ή προώθησης (εθνική αναπτυξιακή τράπεζα ή άλλο αναπτυξιακό ίδρυμα). Η εντεταλμένη οντότητα μπορεί να επιλέγεται ή να ορίζεται απευθείας σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) ή σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχείο β) σημείο iii) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**) ή το άρθρο 59 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***), κατά περίπτωση·

(*) Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

(***) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).»

ιστ) το σημείο 80) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«80) “καινοτόμος επιχείρηση”: κάθε επιχείρηση που πληροί μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) μπορεί να αποδείξει, μέσω αξιολόγησης που διεξάγεται από εξωτερικό εμπειρογνώμονα, ότι στο προβλεπτό μέλλον θα αναπτύξει προϊόντα, υπηρεσίες ή διεργασίες που είναι νέες ή ουσιωδώς βελτιωμένες σε σχέση με τη σύγχρονη τεχνολογία στον σχετικό κλάδο και ενέχουν κίνδυνο τεχνολογικής ή βιομηχανικής αποτυχίας·

β) οι οικείες δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10 % του συνόλου των λειτουργικών της δαπανών, σε τουλάχιστον ένα από τα τρία τελευταία έτη πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης ή, σε περίπτωση νεοσύστατης επιχείρησης και δεν έχει χρηματοοικονομικό ιστορικό, στον έλεγχο της τρέχουσας φορολογικής χρήσης, όπως πιστοποιείται από εξωτερικό ελεγκτή·

γ) κατά τα τρία έτη που προηγούνται της χορήγησης της ενίσχυσης: i) της απονεμήθηκε το σήμα ποιότητας “Σφραγίδα Αριστείας” από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας του προγράμματος “Ορίζων 2020” για την περίοδο 2018-2020 που εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση C(2017)7124 της Επιτροπής (*) ή σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 23) και το άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**)· ή ii) πραγματοποιήθηκε σε αυτήν επένδυση από το Ταμείο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας, π.χ. επένδυση στο πλαίσιο του μέσου Accelerator, όπως αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695·

- δ) κατά τα τρία έτη που προηγούνται της χορήγησης της ενίσχυσης: i) συμμετείχε σε οποιαδήποτε δράση της πρωτοβουλίας της Επιτροπής για το διάστημα “CASSINI” (όπως οι δράσεις Business Accelerator ή Matchmaking) (***)· ή ii) έλαβε επένδυση από τη χρηματοδοτική διευκόλυνση CASSINI Seed and Growth Funding Facility ή από το πιλοτικό πρόγραμμα InnovFin Space Equity Pilot· ή iii) της απονεμήθηκε βραβείο CASSINI· ή iv) χρηματοδοτήθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 στον τομέα της διαστημικής έρευνας με αποτέλεσμα τη δημιουργία νεοσύστατης επιχείρησης· ή v) χρηματοδοτήθηκε ως δικαιούχος δράσης έρευνας και ανάπτυξης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (****)· ή vi) χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*****).

- (*) Commission Implementing Decision C(2017)7124 of 27.10.2017 on the adoption of the work programme for 2018-2020 within the framework of the Specific Programme Implementing Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and on the financing of the work programme for 2018 [Εκτελεστική απόφαση C(2017)7124 της Επιτροπής, της 27ης Οκτωβρίου 2017, για την έγκριση του προγράμματος εργασίας για την περίοδο 2018-2020 στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020), και για τη χρηματοδότηση του προγράμματος εργασίας για το 2018].
- (**) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).
- (***) Η πρωτοβουλία CASSINI, που ανακοινώθηκε για πρώτη φορά στη “Στρατηγική για τις ΜΜΕ για μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη” [COM(2020) 103 final της 10.3.2020], είναι μια δέσμη συγκεκριμένων δράσεων, οι στόχοι των οποίων περιλαμβάνουν τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στον διαστημικό τομέα σε επιχειρηματικά κεφάλαια για τη χρηματοδότηση της επέκτασής τους.
- (****) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149).
- (*****) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, που αποσκοπεί στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτόμου ικανότητας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης (ΕΕ L 200 της 7.8.2018, σ. 30).»

ιζ) το σημείο 81) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«81) “εναλλακτική πλατφόρμα διαπραγμάτευσης”: ένας πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 22) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), όπου το 50 % τουλάχιστον των χρηματοοικονομικών μέσων που έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση εκδίδονται από ΜΜΕ·

(*) Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).»

ιη) τα σημεία 85) και 86) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«85) “βιομηχανική έρευνα”: η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί είτε στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών είτε στη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, σε οποιονδήποτε τομέα, τεχνολογία, βιομηχανία ή κλάδο (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των ψηφιακών βιομηχανιών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους).

Η βιομηχανική έρευνα περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να συμπεριλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διαπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα και ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών·

- 86) “πειραματική ανάπτυξη”: η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, σε οποιονδήποτε τομέα, τεχνολογία, βιομηχανία ή κλάδο (περιλαμβανομένων, ενδεικτικά, των ψηφιακών βιομηχανιών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους ή υπολογιστικής παρυφών). Μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Στα ανωτέρω μπορεί να συμπεριλαμβάνεται η ανάπτυξη εμπορικά εκμεταλλεύσιμου πρωτοτύπου ή πιλοτικού σχεδίου που συνιστά κατ’ ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και το οποίο είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθεί και να χρησιμοποιηθεί μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης.

Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθειες ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις·

ιβ) το σημείο 89) απαλείφεται·

κ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 90α:

- «90α) “μη αμυντικές εφαρμογές”: για τους σκοπούς του άρθρου 25ε, εφαρμογές σε προϊόντα τα οποία δεν είναι προϊόντα συνδεδεμένα με τον τομέα της άμυνας που παρατίθενται στο παράρτημα της οδηγίας 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1).»

κα) το σημείο 92) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «92) “συνεργατικοί σχηματισμοί καινοτομίας”: δομές ή οργανωμένες ομάδες ανεξάρτητων μερών (όπως καινοτόμες νεοσύστατες επιχειρήσεις, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων, ερευνητικές υποδομές, υποδομές δοκιμών και πειραματισμού, κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και άλλοι συναφείς οικονομικοί φορείς) που έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να προωθήσουν την καινοτόμο δραστηριότητα και νέους τρόπους συνεργασίας, όπως π.χ. με ψηφιακά μέσα, μέσω της κοινού χρήσης και/ή μέσω της προώθησης της από κοινού χρήσης εγκαταστάσεων και της ανταλλαγής γνώσεων και τεχνογνωσίας, καθώς και μέσω της ουσιαστικής συμβολής στη μεταφορά γνώσης, τη δημιουργία δικτύων, τη διάχυση πληροφοριών και τη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων και άλλων οργανισμών εντός του σχηματισμού. Οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας - συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του υπό κεντρική διαχείριση προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) - είναι οντότητες σκοπός των οποίων είναι να ενθαρρύνουν την ευρεία υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η νεφοϋπολογιστική, η υπολογιστική παρυφών και υψηλών επιδόσεων και η κυβερνοασφάλεια, από τη βιομηχανία (ιδίως από τις ΜΜΕ) και τους οργανισμούς του δημόσιου τομέα. Οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας μπορούν να θεωρηθούν αυτοί καθαυτούς συνεργατικοί σχηματισμοί καινοτομίας για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος “Ψηφιακή Ευρώπη” και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1).»

κβ) τα σημεία 94) έως 97) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «94) “συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας”: συμβουλευτικές υπηρεσίες, συνδρομή ή εκπαίδευση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας ή της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού ή της χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα εμπεριέχουν, καθώς και παροχή συμβουλών, συνδρομή ή εκπαίδευση στην εισαγωγή ή χρήση καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων (συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών τεχνολογιών και λύσεων).

- 95) “υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας”: η παροχή χώρων γραφείων, τραπεζών δεδομένων, υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους και αποθήκευσης δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, εργαστηρίων, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών, πειραματισμού και πιστοποίησης ή άλλων σχετικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων, ερευνητικές υποδομές, υποδομές δοκιμών και πειραματισμού ή συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας, με σκοπό την ανάπτυξη πιο αποτελεσματικών ή τεχνολογικά προηγμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, περιλαμβανομένης της εφαρμογής καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων (συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών τεχνολογιών και λύσεων)·
- 96) “οργανωτική καινοτομία”: η εφαρμογή νέας οργανωτικής μεθόδου στο επίπεδο της επιχείρησης (σε επίπεδο ομίλου στον συγκεκριμένο βιομηχανικό τομέα στον ΕΟΧ), της οργάνωσης του χώρου εργασίας ή των εξωτερικών σχέσεων, μεταξύ άλλων, για παράδειγμα, με τη χρήση νέων ή καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών. Από τον παρόντα ορισμό εξαιρούνται οι αλλαγές που βασίζονται σε οργανωτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται ήδη στην επιχείρηση, οι αλλαγές στη στρατηγική διαχείρισης, οι συγχωνεύσεις και εξαγορές, η παύση χρήσης μιας διεργασίας, η απλή αντικατάσταση ή επέκταση κεφαλαίου, οι αλλαγές που απορρέουν αμιγώς από αλλαγές στις τιμές των συντελεστών, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη, η κατά τόπους προσαρμογή, οι τακτικές, εποχικές και άλλες κυκλικές αλλαγές και η εμπορία νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων·
- 97) “διαδικαστική καινοτομία”: η εφαρμογή νέας ή σημαντικά βελτιωμένης μεθόδου παραγωγής ή διανομής - συμπεριλαμβανομένων σημαντικών αλλαγών στις τεχνικές, τον εξοπλισμό ή το λογισμικό - στο επίπεδο της επιχείρησης (σε επίπεδο ομίλου στον συγκεκριμένο βιομηχανικό τομέα στον ΕΟΧ), μεταξύ άλλων, για παράδειγμα με τη χρήση νέων ή καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών ή λύσεων. Από τον παρόντα ορισμό εξαιρούνται οι ελάσσονες αλλαγές ή βελτιώσεις, η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή της ικανότητας παροχής υπηρεσιών μέσω της προσθήκης μεταποιητικών ή εφοδιαστικών συστημάτων που είναι σε μεγάλο βαθμό όμοια με αυτά που χρησιμοποιούνται ήδη, η παύση χρήσης μιας διεργασίας, η απλή αντικατάσταση ή επέκταση κεφαλαίου, οι αλλαγές που απορρέουν αμιγώς από αλλαγές στις τιμές των συντελεστών, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη, η κατά τόπους προσαρμογή, οι τακτικές, εποχικές και άλλες κυκλικές αλλαγές, καθώς και η εμπορία νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων·»

κγ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 98α):

- «98α) “υποδομή δοκιμών και πειραματισμού”: εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, ικανότητες και πόροι, όπως κλίνες δοκιμών, πιλοτικές γραμμές, συστήματα επίδειξης, εγκαταστάσεις δοκιμών ή ζώντα εργαστήρια, καθώς και συναφείς υπηρεσίες υποστήριξης που χρησιμοποιούνται κυρίως από επιχειρήσεις, ιδίως ΜΜΕ, οι οποίες αναζητούν υποστήριξη για δοκιμές και πειράματα, με σκοπό την ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών και υπηρεσιών, καθώς και τη δοκιμή και την αναβάθμιση τεχνολογιών, με σκοπό την προώθηση της βιομηχανικής έρευνας και της πειραματικής ανάπτυξης. Η πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδοτούμενες υποδομές δοκιμών και πειραματισμού είναι ανοικτή σε περισσότερους του ενός χρήστες και πρέπει να παρέχεται με διαφάνεια, άνευ διακρίσεων και υπό όρους της αγοράς. Οι υποδομές δοκιμών και πειραματισμού είναι ενίοτε γνωστές και ως τεχνολογικές υποδομές (*)·

(*) Βλ. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, “Technology Infrastructures” (Τεχνολογικές υποδομές), SWD(2019) 158 final, 8.4.2019.»

κδ) τα σημεία 101) και 102) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «101) “προστασία του περιβάλλοντος”: κάθε δράση ή δραστηριότητα που αποσκοπεί στη μείωση ή στην πρόληψη της ρύπανσης, αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή άλλης ζημίας στο φυσικό περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένου του αέρα, του νερού και του εδάφους), στα οικοσυστήματα ή στους φυσικούς πόρους από ανθρώπινες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, της μείωσης του κινδύνου ζημίας αυτού του είδους, της προστασίας και αποκατάστασης της βιοποικιλότητας ή της αποδοτικότερης χρήσης των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και άλλων τεχνικών για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων ρύπων, καθώς και της μετάβασης σε μοντέλα κυκλικής οικονομίας για τη μείωση της χρήσης πρωτογενών υλικών και την αύξηση της απόδοσης. Καλύπτει επίσης δράσεις που ενισχύουν την προσαρμοστική ικανότητα και ελαχιστοποιούν την τρωτότητα στις κλιματικές επιπτώσεις·

102) “ενωσιακό πρότυπο”:

- α) υποχρεωτικό ενωσιακό πρότυπο που καθορίζει τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν από περιβαλλοντική άποψη από μεμονωμένες επιχειρήσεις, εξαιρουμένων των προτύπων ή των στόχων που καθορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο και έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τα κράτη μέλη αλλά όχι για τις μεμονωμένες επιχειρήσεις· ή

β) η υποχρέωση χρήσης των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΔΤ), όπως ορίζονται στην οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), και διασφάλισης ότι τα επίπεδα εκπομπών δεν υπερβαίνουν εκείνα που θα επιτυγχάνονταν με την εφαρμογή των ΒΔΤ· όταν τα επίπεδα εκπομπών που συνδέονται με τις ΒΔΤ έχουν καθοριστεί σε εκτελεστικές πράξεις εκδιδόμενες βάσει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ ή άλλων εφαρμοστέων οδηγιών, τα εν λόγω επίπεδα θα είναι εφαρμοστέα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού· όταν τα εν λόγω επίπεδα εκφράζονται ως φάσμα, θα είναι εφαρμοστέο το όριο για το οποίο επιτυγχάνεται πρώτα η ΒΔΤ για την οικεία επιχείρηση·

(*) Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).»

κε) τα σημεία 102α), 102β) και 102γ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«102α) “υποδομή επαναφόρτισης”: σταθερή ή κινητή υποδομή για τον εφοδιασμό οχημάτων ή κινητού τερματικού εξοπλισμού ή κινητού εξοπλισμού επίγειας εξυπηρέτησης με ηλεκτρική ενέργεια·

102β) “υποδομή ανεφοδιασμού”: σταθερή ή κινητή υποδομή για τον εφοδιασμό οχημάτων ή κινητού τερματικού εξοπλισμού ή κινητού εξοπλισμού επίγειας εξυπηρέτησης με υδρογόνο·

102γ) “ανανεώσιμο υδρογόνο”: υδρογόνο που παράγεται από ανανεώσιμη ενέργεια σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται για τα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).»

κστ) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 102δ) έως 102ι):

«102δ) “ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές”: η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 ·

102ε) “ευφυής επαναφόρτιση”: λειτουργία επαναφόρτισης στην οποία η ένταση της ηλεκτρικής ενέργειας που διοχετεύεται στον συσσωρευτή προσαρμόζεται σε πραγματικό χρόνο με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνονται μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας·

102στ) “καθαρό όχημα” σημαίνει:

α) όσον αφορά τα ελαφρά οδικά οχήματα: καθαρό όχημα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4) στοιχείο α) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

β) όσον αφορά τα βαρέα οδικά οχήματα:

— έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, βαρύ επαγγελματικό όχημα χαμηλών εκπομπών όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 12) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).

— έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, καθαρό όχημα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4) στοιχείο β) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ και το οποίο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242·

γ) όσον αφορά τα σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας:

— σκάφος εσωτερικής ναυσιπλοΐας για επιβατικές μεταφορές, το οποίο διαθέτει υβριδικό κινητήρα ή κινητήρα διπλού καυσίμου που παράγει τουλάχιστον το 50 % της ενέργειάς του από καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή ισχύ από ρευματοδότη για την κανονική λειτουργία του·

- σκάφος εσωτερικής ναυσιπλοΐας για εμπορευματικές μεταφορές με άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ανά τονοχιλιόμετρο (g CO₂/tkm), υπολογιζόμενες (ή εκτιμώμενες σε περίπτωση νέων σκαφών) με χρήση του λειτουργικού δείκτη ενεργειακής απόδοσης (EEOI) του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, οι οποίες είναι κατά 50 % χαμηλότερες από τη μέση τιμή αναφοράς για τις εκπομπές CO₂ που ορίζεται για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα (επιμέρους ομάδα οχημάτων 5-LH) σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242·

δ) όσον αφορά τα θαλάσσια σκάφη:

- θαλάσσιο και παράκτιο σκάφος για επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές, για λιμενικές εργασίες ή για επικουρικές δραστηριότητες, το οποίο i) διαθέτει υβριδικό κινητήρα ή κινητήρα διπλού καυσίμου που παράγει για την κανονική λειτουργία του στη θάλασσα και στους λιμένες, σε ποσοστό τουλάχιστον 25 %, την ενέργειά του από καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή ισχύ από ρευματοδότη, ή ii) έχει επιτύχει τιμή του δείκτη σχεδιασμού ενεργειακής απόδοσης (EEDI) του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού κατά 10 % χαμηλότερη από τις απαιτήσεις για τον EEDI που ίσχυαν την 1η Απριλίου 2022 και το σκάφος μπορεί να λειτουργεί με καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή με καύσιμα από ανανεώσιμες πηγές·
- θαλάσσιο και παράκτιο σκάφος για εμπορευματικές μεταφορές το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παροχή ακτοπλοϊκών υπηρεσιών και υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων, σχεδιασμένων με σκοπό να καταστήσουν δυνατή τη στροφή των εμπορευματικών μεταφορών που εκτελούνται επί του παρόντος οδικώς προς τις θαλάσσιες μεταφορές, με άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής), υπολογιζόμενες με χρήση του EEDI, κατά 50 % χαμηλότερες από τη μέση τιμή αναφοράς εκπομπών CO₂ που ορίζεται για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα (επιμέρους ομάδα οχημάτων 5-LH), όπως δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242·

ε) όσον αφορά το σιδηροδρομικό τροχαίο υλικό: τροχαίο υλικό το οποίο έχει μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, όταν λειτουργεί πάνω σε τροχιά με την αναγκαία υποδομή, και το οποίο χρησιμοποιεί συμβατικό κινητήρα, όταν δεν υπάρχει τέτοια υποδομή (διπλού συστήματος)·

102ζ) “όχημα μηδενικών εκπομπών”:

- α) όσον αφορά τα δίκυκλα και τρίκυκλα οχήματα και τα τετράκυκλα: όχημα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***) με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, υπολογιζόμενες σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 και στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού·
- β) όσον αφορά τα ελαφρά οδικά οχήματα: όχημα της κατηγορίας M1, M2 ή N1 με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, όπως καθορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1151 της Επιτροπής (****)·
- γ) όσον αφορά τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα: βαρύ όχημα μηδενικών εκπομπών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 5) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ·
- δ) όσον αφορά τα σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας: σκάφος εσωτερικής ναυσιπλοΐας για επιβατικές ή εμπορευματικές μεταφορές με μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής/εξάτμισης)·
- ε) όσον αφορά τα θαλάσσια σκάφη: θαλάσσιο και παράκτιο σκάφος για επιβατικές ή εμπορευματικές μεταφορές, για λιμενικές εργασίες ή επικουρικές δραστηριότητες με μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής)·
- στ) όσον αφορά το σιδηροδρομικό τροχαίο υλικό: σιδηροδρομικό τροχαίο υλικό με μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής)·

102η) “όχημα”: οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) οδικό όχημα της κατηγορίας M1, M2, N1, M3, N2, N3 ή L·
- β) σκάφος εσωτερικής ναυσιπλοΐας ή θαλάσσιο και παράκτιο σκάφος για επιβατικές ή εμπορευματικές μεταφορές·
- γ) τροχαίο υλικό·
- δ) αεροσκάφος·

- 102θ) “κινητός εξοπλισμός επίγειας εξυπηρέτησης”: κινητός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται σε δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές ή θαλάσσιες μεταφορές·
- 102ι) “κινητός τερματικός εξοπλισμός”: κινητός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για τη φόρτωση, εκφόρτωση και μεταφόρτωση αγαθών και διατροφικών μονάδων φόρτωσης, καθώς και για τη μεταφορά φορτίου εντός τερματικού σταθμού·

- (*) Οδηγία 2009/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση των καθαρών οχημάτων οδικών μεταφορών με σκοπό την υποστήριξη της κινητικότητας χαμηλών εκπομπών (ΕΕ L 120 της 15.5.2009, σ. 5).
- (**) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1242 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τον καθορισμό προτύπων επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των νέων βαρέων επαγγελματικών οχημάτων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 595/2009 και (ΕΕ) 2018/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 96/53/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 198 της 25.7.2019, σ. 202).
- (***) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς δίκυκλων ή τρίκυκλων οχημάτων και τετράκυκλων (ΕΕ L 60 της 2.3.2013, σ. 52).
- (****) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1151 της Επιτροπής, της 1ης Ιουνίου 2017, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά την έγκριση τύπου μηχανοκινήτων οχημάτων όσον αφορά εκπομπές από ελαφρά επιβατηγά και εμπορικά οχήματα (Euro 5 και Euro 6) και σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες επισκευής και συντήρησης οχημάτων (ΕΕ L 175 της 7.7.2017, σ. 1).»

κζ) το σημείο 103) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«103) “ενεργειακή απόδοση”: η ενεργειακή απόδοση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)·

(*) Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).»

κη) το σημείο 103α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«103α) “πρωτογενής ενέργεια”: η ενέργεια από ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές που δεν έχει υποστεί μετατροπή ή μετασχηματισμό·»

κι) το σημείο 103β) διαγράφεται·

λ) το σημείο 103δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«103δ) “ευφυής ετοιμότητα”: η ικανότητα των κτιρίων ή των κτιριακών μονάδων να προσαρμόζουν τη λειτουργία τους στις ανάγκες του χρήστη, συμπεριλαμβανομένης της βελτιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης και της συνολικής απόδοσης, και να προσαρμόζουν τη λειτουργία τους ανάλογα με τα σήματα του δικτύου·»

λα) το σημείο 103ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«103ε) “μικρή επιχείρηση μεσαίας κεφαλαιοποίησης”: επιχείρηση που δεν είναι ΜΜΕ, της οποίας ο αριθμός των υπαλλήλων δεν υπερβαίνει τους 499, κατόπιν υπολογισμού σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 6 του παραρτήματος Ι, και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 100 εκατ. EUR ή ο ετήσιος ισολογισμός δεν υπερβαίνει τα 86 εκατ. EUR· περισσότερες της μίας οντότητες θεωρούνται ως μία επιχείρηση εάν πληρούνται οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του παραρτήματος Ι. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 56ε παράγραφος 10 και του άρθρου 56στ, ως μικρή επιχείρηση μεσαίας κεφαλαιοποίησης νοείται μια επιχείρηση που δεν είναι ΜΜΕ και απασχολεί έως 499 εργαζομένους·»

λβ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 103στ):

«103στ) “εξοικονόμηση ενέργειας”: η εξοικονόμηση ενέργειας όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 5) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ·»

λγ) το σημείο 105) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«105) “ταμείο ενεργειακής απόδοσης” ή “TEA”: ειδικός επενδυτικός οργανισμός που έχει συσταθεί με σκοπό την πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα ενεργειακής απόδοσης που αποβλέπουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Τη διαχείριση των TEA αναλαμβάνει διαχειριστής ταμείων ενεργειακής απόδοσης·»

λδ) το σημείο 108) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«108) “συμπαραγωγή” ή “συνδυασμένη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας” ή “CHP”: η συμπαραγωγή όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 30) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ·»

λε) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 108α) και 108β):

«108α) “συμπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας”: συμπαραγωγή που χρησιμοποιεί 100 % ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ως εισροή για την παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού·

108β) “αντλία θερμότητας”: μηχανήμα, συσκευή ή εγκατάσταση που μεταφέρει θερμότητα από το φυσικό περιβάλλον, όπως από τον αέρα, το νερό ή το έδαφος, σε κτίρια ή βιομηχανικές εφαρμογές, με την αναστροφή της φυσικής ροής της θερμότητας, κατά τρόπο ώστε να ρέει από χαμηλότερη σε υψηλότερη θερμοκρασία. Για τις αναστρέψιμες αντλίες θερμότητας, μπορεί επίσης να μεταφέρει θερμότητα από το κτίριο στο φυσικό περιβάλλον·»

λστ) το σημείο 109) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«109) “ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές” ή “ανανεώσιμη ενέργεια”: η ενέργεια που παράγεται από μονάδες που χρησιμοποιούν μόνο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, καθώς και το μερίδιο, από άποψη θερμογόνου ισχύος, της ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε υβριδικές εγκαταστάσεις οι οποίες χρησιμοποιούν και συμβατικές πηγές ενέργειας· περιλαμβάνεται επίσης η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για τα μη συνδεδεμένα με τον μετρητή (behind-the-meter) συστήματα αποθήκευσης (που εγκαθίστανται από κοινού ή ως πρόσθετο στην εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας), εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ως αποτέλεσμα των συστημάτων αποθήκευσης·»

λζ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 109α):

«109α) “κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας”: η κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 16) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·»

λη) τα σημεία 110) έως 113) διαγράφονται·

λι) το σημείο 114) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«114) “καινοτόμος τεχνολογία”: νέα και πρόσφατα εγκεκριμένη τεχνολογία σε σύγκριση με τη σύγχρονη τεχνολογία του κλάδου, η οποία ενέχει κίνδυνο τεχνολογικής ή βιομηχανικής αποτυχίας και δεν αποτελεί βελτιστοποίηση ή κλιμάκωση υφιστάμενης τεχνολογίας·»

μ) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 114α) και 114β):

«114α) “έργο επίδειξης”: το έργο επίδειξης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 24) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)·

114β) “σύμβαση επί διαφοράς”: μέσο ενίσχυσης που παρέχει στον δικαιούχο το δικαίωμα να λάβει πληρωμή ίση με τη διαφορά μεταξύ μιας σταθερής τιμής “άσκησης” και μιας τιμής αναφοράς, όπως η αγοραία τιμή, ανά μονάδα παραγωγής·

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54).·»

μα) τα σημεία 115) και 116) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«115) “εξισορρόπηση”: για την ηλεκτρική ενέργεια, η εξισορρόπηση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 10) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

116) “συνήθεις ευθύνες εξισορρόπησης”: ευθύνες εξισορρόπησης μη συνεπαγόμενες διακρίσεις μεταξύ τεχνολογιών, οι οποίες δεν απαλλάσσουν από την ευθύνη εξισορρόπησης κανέναν παραγωγό όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·»

μβ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 116α):

«116α) “συμβαλλόμενο μέρος με ευθύνη εξισορρόπησης (BRP)”: το συμβαλλόμενο μέρος με ευθύνη εξισορρόπησης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 14) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·»

μγ) το σημείο 117) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«117) “βιομάζα”: το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων βιολογικής προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 24) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·»

μδ) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 117α) έως 117δ):

«117α) “βιοκαύσιμα”: τα βιοκαύσιμα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 33) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·

117β) “βιοαέρια”: τα βιοαέρια όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 28) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·

117γ) “βιορευστά”: τα βιορευστά όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 32) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·

117δ) “καύσιμα βιομάζας”: τα καύσιμα βιομάζας όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 27) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·»

με) τα σημεία 118) και 119) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«118) “κενό χρηματοδότησης”: το καθαρό πρόσθετο κόστος που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των οικονομικών εσόδων και των δαπανών (συμπεριλαμβανομένης της επένδυσης και της λειτουργίας) του ενισχυόμενου έργου και των αντίστοιχων παραμέτρων του εναλλακτικού έργου το οποίο θα υλοποιούσε, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, ο δικαιούχος ελλείψει ενίσχυσης. Για τον προσδιορισμό του κενού χρηματοδότησης, το κράτος μέλος πρέπει να προσδιορίσει ποσοτικά, για το πραγματικό σενάριο και για ένα αξιόπιστο σενάριο αντιπαραδείγματος, όλες τις κύριες δαπάνες και έσοδα, το εκτιμώμενο μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (ΜΣΚΚ) των δικαιούχων για την προεξόφληση μελλοντικών ταμειακών ροών, καθώς και την καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ) για το πραγματικό σενάριο και για το σενάριο αντιπαραδείγματος, κατά τη διάρκεια ζωής του έργου. Το σύννηδες καθαρό πρόσθετο κόστος μπορεί να εκτιμάται ως διαφορά μεταξύ της ΚΠΑ για το πραγματικό σενάριο και για το σενάριο αντιπαραδείγματος κατά τη διάρκεια ζωής του έργου αναφοράς.

119) «περιβαλλοντικός φόρος ή εξομοιούμενη προς φόρο περιβαλλοντική εισφορά»: φόρος ή εισφορά με ειδική φορολογική βάση που επιβάλλεται σε προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν σαφώς αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ή που αποσκοπεί στην επιβάρυνση ορισμένων δραστηριοτήτων, αγαθών ή υπηρεσιών, ώστε το περιβαλλοντικό κόστος να συμπεριλαμβάνεται στην τιμή τους ή ώστε οι παραγωγοί και οι καταναλωτές να προσανατολίζονται σε δραστηριότητες που σέβονται περισσότερο το περιβάλλον·»

μστ) το σημείο 121) απαλείφεται·

μζ) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 121α) έως 121δ):

«121α) “εξυγίανση”: δράσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης, όπως η απομάκρυνση ή η αποτοξικοποίηση των επιμολυντών ή των πλεοναζουσών θρεπτικών ουσιών από το έδαφος και το νερό, η οποία αποσκοπεί στην εξάλειψη των πηγών υποβάθμισης·

121β) “αποκατάσταση”: δράσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης που αποσκοπούν στην αποκατάσταση ενός επιπέδου λειτουργίας του οικοσυστήματος σε υποβαθμισμένες ζώνες, όπου ανανεώνεται ο στόχος και η συνεχής παροχή υπηρεσιών οικοσυστήματος και όχι η βιοποικιλότητα και η ακεραιότητα ενός χαρακτηρισμένου φυσικού ή ημιφυσικού οικοσυστήματος αναφοράς·

121γ) “οικοσύστημα”: το οικοσύστημα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 13) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)·

121δ) “βιοποικιλότητα”: η βιοποικιλότητα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 15) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852·

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13)·»

μη) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 123α) έως 123δ):

«123α) “ρύπος”: ο ρύπος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 10) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852·

123β) “ρύπανση”: η ρύπανση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 2) της οδηγίας 2010/75/ΕΕ·

123γ) “λύση που βασίζεται στη φύση”: δράση για την προστασία, τη διατήρηση, την αποκατάσταση, τη βιώσιμη χρήση και διαχείριση φυσικών ή τροποποιημένων χερσαίων, παράκτιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων και οικοσυστημάτων των γλυκών υδάτων, η οποία αντιμετωπίζει τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις με αποτελεσματικό και προσαρμοστικό τρόπο, ενώ συγχρόνως παρέχει οφέλη σε επίπεδο ανθρώπινης ευημερίας, οικοσυστημικών υπηρεσιών, ανθεκτικότητας και βιοποικιλότητας·

123δ) “αποκατάσταση”: η διαδικασία υποβοήθησης της ανάκαμψης ενός οικοσυστήματος ως μέσου διατήρησης της βιοποικιλότητας και αύξησης της ανθεκτικότητας του οικοσυστήματος, ιδίως στην κλιματική αλλαγή. Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων περιλαμβάνει μέτρα που λαμβάνονται για τη βελτίωση της κατάστασης ενός οικοσυστήματος και την ανασύσταση ή αποκατάσταση ενός οικοσυστήματος σε περίπτωση απώλειας της εν λόγω κατάστασης και τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων και την προσαρμογή τους στην κλιματική αλλαγή·»

μθ) το σημείο 124) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«124) “ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης”: αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 41) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ·»

ν) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 124α) και 124β):

«124α) “τηλεθέρμανση” και “τηλεψύξη”: η τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 19) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·

124β) “συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης”: εγκαταστάσεις παραγωγής θέρμανσης και/ή ψύξης, δίκτυο αποθήκευσης και διανομής θερμότητας που περιλαμβάνει τόσο το «πρωτογενές» δίκτυο —μεταφοράς— όσο και το «δευτερεύον» δίκτυο αγωγών για την παροχή θέρμανσης ή ψύξης στους καταναλωτές. Η αναφορά στην τηλεθέρμανση πρέπει να ερμηνεύεται ως συστήματα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης, ανάλογα με το αν τα δίκτυα παρέχουν θέρμανση ή ψύξη από κοινού ή χωριστά·»

να) τα σημεία 126), 127) και 128) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«126) “επαναχρησιμοποίηση”: η επαναχρησιμοποίηση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 13) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)·

127) “προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση”: η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 16) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ·

128) “ανακύκλωση”: η ανακύκλωση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 17) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ·

(*) Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).·»

νβ) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 128α) έως 128θ):

«128α) “αποδοτική χρήση των πόρων”: η μείωση της ποσότητας των απαιτούμενων εισροών για την παραγωγή μιας μονάδας εκροών ή η αντικατάσταση των πρωτογενών εισροών με δευτερογενείς εισροές·

128β) “απόβλητα”: τα απόβλητα όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 1) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ·

128γ) “απορριπτόμενη θερμότητα”: η απορριπτόμενη θερμότητα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·

128δ) “επεξεργασία”: η επεξεργασία όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 14) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, καθώς και η επεξεργασία άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών·

128ε) “ανάκτηση”: η ανάκτηση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 15) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, καθώς και η ανάκτηση άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών·

128στ) “διάθεση”: η διάθεση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 19) της οδηγίας 2008/98/EK·

128ζ) “άλλα προϊόντα, υλικά ή ουσίες”: υλικά, προϊόντα και ουσίες πλην των αποβλήτων, μεταξύ των οποίων τα υποπροϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 5 της οδηγίας 2008/98/EK, τα υπολείμματα που προέρχονται από τη γεωργία και τη δασοκομία, τα λύματα, τα όμβρια ύδατα και τα επιφανειακά ύδατα, τα ανόργανα άλατα, οι θρεπτικές ουσίες, τα υπολειμματικά αέρια από διαδικασίες παραγωγής και τα πλεονάζοντα προϊόντα, εξαρτήματα και υλικά·

128η) “πλεονάζοντα προϊόντα, εξαρτήματα και υλικά”: προϊόντα, εξαρτήματα ή υλικά που δεν είναι πλέον απαραίτητα ή χρήσιμα για τον κάτοχό τους αλλά είναι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση·

128θ) “χωριστή συλλογή”: η χωριστή συλλογή όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 11) της οδηγίας 2008/98/EK·»·

γγ) το σημείο 129) απαλείφεται·

νδ) το σημείο 130) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«130) “ενεργειακή υποδομή”: κάθε υλικός εξοπλισμός ή εγκατάσταση που βρίσκεται στο έδαφος της Ένωσης ή συνδέει την Ένωση με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες και εμπίπτει στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) στην ηλεκτρική ενέργεια:

- i) συστήματα μεταφοράς και διανομής, όπου ως “μεταφορά” νοείται η μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας τόσο από την ξηρά όσο και από τη θάλασσα μέσω διασυνδεδεμένου συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης με σκοπό την παροχή σε τελικούς πελάτες ή σε διανομείς, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας, και ως “διανομή” νοείται η μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας τόσο από την ξηρά όσο και από τη θάλασσα μέσω συστημάτων διανομής υψηλής, μέσης και χαμηλής τάσης με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας·
- ii) κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση που είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων που αναφέρονται στο σημείο i), συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προστασίας, παρακολούθησης και ελέγχου σε όλα τα επίπεδα τάσης και τους υποσταθμούς·
- iii) πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 51) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)·
- iv) ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή συστήματα και δομικά στοιχεία που ενσωματώνουν τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών, μέσω επιχειρησιακών ψηφιακών πλατφορμών, συστημάτων ελέγχου και τεχνολογιών αισθητήρων, τόσο σε επίπεδο μεταφοράς όσο και σε επίπεδο διανομής, με στόχο ένα πιο ασφαλές, αποδοτικό και ευφύες δίκτυο μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την αυξημένη δυναμικότητα ενσωμάτωσης νέων μορφών παραγωγής, αποθήκευσης και κατανάλωσης ενέργειας και τη διευκόλυνση νέων επιχειρηματικών μοντέλων και δομών αγοράς·
- v) υπεράκτια δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση υποδομής μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ορίζεται στο σημείο i), που έχει διπλή λειτουργικότητα: διασύνδεση και μεταφορά ή διανομή ηλεκτρικής ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές, από τους υπεράκτιους χώρους παραγωγής προς δύο ή περισσότερες χώρες. Αυτό περιλαμβάνει επίσης τα ευφυή δίκτυα, καθώς και οποιονδήποτε παρακείμενο εξοπλισμό ή εγκατάσταση που απαιτείται για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προστασίας, παρακολούθησης και ελέγχου, καθώς και των αναγκαίων υποσταθμών, εάν διασφαλίζουν επίσης τη διαλειτουργικότητα των τεχνολογιών και, μεταξύ άλλων, τη συμβατότητα διεπαφών μεταξύ διαφόρων τεχνολογιών·

β) στο αέριο (φυσικό αέριο, βιοαέριο —συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου— και/ή ανανεώσιμο αέριο μη βιολογικής προέλευσης):

- i) αγωγοί μεταφοράς και διανομής αερίου που αποτελούν τμήματα ενός δικτύου, πλην των αγωγών υψηλής πίεσης που χρησιμοποιούνται στην ανάντη διανομή φυσικού αερίου·
- ii) υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης που είναι συνδεδεμένες με τους αεριαγωγούς υψηλής πίεσης που αναφέρονται στο σημείο i)·

- iii) εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ή αποσυμπίεσης υγροποιημένου ή συμπιεσμένου αερίου·
 - iv) κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση που είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ή για τη δυνατότητα αμφίδρομης ροής, περιλαμβανομένων των σταθμών συμπίεσης·
 - v) ευφυή δίκτυα αερίου, δηλαδή οποιοσδήποτε από τους ακόλουθους εξοπλισμούς ή εγκαταστάσεις που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών (συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου ή των αερίων μη βιολογικής προέλευσης) στο δίκτυο: ψηφιακά συστήματα και δομικά στοιχεία που ενσωματώνουν τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, συστήματα ελέγχου και τεχνολογίες αισθητήρων για να καταστούν δυνατά η διαδραστική και ευφυής παρακολούθηση, η μέτρηση, ο ποιοτικός έλεγχος και η διαχείριση της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και της κατανάλωσης αερίου εντός ενός δικτύου αερίου. Επιπλέον, τα ευφυή δίκτυα μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν εξοπλισμό που επιτρέπει αντίστροφες ροές από το επίπεδο διανομής στο επίπεδο μεταφοράς και τις σχετικές απαραίτητες αναβαθμίσεις στο υφιστάμενο δίκτυο·
- γ) στο υδρογόνο:
- i) αγωγοί μεταφοράς, για τη μεταφορά υδρογόνου υπό υψηλή πίεση, καθώς και αγωγοί διανομής για την τοπική διανομή υδρογόνου, που παρέχουν πρόσβαση σε πολλούς χρήστες του δικτύου σε διαφανή και αμερόληπτη βάση·
 - ii) εγκαταστάσεις αποθήκευσης, δηλαδή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος ενός θερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιείται για αποθήκευση αλλά εξαιρουμένου του τμήματος που χρησιμοποιείται για εργασίες παραγωγής, και συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για του διαχειριστές δικτύων υδρογόνου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου περιλαμβάνονται οι υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης που είναι συνδεδεμένες με τους αγωγούς υδρογόνου υψηλής πίεσης που αναφέρονται στο σημείο i)·
 - iii) εγκαταστάσεις αποστολής, παραλαβής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ή αποσυμπίεσης υδρογόνου ή υδρογόνου ενσωματωμένου σε άλλες χημικές ουσίες με στόχο την έγχυση του υδρογόνου στο δίκτυο που χρησιμοποιείται είτε για το αέριο είτε αποκλειστικά για υδρογόνο·
 - (iv) θερματικοί σταθμοί, δηλαδή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για τη μετατροπή υγρού υδρογόνου σε αέριο υδρογόνο για έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου. Στους θερματικούς σταθμούς περιλαμβάνεται ο βοηθητικός εξοπλισμός και η προσωρινή αποθήκευση που απαιτούνται για τη διαδικασία μετατροπής και τη μεταγενέστερη έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου, αλλά δεν περιλαμβάνεται κανένα τμήμα του θερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιείται για αποθήκευση·
 - v) γραμμές διασύνδεσης, δηλαδή δίκτυο υδρογόνου (ή τμήμα αυτού) που διασχίζει ή εκτείνεται σε σύνορα μεταξύ κρατών μελών ή μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας έως το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μέλους·
 - vi) οποιοσδήποτε εξοπλισμός ή εγκατάσταση είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος υδρογόνου ή για τη διασφάλιση δυνατότητας αμφίδρομης ροής, περιλαμβανομένων των σταθμών συμπίεσης·
- οποιοδήποτε από τα στοιχεία ενεργητικού που απαριθμούνται στα σημεία i) έως iv) μπορεί να είναι νεόδητο στοιχείο ή στοιχείο που έχει μετατραπεί για τη μετάβαση από το φυσικό αέριο στο υδρογόνο, ή συνδυασμός των δύο. Τα στοιχεία ενεργητικού που απαριθμούνται στα σημεία i) έως vi) και τα οποία υπόκεινται σε πρόσβαση τρίτων χαρακτηρίζονται ως ενεργειακή υποδομή·
- δ) στο διοξείδιο του άνθρακα:
- i) αγωγοί, πλην όσων αποτελούν τμήμα του ανάντη δικτύου αγωγών, που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά διοξειδίου του άνθρακα προερχόμενου από περισσότερες από μία πηγές, δηλαδή βιομηχανικές εγκαταστάσεις (συμπεριλαμβανομένων των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας) που παράγουν αέριο διοξείδιο του άνθρακα από καύσεις ή άλλες χημικές αντιδράσεις συνδεδεμένες με ενώσεις που περιέχουν ορυκτό ή μη ορυκτό άνθρακα, με στόχο τη μόνιμη αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**) ή με στόχο τη χρήση του διοξειδίου του άνθρακα ως υλικού τροφοδοσίας ή τη βελτίωση των αποδόσεων των βιολογικών διαδικασιών·

- ii) εγκαταστάσεις υδροποίησης και ενδιάμεσης αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα με στόχο τη μεταφορά ή αποθήκευσή του. Εξαιρούνται οι υποδομές εντός γεωλογικού σχηματισμού που χρησιμοποιούνται για τη μόνιμη αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2009/31/ΕΚ και οι συναφείς επιφανειακές και εγχυτικές εγκαταστάσεις·
- iii) κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση που είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του εν λόγω συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προστασίας, παρακολούθησης και ελέγχου. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ειδικά κινητά στοιχεία ενεργητικού για τη μεταφορά και την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω κινητά στοιχεία ενεργητικού πληρούν τον ορισμό του καθαρού οχήματος·

Τα στοιχεία ενεργητικού που απαριθμούνται στα σημεία i), ii) και iii) και τα οποία υπόκεινται σε πρόσβαση τρίτων χαρακτηρίζονται ως ενεργειακή υποδομή·

- ε) υποδομές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ή διανομή θερμικής ενέργειας υπό μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυκτικών υγρών από πολλαπλούς παραγωγούς ή χρήστες, με βάση τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας ή απορριπτόμενης θερμότητας από βιομηχανικές εφαρμογές·
- στ) έργα κοινού ενδιαφέροντος, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***) και σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που αναφέρονται στο άρθρο 171 της Συνθήκης·
- ζ) άλλες κατηγορίες υποδομών, οι οποίες καθιστούν δυνατή τη φυσική ή ασύρματη μεταφορά της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή της ενέργειας από πηγές απαλλαγμένες από ανθρακούχες εκπομπές μεταξύ παραγωγών και χρηστών από πολλαπλά σημεία πρόσβασης και εξόδου και είναι ανοικτές στην πρόσβαση τρίτων που δεν ανήκουν στον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή της υποδομής·

Τα στοιχεία ενεργητικού που απαριθμούνται στα στοιχεία α) έως ζ) και κατασκευάζονται για έναν χρήστη ή για μικρή ομάδα εκ των προτέρων προσδιορισμένων χρηστών και προσαρμόζονται στις ανάγκες τους ("ειδικές υποδομές") δεν χαρακτηρίζονται ως ενεργειακή υποδομή.

- (*) Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).
- (**) Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114).
- (***) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39).»

- νε) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 130α) έως 130δ):

- «130α) "διαχειριστής συστήματος διανομής" (ΔΣΔ): ο διαχειριστής συστήματος διανομής όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 29) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·
- 130β) "διαχειριστής συστήματος μεταφοράς" (ΔΣΜ): ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 35) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·
- 130γ) "αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας": η μετάθεση της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, ή η μετατροπή της ηλεκτρικής ενέργειας σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω μορφής ενέργειας και η επακόλουθη εκ νέου μετατροπή της σε ηλεκτρική ενέργεια·
- 130δ) "αποθήκευση θερμικής ενέργειας": η μετάθεση της τελικής χρήσης της θερμικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, ή η μετατροπή ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω μορφής ενέργειας και, κατά περίπτωση, η επακόλουθη μετατροπή ή εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε θερμική ενέργεια για τελική χρήση (δηλαδή θέρμανση ή ψύξη)·»

νστ) το σημείο 131) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«131) “νομοθεσία για την εσωτερική αγορά ενέργειας”: η οδηγία (ΕΕ) 2019/944, η οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).

(*) Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

(**) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 36).»

νζ) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 131α) και 131β):

«131α) “δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα” ή “CCS”: ένα σύνολο τεχνολογιών με τις οποίες καθίσταται δυνατή η δέσμευση του CO₂ που εκπέμπεται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των σύμφυτων με διεργασίες εκπομπών, ή η δέσμευσή του απευθείας από τον ατμοσφαιρικό αέρα, η μεταφορά του σε χώρους αποθήκευσης και η εισαγωγή του σε κατάλληλους υπόγειους γεωλογικούς σχηματισμούς με σκοπό τη μόνιμη αποθήκευσή του.

131β) “δέσμευση και χρήση διοξειδίου του άνθρακα” ή “CCU”: ένα σύνολο τεχνολογιών με τις οποίες καθίσταται δυνατή η δέσμευση του CO₂ που εκπέμπεται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των σύμφυτων με διεργασίες εκπομπών, ή η δέσμευσή του απευθείας από τον ατμοσφαιρικό αέρα, και η μεταφορά του σε χώρο κατανάλωσης ή χρήσης CO₂ για την πλήρη χρήση του εν λόγω CO₂».

νη) το σημείο 134) απαλείφεται.

νθ) το σημείο 137) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«137) “ευρυζωνική υποδομή”: ευρυζωνικό δίκτυο χωρίς κανένα ενεργό συστατικό στοιχείο που περιλαμβάνει την υλική υποδομή, όπως αγωγούς, πυλώνες, ιστούς, πύργους, σκοτεινές οπτικές ίνες, κυτία και καλώδια (συμπεριλαμβανομένων των καλωδίων σκοτεινής οπτικής ίνας και χαλκού).»

ξ) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 137α), 137β) και 137γ):

«137α) “δίκτυο οπισθόζευξης”: το τμήμα ευρυζωνικού δικτύου που συνδέει το δίκτυο πρόσβασης με το δίκτυο κορμού και το οποίο δεν παρέχει άμεση πρόσβαση στους τελικούς χρήστες. Πρόκειται για το τμήμα του δικτύου όπου συγκεντρώνεται η κίνηση των τελικών χρηστών.

137β) “δίκτυο κορμού”: το κεντρικό δίκτυο το οποίο διασυνδέει δίκτυα οπισθόζευξης από διαφορετικές περιοχές ή περιφέρειες.

137γ) “δίκτυο πρόσβασης”: το τμήμα ευρυζωνικού δικτύου που συνδέει το δίκτυο οπισθόζευξης με τις εγκαταστάσεις ή τις συσκευές των τελικών χρηστών.»

ξα) το σημείο 139) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«139) “χονδρική πρόσβαση”: η πρόσβαση που επιτρέπει σε φορέα εκμετάλλευσης να χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις άλλου φορέα. Η χονδρική πρόσβαση περιλαμβάνει, με βάση τις σημερινές τεχνολογικές εξελίξεις, τουλάχιστον τα ακόλουθα προϊόντα πρόσβασης: i) για δίκτυα FTTx: πρόσβαση στην ευρυζωνική υποδομή, αποδεσμοποίηση και δυοιορρευματική πρόσβαση· ii) για καλωδιακά δίκτυα: πρόσβαση στην ευρυζωνική υποδομή και πρόσβαση σε ενεργητικές υπηρεσίες· iii) για δίκτυα σταθερής ασύρματης τηλεφωνίας: πρόσβαση στην ευρυζωνική υποδομή και πρόσβαση σε ενεργητικές υπηρεσίες· iv) για δίκτυα κινητής τηλεφωνίας: πρόσβαση στην ευρυζωνική υποδομή και πρόσβαση σε ενεργητικές υπηρεσίες (τουλάχιστον περιαγωγή)· v) για δορυφορικές πλατφόρμες: πρόσβαση σε ενεργητικές υπηρεσίες· vi) για δίκτυα οπισθόζευξης: πρόσβαση στην ευρυζωνική υποδομή και πρόσβαση σε ενεργητικές υπηρεσίες.»

ξβ) το σημείο 139α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«139α) “εξυπηρετούμενες εγκαταστάσεις”: εγκαταστάσεις τελικού χρήστη στις οποίες, κατόπιν αιτήματος των τελικών χρηστών και εντός 4 εβδομάδων από την ημερομηνία του αιτήματος, ένας πάροχος μπορεί να παρέχει ευρυζωνικές υπηρεσίες (ανεξάρτητα από το αν οι εγκαταστάσεις αυτές είναι ήδη συνδεδεμένες ή όχι με το δίκτυο). Η τιμή που χρεώνεται για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών στις εγκαταστάσεις των τελικών χρηστών στην περίπτωση αυτή δεν πρέπει να υπερβαίνει τα συνήθη τέλη σύνδεσης, δηλαδή δεν πρέπει να περιλαμβάνει κανένα πρόσθετο ή έκτακτο κόστος σε σύγκριση με τη συνήθη εμπορική πρακτική και, σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να υπερβαίνει τη συνήθη τιμή στο σχετικό κράτος μέλος. Η τιμή αυτή πρέπει να καθορίζεται από την αρμόδια εθνική αρχή.»

ξγ) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 139δ), 139ε) και 139στ):

«139δ) “περίοδος αιχμής”: το χρονικό διάστημα της ημέρας που διαρκεί κατά κανόνα μία ώρα, κατά το οποίο το φορτίο δικτύου βρίσκεται συνήθως στη μέγιστη τιμή·

139ε) “συνήθικες περιόδους αιχμής”: οι συνήθικες υπό τις οποίες αναμένεται να λειτουργεί το δίκτυο κατά την περίοδο αιχμής·

139στ) “σχετικός χρονικός ορίζοντας”: ο χρονικός ορίζοντας που χρησιμοποιείται για την επαλήθευση σχεδιαζόμενων ιδιωτικών επενδύσεων και που αντιστοιχεί στο χρονικό πλαίσιο ανάπτυξης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του κράτους μέλους, του σχεδιαζόμενου δικτύου που χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους, αρχής γενομένης από τη στιγμή της δημοσίευσης της δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με τη σχεδιαζόμενη κρατική παρέμβαση έως την έναρξη λειτουργίας του δικτύου (δηλαδή την έναρξη της παροχής υπηρεσιών χονδρικής και/ή λιανικής στο χρηματοδοτούμενο με κρατικούς πόρους δίκτυο). Ο σχετικός χρονικός ορίζοντας δεν μπορεί να είναι μικρότερος από δύο έτη.»

ξδ) το σημείο 157) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«157) “λιμενικές υποδομές”: οι υποδομές και εγκαταστάσεις για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών συνδεδεμένων με τις μεταφορές, π.χ. θέσεις προσδόρμισης που χρησιμοποιούνται για την πρόσδεση των πλοίων, κρηπιδότοχοι, αποβάθρες και πλωτές ράμπες σε περιοχές στις οποίες εκδηλώνεται παλίρροια, εσωτερικές λεκάνες, επιχώσεις και εγγειοβελτιωτικά έργα, υποδομές για τη συλλογή αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, και υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού σε λιμένες για τον εφοδιασμό οχημάτων, κινητού τερματικού εξοπλισμού και κινητού εξοπλισμού επίγειας εξυπηρέτησης με ηλεκτρική ενέργεια, υδρογόνο, αμμωνία και μεθανόλη.»

ξε) το σημείο 161) απαλείφεται·

3) στο άρθρο 4, η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) τα στοιχεία α) έως ε) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) για τις περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις: προκειμένου για επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες ύψους 110 εκατ. EUR και πάνω, τα ποσά της ενίσχυσης ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο όπως ορίζονται κατωτέρω:

- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 10 %: 8,25 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 15 %: 12,38 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 20 %: 16,5 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 25 %: 20,63 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 30 %: 24,75 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 35 %: 28,88 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 40 %: 33 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 50 %: 41,25 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 60 %: 49,5 εκατ. EUR·
- σε περιπτώσεις μέγιστης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης 70 %: 57,75 εκατ. EUR·

β) για τις περιφερειακές ενισχύσεις αστικής ανάπτυξης, 22 εκατ. EUR, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3·

γ) για τις επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ: 8,25 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο·

- δ) για τις ενισχύσεις για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε ΜΜΕ: 2,2 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο·
- ε) για τις ενισχύσεις προς ΜΜΕ για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις: 2,2 εκατ. EUR ανά επιχείρηση, ανά έτος·»
- β) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία ε α) και ε β):
- «ε α) για τις ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 19γ: 200 000 EUR ανά δικαιούχο και ανά ημερολογιακό έτος. Για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, το όριο αυτό είναι 25 000 EUR ανά δικαιούχο και ανά ημερολογιακό έτος, και για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, 30 000 EUR ανά δικαιούχο και ανά ημερολογιακό έτος·
- ε β) για τις ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή προσωρινών δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας παραγόμενης από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για τον μετριασμό των επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 19δ: 2 εκατ. EUR ανά δικαιούχο και ανά ημερολογιακό έτος. Για τις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, το όριο αυτό είναι 250 000 EUR ανά δικαιούχο και ανά ημερολογιακό έτος, και για τις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, 300 000 EUR ανά δικαιούχο και ανά ημερολογιακό έτος. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων συνοδεύονται από την υποχρέωση της μη μεταβίβασής τους εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·»
- γ) τα στοιχεία στ) έως ιθ) α) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «στ) για τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας: για τις ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 20, ποσό 2,2 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· για τις ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 20α, τα ποσά που καθορίζονται στο άρθρο 20α παράγραφος 2 ανά επιχείρηση και ανά έργο·
- ζ) για τις ενισχύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου: 16,5 εκατ. EUR ανά επιλέξιμη επιχείρηση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 21 παράγραφος 8 και στο άρθρο 21α παράγραφος 2·
- η) για τις ενισχύσεις προς νεοσύστατες επιχειρήσεις: τα ποσά που ορίζονται ανά επιχείρηση στο άρθρο 22 παράγραφοι 3, 4, 5 και 7·
- θ) για τις ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη:
- i) εάν το έργο αφορά κυρίως βασική έρευνα: 55 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· τούτο ισχύει όταν περισσότερο από το ήμισυ των επιλέξιμων δαπανών του έργου συνδέεται με δραστηριότητες που εμπίπτουν στην κατηγορία της βασικής έρευνας·
- ii) εάν το έργο αφορά κυρίως βιομηχανική έρευνα: 35 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· τούτο ισχύει όταν περισσότερο από το ήμισυ των επιλέξιμων δαπανών του έργου συνδέεται με δραστηριότητες που εμπίπτουν στην κατηγορία της βιομηχανικής έρευνας ή στις κατηγορίες της βιομηχανικής έρευνας και της βασικής έρευνας από κοινού·
- iii) εάν το έργο αφορά κυρίως πειραματική ανάπτυξη: 25 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· τούτο ισχύει όταν περισσότερο από το ήμισυ των επιλέξιμων δαπανών του έργου συνδέεται με δραστηριότητες που εμπίπτουν στην κατηγορία της πειραματικής ανάπτυξης·
- iv) εάν το έργο είναι έργο Eureka, υλοποιείται από κοινή επιχείρηση που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 185 ή του άρθρου 187 της Συνθήκης, ή πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 25 παράγραφος 6 στοιχείο δ), τα ποσά που αναφέρονται στα σημεία i) έως iii) διπλασιάζονται·
- v) εάν οι ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης χορηγούνται υπό μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, τα ποσά που αναφέρονται στα σημεία i) έως iv) αυξάνονται κατά 50 %·
- vi) ενισχύσεις για μελέτες σκοπιμότητας κατά την προετοιμασία ερευνητικών δραστηριοτήτων: 8,25 εκατ. EUR ανά μελέτη·

- vii) για τις ενισχύσεις προς ΜΜΕ για έργα έρευνας και ανάπτυξης που έχουν λάβει σήμα ποιότητας “Σφραγίδα Αριστείας” και υλοποιούνται βάσει του άρθρου 25α, το ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 25α·
- viii) για τις ενισχύσεις για τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie και “Απόδειξη της ορθότητας της ιδέας” του ΕΣΕ που υλοποιούνται βάσει του άρθρου 25β, τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 25β·
- ix) για τις ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης τα οποία υλοποιούνται βάσει του άρθρου 25γ, τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 25γ·
- x) για τις ενισχύσεις για ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις, τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 25δ·
- xi) για τις ενισχύσεις που συνδέονται με τη συγχρηματοδότηση έργων που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας ή το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας δυνάμει του άρθρου 25ε: 80 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο·
- i) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές: 35 εκατ. EUR ανά υποδομή·
 - i α) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού: 25 εκατ. EUR ανά υποδομή·
 - ια) για τις ενισχύσεις για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας: 10 εκατ. EUR ανά σχηματισμό·
 - ιβ) για τις ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ: 10 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο·
 - ιγ) για τις ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία: 12,5 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο·
 - ιδ) για τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση: 3 εκατ. EUR ανά έργο επαγγελματικής κατάρτισης·
 - ιε) για τις ενισχύσεις για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση: 5,5 εκατ. EUR ανά επιχείρηση, ανά έτος·
 - ιστ) για τις ενισχύσεις για την απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία υπό μορφή επιδότησης μισθού: 11 εκατ. EUR ανά επιχείρηση, ανά έτος·
 - ιζ) για τις ενισχύσεις προς αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών που συνεπάγεται η απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία: 11 εκατ. EUR ανά επιχείρηση, ανά έτος·
 - ιη) για τις ενισχύσεις προς αντιστάθμιση των δαπανών της υποστήριξης που παρέχεται σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση: 5,5 εκατ. EUR ανά επιχείρηση, ανά έτος·
 - ιθ) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά: 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο·
 - ιθ α) για τις ενισχύσεις για ειδικές υποδομές και αποθήκευση που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 4: 25 εκατ. EUR ανά έργο·»·
- δ) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα στοιχεία ιθ β) έως ιθ στ):
 - «ιθ β) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού που αναφέρονται στο άρθρο 36α παράγραφοι 1 και 2: 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο και, στην περίπτωση καθεστώτων, μέσος ετήσιος προϋπολογισμός ύψους 300 εκατ. EUR·
 - ιθ γ) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για τις συνδυαστικές βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης και των περιβαλλοντικών επιδόσεων των κτιρίων, που αναφέρονται στο άρθρο 38α παράγραφος 7 και στο άρθρο 39 παράγραφος 2α: 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο·
 - ιθ δ) για τις ενισχύσεις για τη διευκόλυνση της σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 38β: συνολική ονομαστική εκκρεμή χρηματοδότηση ύψους 30 εκατ. EUR ανά δικαιούχο·
 - ιθ ε) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια υπό μορφή χρηματοδοτικών μέσων: τα ποσά που ορίζονται στο άρθρο 39 παράγραφος 5·
 - ιθ στ) για τις ενισχύσεις υπό μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων ή εξομοιούμενων προς φόρους περιβαλλοντικών εισφορών που αναφέρονται στο άρθρο 44α: 50 εκατ. EUR ανά καθεστώς ετησίως·»·
- ε) τα στοιχεία κ) και κα) απαλείφονται·
- στ) τα στοιχεία κβ) έως κε) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «κβ) για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, όπως αναφέρονται στο άρθρο 42, και για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του ανανεώσιμου υδρογόνου σε μικρά έργα και κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 43: 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· το άθροισμα των προϋπολογισμών όλων των καθεστώτων που εμπίπτουν στο άρθρο 42 και το άθροισμα των προϋπολογισμών όλων των καθεστώτων που εμπίπτουν στο άρθρο 43 δεν θα πρέπει αντίστοιχα να υπερβαίνουν τα 300 εκατ. EUR ετησίως·
- κγ) για τις ενισχύσεις για συστήματα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης, όπως αναφέρονται στο άρθρο 46: 50 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο·
- κδ) για τις ενισχύσεις για ενεργειακές υποδομές, όπως αναφέρονται στο άρθρο 48: 70 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο·
- κε) για τις ενισχύσεις για την ανάπτυξη σταθερών ευρυζωνικών δικτύων που χορηγούνται υπό μορφή επιχορήγησης: συνολικές δαπάνες 100 εκατ. EUR ανά έργο· για τις ενισχύσεις για σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα που χορηγούνται με τη μορφή χρηματοδοτικού μέσου, το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε κάθε τελικό δικαιούχο ανά έργο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR·»
- ζ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο κε δ):
- «κε δ) για ενισχύσεις για την ανάπτυξη δικτύων οπτιδόζευξης που χορηγούνται υπό μορφή επιχορήγησης: συνολικές δαπάνες 100 εκατ. EUR ανά έργο· για τις ενισχύσεις για την ανάπτυξη δικτύων οπτιδόζευξης που χορηγούνται υπό μορφή χρηματοδοτικού μέσου, το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε κάθε τελικό δικαιούχο ανά έργο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR·»
- η) τα στοιχεία κστ) έως κθ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «κστ) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς: 165 εκατ. EUR ανά έργο· ενισχύσεις λειτουργίας για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς: 82,5 εκατ. EUR ανά επιχείρηση ανά έτος·
- κζ) για τα καθεστώτα ενισχύσεων για οπτικοακουστικά έργα: 55 εκατ. EUR ανά καθεστώς ετησίως·
- κη) για τις ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές: 33 εκατ. EUR ή το συνολικό κόστος που υπερβαίνει τα 110 εκατ. EUR ανά έργο· ενισχύσεις λειτουργίας για αθλητικές υποδομές: 2,2 εκατ. EUR ανά υποδομή ετησίως·
- κθ) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές: 11 εκατ. EUR ή το συνολικό κόστος που υπερβαίνει τα 22 εκατ. EUR για την ίδια υποδομή·»
- θ) τα στοιχεία λα) και λβ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «λα) για τις ενισχύσεις για θαλάσσιους λιμένες: επιλέξιμες δαπάνες ύψους 143 εκατ. EUR ανά έργο [ή 165 εκατ. EUR ανά έργο σε θαλάσσιο λιμένα που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα εργασίας διαδρόμου του κεντρικού δικτύου όπως αναφέρεται στο άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)]· όσον αφορά τη βυθοκόρηση, ως έργο νοείται η πραγματοποίηση όλων των δραστηριοτήτων βυθοκόρησης σε ένα ημερολογιακό έτος·
- λβ) για τις ενισχύσεις για λιμένες εσωτερικής ναυσιπλοΐας: επιλέξιμες δαπάνες ύψους 44 εκατ. EUR ανά έργο (ή 55 εκατ. EUR ανά έργο σε λιμένες εσωτερικής ναυσιπλοΐας που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα εργασίας διαδρόμου του κεντρικού δικτύου όπως αναφέρεται στο άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013)· όσον αφορά τη βυθοκόρηση, ως έργο νοείται η πραγματοποίηση όλων των δραστηριοτήτων βυθοκόρησης σε ένα ημερολογιακό έτος·
- (*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).»
- ι) το στοιχείο λδ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «λδ) για τις ενισχύσεις σε ΜΜΕ για δαπάνες που προκύπτουν από τη συμμετοχή σε έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ): για τις ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 19α, 2 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· για τις ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 19β, τα ποσά που καθορίζονται στο άρθρο 19β παράγραφος 2 ανά έργο·»

4) το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 2, το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 21 και 21α»

β) στην παράγραφο 2 παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο ζα):

«ζ α) ενισχύσεις για ΜΜΕ υπό μορφή μειωμένων τελών πρόσβασης ή δωρεάν πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας και σε υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημεία 94) και 95) αντίστοιχα, που παρέχονται για παράδειγμα από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων, ερευνητικές υποδομές, υποδομές δοκιμών και πειραματισμού ή συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας βάσει καθεστώτος ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i) το πλεονέκτημα που συνίσταται σε μειωμένα τέλη ή στην απόκτηση δωρεάν πρόσβασης είναι ποσοτικοποιήσιμο και αποδείξιμο·
- ii) οι πλήρεις ή μερικές εκπτώσεις τιμής για τις υπηρεσίες και οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους οι ΜΜΕ μπορούν να υποβάλλουν αίτηση, να επιλέγονται και να λαμβάνουν εκπτώσεις δημοσιοποιούνται (μέσω δικτυακών τόπων ή άλλων κατάλληλων μέσων) προτού ο πάροχος υπηρεσιών αρχίσει να παρέχει τις εκπτώσεις·
- iii) ο πάροχος υπηρεσιών τηρεί αρχεία των ποσών των ενισχύσεων που χορηγούνται σε κάθε ΜΜΕ υπό μορφή εκπτώσεων τιμής, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των ανώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφοι 3 και 4. Τα αρχεία αυτά φυλάσσονται επί 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση από τον πάροχο υπηρεσιών»·

γ) στην παράγραφο 2, το στοιχείο ιβ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιβ) ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε χρηματοοικονομικά προϊόντα τα οποία στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο τμήμα 16 του κεφαλαίου III»·

δ) στην παράγραφο 2, προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία ιγ) και ιδ):

- «ιγ) ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 19γ·
- ιδ) ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή προσωρινών δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας παραγόμενης από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για τον μετριασμό των επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 19δ.»·

5) το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 5, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) ενισχύσεις για την πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 21, 21α και 22»·

β) στην παράγραφο 5, το στοιχείο ιβ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιβ) ενισχύσεις για ΜΜΕ που συμμετέχουν ή επωφελούνται από έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις του άρθρου 19α ή του άρθρου 19β»·

γ) στην παράγραφο 5, προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία ιγ) έως ιζ):

- «ιγ) ενισχύσεις για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας και την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, όταν το κόστος εξυγίανσης ή αποκατάστασης υπερβαίνει την υπεραξία της γης ή του ακινήτου και πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 45·
- ιδ) ενισχύσεις για την προστασία της βιοποικιλότητας και την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 45·
- ιε) ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές βάσει των άρθρων 41, 42 και 43, όταν η ενίσχυση χορηγείται αυτόματα σύμφωνα με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από το κράτος μέλος και το μέτρο έχει εγκριθεί και τεθεί σε ισχύ πριν από την έναρξη των εργασιών για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα·

- ιστ) ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας, υπό τους όρους του άρθρου 19γ·
- ιζ) ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή προσωρινών δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας που παράγεται από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για τον μετριασμό των επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, υπό τους όρους του άρθρου 19δ.»
- 6) στο άρθρο 7, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «1. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Ωστόσο, ο φόρος προστιθέμενης αξίας που επιβάλλεται στις επιλέξιμες δαπάνες ή στις δαπάνες που επιστρέφονται βάσει της ισχύουσας εθνικής φορολογικής νομοθεσίας δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών. Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο. Τα ποσά των επιλέξιμων δαπανών μπορούν να υπολογίζονται σύμφωνα με απλουστευμένες επιλογές κόστους, υπό την προϋπόθεση ότι μια πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει από ταμείο της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαιρέσης. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται οι απλουστευμένες επιλογές κόστους που προβλέπονται στους σχετικούς κανόνες που διέπουν το ταμείο της Ένωσης. Επιπλέον, για τα έργα που υλοποιούνται σύμφωνα με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), τα ποσά των επιλέξιμων δαπανών μπορούν επίσης να υπολογίζονται σύμφωνα με απλουστευμένες επιλογές κόστους, υπό την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιούνται οι απλουστευμένες επιλογές κόστους που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060. Επιπλέον, για τις ενισχύσεις βάσει των άρθρων 25α και 25β, οι έμμεσες δαπάνες μπορούν να υπολογίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στην αντίστοιχη παράγραφο 3 των άρθρων 25α και 25β.
- (*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).»
- 7) το άρθρο 8 τροποποιείται ως εξής:
- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Όταν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των κρατών μελών συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας. Κατά παρέκκλιση, η συνολική δημόσια χρηματοδότηση για έργα που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αμυνας μπορεί να ανέρχεται έως τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες του έργου, ανεξάρτητα από το μέγιστο ποσοστό χρηματοδότησης που ισχύει στο πλαίσιο του εν λόγω ταμείου, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού.»
- β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «4. Οι ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει των άρθρων 19β, 20α, 21, 21α, 22 ή 23, του άρθρου 56ε παράγραφος 5 στοιχείο α) σημείο ii), iii) ή iv), του άρθρου 56ε παράγραφος 10 και του άρθρου 56στ μπορούν να σωρευούνται με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες. Οι ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευούνται με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες, μέχρι το υψηλότερο σχετικό όριο συνολικής χρηματοδότησης που καθορίζεται με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης από τον παρόντα ή άλλο κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού μπορούν να σωρευούνται με άλλες ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες χορηγούνται για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης και οι οποίες εγκρίνονται με απόφαση που εκδίδει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του άρθρου 56ε παράγραφος 5 στοιχείο α) σημείο ii), iii) ή iv), του άρθρου 56ε παράγραφος 10 και του άρθρου 56στ μπορούν να σωρευούνται με άλλες ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει των εν λόγω άρθρων.»
- 8) το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:
- α) οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «1. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μεριμνά ώστε να δημοσιεύονται στην εφαρμογή Transparency Award Module της Επιτροπής (*) ή σε ενιαίο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο:
- α) συνοπτικές πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 11 με τον τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα II ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές·

- β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 11, ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο·
- γ) οι πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα III για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 100 000 EUR, ή, όσον αφορά ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε χρηματοδοτικά προϊόντα τα οποία στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU βάσει του τμήματος 16, για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 EUR, ή, όσον αφορά δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής ή στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εκτός εκείνων επί των οποίων εφαρμόζεται το τμήμα 2α, για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 10 000 EUR.

Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται για έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 20, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η αρμόδια διαχειριστική αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), ή στο άρθρο 45 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***), κατά περίπτωση. Εναλλακτικά, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι καθένα από αυτά θα παρέχει τις πληροφορίες που αφορούν τα μέτρα ενίσχυσης εντός της επικράτειάς του στον αντίστοιχο δικτυακό τόπο.

Οι υποχρεώσεις δημοσίευσης που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο δεν ισχύουν για ενισχύσεις που χορηγούνται σε έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 20α, καθώς και σε έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων («ΤΑΠΤΚ») βάσει του άρθρου 19β.

2. Για τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων και για τα καθεστώτα που υπάγονται στα άρθρα 16, 21α και 22 (****), οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πληρούνται εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων στις εξής κλίμακες (σε εκατ. EUR):

0,01-0,1 (μόνο για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, καθώς και για την πρωτογενή γεωργική παραγωγή)·

0,1-0,5·

0,5-1·

1-2·

2-5·

5-10·

10-30· και

30 και άνω.

(*) Δημόσια αναζήτηση στη βάση δεδομένων «Διαφάνεια των Κρατικών Ενισχύσεων», η οποία είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=el>

(**) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 259).

(***) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο “Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία” (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 94).

(****) Για τα καθεστώτα βάσει των άρθρων 16, 21α και 22 του παρόντος κανονισμού, η απαίτηση δημοσίευσης πληροφοριών για κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που υπερβαίνει τα 100 000 EUR μπορεί να αρθεί όσον αφορά τις ΜΜΕ που δεν έχουν πραγματοποιήσει καμία εμπορική πώληση σε οποιαδήποτε αγορά.»

- β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο, όπως περιγράφεται στο παράρτημα III, και επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης, και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εάν δεν υπάρχει επίσημη απαίτηση για ετήσια δήλωση, ως ημερομηνία χορήγησης για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους για το οποίο χορηγήθηκε η ενίσχυση.»

- 9) στο άρθρο 11 παράγραφος 1, η τελευταία περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 20α, καθώς και σε έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) που αναφέρονται στο άρθρο 19β.»

- 10) το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 13

Πεδίο εφαρμογής των περιφερειακών ενισχύσεων

Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται:

- α) στις ενισχύσεις στον τομέα του χάλυβα, στον τομέα του λιγνίτη και στον τομέα του άνθρακα·
- β) στις ενισχύσεις στον τομέα των μεταφορών καθώς και στη συναφή υποδομή· στις ενισχύσεις για παραγωγή, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και υποδομές ενέργειας, εκτός από τις περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας· και στις ενισχύσεις στον τομέα των ευρυζωνικών δικτύων, εκτός από τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας·
- γ) στις περιφερειακές ενισχύσεις υπό μορφή καθεστώτων που στοχεύουν σε περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας· τα καθεστώτα που αφορούν τουριστικές δραστηριότητες ή τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων δεν θεωρείται ότι στοχεύουν σε συγκεκριμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας·
- δ) στις περιφερειακές ενισχύσεις λειτουργίας που χορηγούνται σε επιχειρήσεις των οποίων οι κύριες δραστηριότητες εμπίπτουν στον τομέα ΙΑ “Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες” της NACE αναθ. 2 ή σε επιχειρήσεις που ασκούν ενδοομιλικές δραστηριότητες και των οποίων οι κύριες δραστηριότητες εμπίπτουν στις τάξεις 70.10 “Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων” ή 70.22 “Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης” της NACE αναθ. 2.»

- 11) το άρθρο 14 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για οποιαδήποτε μορφή αρχικών επενδύσεων, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή αρχικών επενδύσεων και σε μεγάλες επιχειρήσεις μόνο για αρχική επένδυση που δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή.»

- β) οι παράγραφοι 4 έως 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Επιλέξιμες δαπάνες είναι μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες:

- α) επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού· ή
- β) το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα αρχικής επένδυσης, υπολογιζόμενο σε περίοδο δύο ετών· ή
- γ) συνδυασμός μέρους των δαπανών που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), που δεν υπερβαίνει ωστόσο το ποσό του στοιχείου α) ή β), αναλόγως του ποιο ποσό είναι υψηλότερο.

5. Η επένδυση διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για τουλάχιστον πέντε έτη, ή τρία έτη για τις ΜΜΕ, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας παραγωγής ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για την ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο.

6. Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να είναι καινούργια, εκτός αν αποκτώνται από ΜΜΕ ή αν πρόκειται για την απόκτηση επιχειρηματικής εγκατάστασης.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη μίσθωση ενσώματων στοιχείων ενεργητικού μπορούν να λαμβάνονται υπόψη υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) για τη γη και τα κτίρια, η μίσθωση πρέπει να συνεχίζεται για τουλάχιστον πέντε έτη μετά την αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης για μεγάλες επιχειρήσεις ή τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ·

- β) για τις μονάδες παραγωγής ή τα μηχανήματα, η μίσθωση πρέπει να λαμβάνει τη μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης και να περιλαμβάνει υποχρέωση αγοράς των στοιχείων ενεργητικού κατά τη λήξη της διάρκειας της μίσθωσης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης.

Σε περίπτωση αρχικής επένδυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 σημείο 49) στοιχείο β) ή σημείο 51) στοιχείο β), λαμβάνονται, καταρχήν, υπόψη μόνον οι δαπάνες αγοράς των στοιχείων ενεργητικού από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή. Ωστόσο, σε περίπτωση που ένα μέλος της οικογένειας ή ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι του αρχικού ιδιοκτήτη αναλαμβάνουν μια μικρή επιχείρηση, δεν ισχύει ο όρος ότι τα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να αγοράζονται από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή. Η συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους όρους της αγοράς. Εάν η απόκτηση των στοιχείων ενεργητικού μιας εγκατάστασης συνοδεύεται από πρόσθετη επένδυση η οποία είναι επιλέξιμη για περιφερειακή ενίσχυση, οι επιλέξιμες δαπάνες της πρόσθετης αυτής ενίσχυσης θα πρέπει να προστεθούν στο κόστος απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού της εγκατάστασης. Στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί ενίσχυση για την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού πριν από την αγορά τους, το κόστος των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες που συνδέονται με την απόκτηση επιχειρηματικής εγκατάστασης.

7. Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις για την υλοποίηση θεμελιώδους αλλαγής στην παραγωγική διαδικασία, οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με την προς εκσυγχρονισμό δραστηριότητα κατά τα τρία προηγούμενα οικονομικά έτη. Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις ή ΜΜΕ για διαφοροποίηση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200 % τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών.»

- γ) η παράγραφος 8 τροποποιείται ως εξής:

- i) στο πρώτο εδάφιο, το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) πρέπει να περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη (τρία έτη για τις ΜΜΕ).»

- ii) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού είναι επιλέξιμες μόνον έως το 50 % των συνολικών επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για την αρχική επένδυση. Για τις ΜΜΕ, είναι επιλέξιμο το 100 % των δαπανών σε άυλα στοιχεία ενεργητικού.»

- δ) στην παράγραφο 9, τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων που απασχολούνται στη συγκεκριμένη εγκατάσταση σε σύγκριση με τον μέσο όρο κατά τους προηγούμενους 12 μήνες, μετά την αφαίρεση από τον αριθμό των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν τυχόν απωλειών θέσεων εργασίας που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, εκφρασμένων σε ετήσιες μονάδες εργασίας·

β) η πλήρωση κάθε θέσης εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης·»

- ε) οι παράγραφοι 10 και 11 απαλείφονται·

- στ) στην παράγραφο 12, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«12. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ο οποίος ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης στη συγκεκριμένη περιοχή.»

- ζ) στην παράγραφο 13, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«13. Κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), η οποία αφορά την ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα και αρχίζει εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων, θεωρείται ότι ανήκει σε ενιαίο επενδυτικό έργο.»

- η) οι παράγραφοι 14 και 15 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«14. Η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης ανέρχεται σε τουλάχιστον 25 % των επιλέξιμων δαπανών, μέσω ιδίων πόρων ή μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Η απαίτηση για ίδια συνεισφορά σε ποσοστό 25 % δεν ισχύει για επενδυτικές ενισχύσεις που χορηγούνται για επενδύσεις σε εξόχως απόκεντρες περιοχές, εφόσον απαιτείται χαμηλότερη συνεισφορά για την πλήρη κάλυψη της μέγιστης έντασης ενίσχυσης.

15. Όσον αφορά τις αρχικές επενδύσεις που συνδέονται με έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας που υπάγονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 ή τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1059, η ένταση ενίσχυσης της περιοχής στην οποία πραγματοποιείται η αρχική επένδυση ισχύει για όλους τους δικαιούχους που συμμετέχουν στο έργο. Εάν η αρχική επένδυση πραγματοποιείται σε δύο ή περισσότερες ενισχυόμενες περιοχές, η μέγιστη ένταση ενίσχυσης είναι αυτή που εφαρμόζεται στην ενισχυόμενη περιοχή όπου πραγματοποιείται το μεγαλύτερο μέρος των επιλέξιμων δαπανών. Στις ενισχυόμενες περιοχές που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται σε μεγάλες επιχειρήσεις μόνον αν η αρχική επένδυση δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα.»

12) το άρθρο 15 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 2, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) οι επιπρόσθετες δαπάνες μεταφοράς υπολογίζονται με βάση τη διανυθείσα διαδρομή των εμπορευμάτων εντός των εθνικών συνόρων του οικείου κράτους μέλους, με χρήση μέσων μεταφοράς που παρουσιάζουν το χαμηλότερο κόστος για τον δικαιούχο. Το κράτος μέλος μπορεί να επιβάλλει περιβαλλοντικά πρότυπα που πρέπει να τηρούνται από τον επιλεγέντα τρόπο μεταφοράς και, εάν τα πρότυπα αυτά επιβάλλονται στον δικαιούχο, μπορεί να βασίζει τον υπολογισμό των επιπρόσθετων δαπανών μεταφοράς στο χαμηλότερο κόστος για την τήρηση των εν λόγω περιβαλλοντικών προτύπων.»

β) στην παράγραφο 3, η εισαγωγική φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Σε αραιοκατοικημένες και πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές, τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας αποτρέπουν ή αναχαιτίζουν τη μείωση του πληθυσμού υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:»

13) το άρθρο 16 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Η συνολική επένδυση σε ένα έργο αστικής ανάπτυξης στο πλαίσιο οποιουδήποτε μέτρου ενίσχυσης για την αστική ανάπτυξη δεν υπερβαίνει το ποσό των 22 εκατ. EUR.»

β) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Οι ενισχύσεις για την αστική ανάπτυξη δημιουργούν μόχλευση επιπρόσθετων επενδύσεων από ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 72), στο επίπεδο των ταμείων αστικής ανάπτυξης ή των έργων αστικής ανάπτυξης, ούτως ώστε να επιτευχθεί συνολικό ποσό το οποίο ανέρχεται τουλάχιστον στο 20 % της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε ένα έργο αστικής ανάπτυξης.»

14) το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:

α) οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Επιλέξιμες δαπάνες είναι μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες:

α) οι δαπάνες επένδυσης σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων των εφάπαξ μη αποσβεστέων δαπανών που συνδέονται άμεσα με την επένδυση και την αρχική εγκατάστασή της·

β) το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται άμεσα από το επενδυτικό έργο, υπολογιζόμενο σε περίοδο δύο ετών·

γ) συνδυασμός μέρους των δαπανών που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), που δεν υπερβαίνει ωστόσο το ποσό του στοιχείου α) ή β), αναλόγως του ποιο ποσό είναι υψηλότερο.

3. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, μια επένδυση πρέπει να συνίσταται σε:

α) επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας εγκατάστασης· την επέκταση υφιστάμενης εγκατάστασης· τη διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης με προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν παρήγαγε ή δεν παρείχε προηγουμένως η εγκατάσταση· ή θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία του ή των προϊόντων ή στη συνολική παροχή της ή των υπηρεσιών που αφορά η επένδυση στην εγκατάσταση· ή

β) απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγοραστεί. Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν χαρακτηρίζεται ως επένδυση. Η συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους όρους της αγοράς. Καταρχήν, λαμβάνονται υπόψη μόνον οι δαπάνες αγοράς των στοιχείων ενεργητικού από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή. Ωστόσο, σε περίπτωση που ένα μέλος της οικογένειας ή ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι του αρχικού ιδιοκτήτη αναλαμβάνουν μια μικρή επιχείρηση, δεν ισχύει ο όρος ότι τα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να αγοράζονται από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή.

Συνεπώς, η επένδυση αντικατάστασης δεν συνιστά επένδυση κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 3α:

«3α. Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη μίσθωση ενσώματων στοιχείων ενεργητικού μπορούν να λαμβάνονται υπόψη υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) για τη γη και τα κτίρια, η μίσθωση πρέπει να συνεχίζεται για τουλάχιστον τρία έτη μετά την αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης·

β) για τις μονάδες παραγωγής ή τα μηχανήματα, η μίσθωση πρέπει να λαμβάνει τη μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης και να περιλαμβάνει υποχρέωση αγοράς των στοιχείων ενεργητικού κατά τη λήξη της διάρκειας της μίσθωσης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης.»

γ) η παράγραφος 4 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) είναι αποσβεστέα·»

ii) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση επί τουλάχιστον τρία έτη.»

15) τα άρθρα 19α και 19β αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 19 α

Ενισχύσεις για την κάλυψη δαπανών πραγματοποιούμενων από ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων («ΤΑΠΤΚ»)

1. Οι ενισχύσεις για την κάλυψη δαπανών πραγματοποιούμενων από ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι.

2. Οι ακόλουθες δαπάνες που ορίζονται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή στο άρθρο 34 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, κατά περίπτωση, είναι επιλέξιμες για έργα ΤΑΠΤΚ:

α) το κόστος της προπαρασκευαστικής στήριξης, της ανάπτυξης ικανοτήτων, της κατάρτισης και της δικτύωσης, με σκοπό την προετοιμασία και την υλοποίηση στρατηγικής ΤΑΠΤΚ·

β) υλοποίηση εγκεκριμένων πράξεων·

γ) προετοιμασία και υλοποίηση δραστηριοτήτων συνεργασίας·

δ) δαπάνες λειτουργίας που συνδέονται με τη διαχείριση της υλοποίησης της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ·

ε) συντονισμός της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παροχή πληροφοριών και την προώθηση της στρατηγικής και των έργων, και για τη στήριξη δυνητικών δικαιούχων με σκοπό την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και την προετοιμασία αιτήσεων.

3. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τα μέγιστα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται στους ειδικούς κανονισμούς του Ταμείου για τη στήριξη των ΤΑΠΤΚ.

Άρθρο 19β

Περιορισμένα ποσά ενισχύσεων σε ΜΜΕ που επωφελούνται από έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων («ΤΑΠΤΚ»)

1. Οι ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ, ή επωφελούνται από αυτά, όπως αναφέρονται στο άρθρο 19α παράγραφος 1, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι.

2. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης βάσει του παρόντος άρθρου που χορηγείται ανά έργο ΤΑΠΤΚ δεν υπερβαίνει τα 200 000 EUR.»

16) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα 19γ και 19δ:

«Άρθρο 19γ

Ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας

1. Ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι όροι του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται:

- α) σε δημόσιες παρεμβάσεις τιμολογιακού χαρακτήρα για τη μείωση των τιμών που εφαρμόζουν οι προμηθευτές σε πολύ μικρές επιχειρήσεις ανά μονάδα ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας·
- β) σε πληρωμές προς πολύ μικρές επιχειρήσεις, είτε απευθείας είτε μέσω προμηθευτών, ανά μονάδα κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας, οι οποίες αντισταθμίζουν μέρος του κόστους της εν λόγω κατανάλωσης.

2. Τα μέτρα σύμφωνα με την παράγραφο 1:

- α) δεν εισάγουν διακρίσεις ούτε μεταξύ προμηθευτών ούτε μεταξύ πολύ μικρών επιχειρήσεων·
- β) προβλέπουν ότι όλοι οι προμηθευτές είναι επιλέξιμοι να παρέχουν προσφορές για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας σε πολύ μικρές επιχειρήσεις στην ίδια βάση·
- γ) προβλέπουν μηχανισμό ο οποίος διασφαλίζει ότι η ενίσχυση, εάν χορηγείται μέσω προμηθευτή, μεταβιβάζεται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στον τελικό δικαιούχο· και
- δ) οδηγούν σε τιμή πάνω από το κόστος, σε επίπεδο όπου μπορεί να υπάρξει πραγματικός ανταγωνισμός τιμών.

3. Το ποσό της ενίσχυσης ισούται με τη χορηγούμενη πληρωμή ή, στην περίπτωση δημόσιων παρεμβάσεων στον καθορισμό των τιμών, δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ της αγοραίας τιμής που θα έπρεπε να καταβληθεί για το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας, του αερίου και/ή της θερμότητας που κατανάλωσε ο δικαιούχος και της τιμής που πρέπει να καταβληθεί για την εν λόγω κατανάλωση μετά τη δημόσια παρέμβαση.

Άρθρο 19δ

Ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή προσωρινών δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας που παράγεται από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για τον μετριασμό των επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας

1. Ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας, στον βαθμό που παράγεται από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι όροι του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται:

- α) σε δημόσιες παρεμβάσεις τιμολογιακού χαρακτήρα για τη μείωση των τιμών που εφαρμόζουν οι προμηθευτές ανά μονάδα ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας·
- β) σε πληρωμές που χορηγούνται σε ΜΜΕ, είτε απευθείας είτε μέσω προμηθευτών, ανά μονάδα κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας, οι οποίες αντισταθμίζουν μέρος του κόστους της εν λόγω κατανάλωσης.

2. Τα μέτρα σύμφωνα με την παράγραφο 1:

- α) περιορίζονται στο 70 % κατ' ανώτατο όριο της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας που παράγεται από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια από τον δικαιούχο κατά την περίοδο που καλύπτεται από το μέτρο ενίσχυσης·
- β) δεν εισάγουν διακρίσεις ούτε μεταξύ προμηθευτών ούτε μεταξύ ΜΜΕ·
- γ) προβλέπουν αποζημίωση των προμηθευτών, εάν η δημόσια παρέμβαση τους υποχρεώνει να προμηθεύουν κάτω του κόστους·

- δ) προβλέπουν ότι όλοι οι προμηθευτές είναι επιλέξιμοι να παρέχουν προσφορές για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας στην ίδια βάση·
- ε) προβλέπουν μηχανισμό ο οποίος διασφαλίζει ότι η ενίσχυση, εάν χορηγείται μέσω προμηθευτή, μεταβιβάζεται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στον τελικό δικαιούχο· και
- στ) οδηγούν σε μέση μοναδιαία τιμή προμήθειας τουλάχιστον ίση με τη μέση τιμή ανά μονάδα ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας, αντίστοιχα, στους τελικούς πελάτες στο οικείο κράτος μέλος κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

3. Οι πληρωμές προς προμηθευτές για εφοδιασμό παρεχόμενο σε ΜΜΕ, όπως επιβάλλονται από δημόσιες παρεμβάσεις που καθορίζουν τις τιμές του προμηθευτή κάτω του κόστους, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) η δημόσια παρέμβαση στον καθορισμό των τιμών πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2· και
- β) η αντισταθμιστική πληρωμή δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ της τιμής που θα μπορούσε να αναμένει ο προμηθευτής κατά την εφαρμογή αγορακεντρικών τιμών εφοδιασμού χωρίς την παρέμβαση και της τιμής κάτω του κόστους που καθορίζεται με τη δημόσια παρέμβαση.

4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται για το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας, του αερίου ή της θερμότητας που καταναλώνεται κατά τη διάρκεια περιόδου κατά την οποία δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών προς όφελος των ΜΜΕ που εφοδιάζονται με αέριο, ηλεκτρική ενέργεια ή θερμότητα επιτρέπονται ρητά σύμφωνα με παράγωγη νομοθεσία που βασίζεται στο άρθρο 122 της Συνθήκης. Η χορήγηση της ενίσχυσης πραγματοποιείται το αργότερο 12 μήνες μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου.

5. Το ποσό της ενίσχυσης ισούται με την πληρωμή που χορηγείται είτε στη ΜΜΕ είτε στον προμηθευτή ή, στην περίπτωση δημόσιων παρεμβάσεων στον καθορισμό των τιμών, δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ της αγοραίας τιμής που θα έπρεπε να καταβληθεί για τη συνολική ενέργεια που κατανάλωσε ο δικαιούχος και της τιμής που πρέπει να καταβληθεί για την εν λόγω κατανάλωση μετά τη δημόσια παρέμβαση.»

17) στο άρθρο 20α, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης βάσει του παρόντος άρθρου που χορηγείται σε επιχείρηση ανά έργο δεν υπερβαίνει τα 22 000 EUR.»

18) το άρθρο 21 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 21

Ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου

1. Τα καθεστώτα ενισχύσεων για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου υπέρ των ΜΜΕ συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Τα κράτη μέλη, είτε απευθείας είτε μέσω εντεταλμένης οντότητας, υλοποιούν το μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ενός ή περισσότερων ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Τα κράτη μέλη ή οι εντεταλμένες οντότητες παρέχουν δημόσια συνεισφορά σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σύμφωνα με τις παραγράφους 9 έως 13· και οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, σύμφωνα με τις παραγράφους 14 έως 17, πραγματοποιούν επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 8, σε επιλέξιμες επιχειρήσεις που συμμορφώνονται με την παράγραφο 3. Τα κράτη μέλη και οι εντεταλμένες οντότητες δεν επενδύουν απευθείας στις επιλέξιμες επιχειρήσεις χωρίς τη συμμετοχή ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

3. Οι επιλέξιμες επιχειρήσεις είναι επιχειρήσεις που αποτελούν μη εισηγμένες ΜΜΕ και πληρούν, τη στιγμή της αρχικής επένδυσης για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν ασκούν δραστηριότητες σε καμία αγορά·
- β) δραστηριοποιούνται σε οποιαδήποτε αγορά για οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
 - ι) λιγότερο από 10 έτη μετά την καταχώρισή τους, ή

ii) λιγότερο από επτά έτη μετά την πρώτη εμπορική τους πώληση.

Όταν έχει εφαρμοστεί μία από τις περιόδους επιλεξιμότητας που αναφέρονται στα σημεία i) και ii) σε μια δεδομένη επιχείρηση, μόνο αυτή η περίοδος μπορεί να εφαρμόζεται και σε κάθε μεταγενέστερη ενίσχυση για χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου προς την ίδια επιχείρηση. Για επιχειρήσεις που έχουν εξαγοράσει άλλη επιχείρηση ή έχουν συσταθεί μέσω συγχώνευσης, η περίοδος επιλεξιμότητας που εφαρμόζεται περιλαμβάνει επίσης τις δραστηριότητες της εξαγορασθείσας επιχείρησης ή των συγχωνευθεισών επιχειρήσεων, αντίστοιχα, με εξαίρεση τις εξαγορασθείσες ή συγχωνευθείσες επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 10 % του κύκλου εργασιών της αποκτώσας επιχείρησης κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της εξαγοράς ή, στην περίπτωση επιχειρήσεων που έχουν συσταθεί μέσω συγχώνευσης, λιγότερο από το 10 % του συνδυασμένου κύκλου εργασιών των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της συγχώνευσης. Όσον αφορά την περίοδο επιλεξιμότητας που αναφέρεται στο σημείο i), εφόσον εφαρμόζεται, για τις επιχειρήσεις που δεν υπόκεινται σε καταχώριση, η περίοδος επιλεξιμότητας αρχίζει από τη στιγμή που η επιχείρηση ξεκινά την οικονομική της δραστηριότητα ή από τη στιγμή που καθίσταται υπόχρεη καταβολής φόρου για την οικονομική της δραστηριότητα, όποια από τις δύο χρονικές στιγμές προηγείται·

γ) χρειάζονται αρχική επένδυση η οποία, βάσει επιχειρηματικού σχεδίου που καταρτίζεται ενόψει μιας νέας οικονομικής δραστηριότητας, είναι υψηλότερη του 50 % του μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών τους κατά τα προηγούμενα πέντε έτη. Κατά παρέκκλιση από την πρώτη περίοδο, το όριο αυτό περιορίζεται στο 30 % όσον αφορά τις ακόλουθες επενδύσεις, οι οποίες θεωρούνται αρχικές επενδύσεις σε νέα οικονομική δραστηριότητα:

i) επενδύσεις που βελτιώνουν σημαντικά τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 2·

ii) άλλες περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852·

iii) επενδύσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της ικανότητας εξόρυξης, διαχωρισμού, διύλισης, επεξεργασίας ή ανακύκλωσης κρίσιμης πρώτης ύλης που παρατίθεται στο παράρτημα IV.

4. Η επένδυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου μπορεί επίσης να καλύπτει επενδύσεις συνέχειας που πραγματοποιούνται σε επιλέξιμες επιχειρήσεις, ακόμη και μετά την περίοδο επιλεξιμότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β), εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α) δεν γίνεται υπέρβαση του συνολικού ποσού της χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που αναφέρεται στην παράγραφο 8·

β) η δυνατότητα επενδύσεων συνέχειας είχε προβλεφθεί στο αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο·

γ) η επιχείρηση που λαμβάνει τις επενδύσεις συνέχειας δεν έχει καταστεί “συνδεδεμένη επιχείρηση”, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 3 του παραρτήματος I, με άλλη επιχείρηση εκτός από τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή τον ανεξάρτητο ιδιώτη επενδυτή που παρέχει κεφάλαια χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου στο πλαίσιο του μέτρου, εκτός εάν η νέα οντότητα είναι ΜΜΕ.

5. Οι επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου στις επιλέξιμες επιχειρήσεις μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή επενδύσεων ιδίων ή οιονει ιδίων κεφαλαίων, δανείων, εγγυήσεων ή συνδυασμού αυτών.

6. Όταν παρέχονται εγγυήσεις, η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου προς την επιλέξιμη επιχείρηση.

7. Όσον αφορά τις επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου υπό μορφή επενδύσεων ιδίων κεφαλαίων ή οιονει ιδίων κεφαλαίων σε επιλέξιμες επιχειρήσεις, το μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου μπορεί να καλύπτει το κεφάλαιο αντικατάστασης μόνον εφόσον το τελευταίο συνδυάζεται με νέο κεφάλαιο, το οποίο αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 50 % κάθε επενδυτικού κύκλου στις επιλέξιμες επιχειρήσεις.

8. Το συνολικό εκκρεμές ποσό της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που αναφέρεται στην παράγραφο 5 δεν υπερβαίνει τα 16,5 εκατ. EUR ανά επιλέξιμη επιχείρηση, στο πλαίσιο οποιουδήποτε μέτρου χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου. Για τον υπολογισμό του εν λόγω μέγιστου ποσού της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) στην περίπτωση δανείων και επενδύσεων οιονει ιδίων κεφαλαίων δομημένων με τη μορφή χρέους, το ονομαστικό εκκρεμές ποσό του μέσου·

β) στην περίπτωση εγγυήσεων, το ονομαστικό εκκρεμές ποσό του υποκείμενου δανείου.

9. Η δημόσια συνεισφορά που παρέχεται στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς μπορεί να λαμβάνει μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α) ίδια κεφάλαια ή οιονεί ίδια κεφάλαια, ή επενδυτική χορηγία για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις·
- β) δάνεια για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις·
- γ) εγγυήσεις για την κάλυψη των ζημιών από τις επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που παρέχονται άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις.

10. Οι ρυθμίσεις επιμερισμού του κινδύνου και της ανταμοιβής μεταξύ αφενός του κράτους μέλους (ή της εντεταλμένης οντότητάς του) και, αφετέρου, των ιδιωτών επενδυτών, των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών ή των διαχειριστών των ταμείων είναι κατάλληλες και πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) για τις ενισχύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου υπό μορφή άλλη εκτός των εγγυήσεων, προκρίνονται οι κατά προτεραιότητα αποδόσεις από κέρδη (ασύμμετρος επιμερισμός των κερδών ή κίνητρα θετικής έκβασης) έναντι της προστασίας από ενδεχόμενες ζημιές (προστασία σε περίπτωση αρνητικής έκβασης)·
- β) σε περίπτωση ασύμμετρου επιμερισμού των ζημιών μεταξύ επενδυτών του δημόσιου τομέα και ιδιωτών επενδυτών, η πρώτη ζημία που αναλαμβάνει ο επενδυτής του δημόσιου τομέα περιορίζεται στο 25 % κατ' ανώτατο όριο της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου·
- γ) για τις ενισχύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου υπό μορφή εγγυήσεων, το ποσοστό εγγύησης περιορίζεται στο 80 % και οι συνολικές ζημιές που αναλαμβάνει το κράτος μέλος περιορίζονται στο 25 % κατ' ανώτατο όριο του υποκείμενου εγγυημένου χαρτοφυλακίου. Μόνο οι εγγυήσεις που καλύπτουν τις αναμενόμενες ζημιές του υποκείμενου εγγυημένου χαρτοφυλακίου μπορούν να παρέχονται δωρεάν. Όταν μια εγγύηση περιλαμβάνει επίσης την κάλυψη μη αναμενόμενων ζημιών, ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός καταβάλλει, επί του μέρους της εγγύησης που καλύπτει τις ζημιές αυτές, προμήθεια εγγύησης σύμφωνη με την αγορά.

11. Όταν η δημόσια συνεισφορά που παρέχεται στον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό λαμβάνει τη μορφή ιδίων κεφαλαίων ή οιονεί ιδίων κεφαλαίων που αναφέρονται στην παράγραφο 9 στοιχείο α), το ποσό που μπορεί να χρησιμοποιείται για σκοπούς διαχείρισης της ρευστότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 30 % επί του συνόλου των εισφορών κεφαλαίου και του μη καταβεβλημένου δεσμευμένου κεφαλαίου του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

12. Όσον αφορά τα μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που αποσκοπούν σε επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου υπό μορφή ιδίων κεφαλαίων, οιονεί ιδίων κεφαλαίων ή δανείων υπέρ των επιλέξιμων επιχειρήσεων, η δημόσια συνεισφορά που παρέχεται στον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό δημιουργεί μόχλευση επιπρόσθετων κεφαλαίων από ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών ή των επιλέξιμων επιχειρήσεων, ούτως ώστε το συνολικό ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής να ανέρχεται στα ακόλουθα ελάχιστα όρια:

- α) στο 10 % της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που πραγματοποιείται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο α)·
- β) στο 40 % της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που πραγματοποιείται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β)·
- γ) στο 60 % της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που πραγματοποιείται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο γ) και για επενδύσεις συνέχειας όσον αφορά τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, οι οποίες πραγματοποιούνται σε επιλέξιμες επιχειρήσεις μετά την περίοδο επιλεξιμότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β).

Η χρηματοδότηση που παρέχεται από ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές οι οποίοι λαμβάνουν ενισχύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου υπό μορφή φορολογικών κινήτρων σύμφωνα με το άρθρο 21α δεν λαμβάνεται υπόψη για την επίτευξη των συνολικών ποσοστών ιδιωτικής συμμετοχής που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Τα ποσοστά ιδιωτικής συμμετοχής που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία β) και γ) μειώνονται σε 20 % ως προς το στοιχείο β) και σε 30 % ως προς το στοιχείο γ) για επενδύσεις οι οποίες: είτε πραγματοποιούνται σε ενισχυόμενες περιοχές που καθορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ο οποίος ισχύει κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης· είτε λαμβάνουν στήριξη βάσει του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του κράτους μέλους, όπως έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο· είτε λαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 ή στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*). είτε λαμβάνουν στήριξη από ταμεία της Ένωσης, υλοποιούμενη στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης που καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013, τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 ή τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).

13. Όταν το μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου υλοποιείται μέσω ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού που απευθύνεται σε επιλέξιμες επιχειρήσεις σε διαφορετικά στάδια ανάπτυξης, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4, ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός επιτυγχάνει συνολικό ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τον σταθμισμένο μέσο όρο βάσει του όγκου των επιμέρους επενδύσεων στο υποκείμενο χαρτοφυλάκιο και που προκύπτει από την εφαρμογή των ελάχιστων ποσοστών συμμετοχής σε τέτοιες επενδύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 12, εκτός αν η απαιτούμενη συμμετοχή από ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές επιτυγχάνεται στο επίπεδο των επιλέξιμων επιχειρήσεων.

14. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι διαχειριστές των ταμείων επιλέγονται μέσω ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων διαδικασίας σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους επιλέξιμους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και διαχειριστές των ταμείων να πληρούν προκαθορισμένα κριτήρια που δικαιολογούνται αντικειμενικά λόγω του χαρακτήρα των επενδύσεων. Η διαδικασία βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια που συνδέονται με την πείρα, την εμπειρογνώσια και την επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα και πληροί τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) διασφαλίζει ότι οι επιλέξιμοι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και διαχειριστές των ταμείων συγκροτούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία·
- β) δεν εισάγει διακρίσεις μεταξύ των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και των διαχειριστών των ταμείων, με βάση τον τόπο εγκατάστασης ή σύστασής τους σε οποιοδήποτε κράτος μέλος·
- γ) αποσκοπεί στην καθιέρωση κατάλληλων ρυθμίσεων επιμερισμού του κινδύνου και της ανταμοιβής, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 10, και στη λήψη αποφάσεων με κίνητρο την επίτευξη κέρδους, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 15.

15. Τα μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου εξασφαλίζουν ότι οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί στους οποίους παρέχεται η δημόσια συνεισφορά λαμβάνουν αποφάσεις με κίνητρο την επίτευξη κέρδους κατά την πραγματοποίηση επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου στις επιλέξιμες επιχειρήσεις. Η υποχρέωση αυτή εκπληρώνεται όταν πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) το κράτος μέλος ή η εντεταλμένη οντότητα στην οποία έχει ανατεθεί η εφαρμογή του μέτρου προβλέπει διαδικασία δέουσας επιμέλειας, ώστε να διασφαλιστεί εμπορικά υγιής επενδυτική στρατηγική για τους σκοπούς της εφαρμογής του μέτρου χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης κατάλληλης πολιτικής για τη διαφοροποίηση του κινδύνου, η οποία στοχεύει στην επίτευξη οικονομικής βιωσιμότητας και αποδοτικής κλίμακας ως προς το μέγεθος και το πεδίο εδαφικής εφαρμογής του σχετικού επενδυτικού χαρτοφυλακίου·
- β) οι επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που πραγματοποιούνται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις βασίζονται σε βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο περιέχει λεπτομέρειες σχετικά με το προϊόν, τις πωλήσεις και την εξέλιξη της κερδοφορίας και καθορίζει την εκ των προτέρων χρηματοοικονομική βιωσιμότητα·
- γ) υπάρχει σαφής και ρεαλιστική στρατηγική εξόδου για κάθε επένδυση ιδίων κεφαλαίων ή οιονεί ιδίων κεφαλαίων.

16. Η διαχείριση των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών γίνεται με γνώμονα την εμπορική πρακτική. Η απαίτηση αυτή πληρούται όταν ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός και, ανάλογα με τον τύπο του μέτρου χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ο διαχειριστής του ταμείου, πληρούν τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) είναι υποχρεωμένοι, βάσει νόμου ή σύμβασης, να ενεργούν σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές και με την επιμέλεια του επαγγελματία διαχειριστή, με καλή πίστη, καθώς και να αποφεύγουν τις συγκρούσεις συμφερόντων· εφαρμόζεται ρυθμιστική εποπτεία, κατά περίπτωση·
- β) η αμοιβή τους είναι σύμφωνη με τις πρακτικές της αγοράς. Η απαίτηση αυτή θεωρείται ότι τηρείται εφόσον επιλέγονται μέσω ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων διαδικασίας επιλογής σύμφωνα με την παράγραφο 14·
- γ) αναλαμβάνουν μέρος των επενδυτικών κινδύνων είτε συμμετέχοντας στην επένδυση με ίδιους πόρους είτε λαμβάνοντας αμοιβή σε συνάρτηση με τις επιδόσεις τους, ώστε τα συμφέροντά τους να ευθυγραμμίζονται ανά πάσα στιγμή με τα συμφέροντα του κράτους μέλους ή της εντεταλμένης οντότητάς του·
- δ) καθορίζουν μια επενδυτική στρατηγική, τα κριτήρια και το προτεινόμενο επενδυτικό χρονοδιάγραμμα·
- ε) οι επενδυτές επιτρέπεται να εκπροσωπούνται στα όργανα διακυβέρνησης του ταμείου επενδύσεων, όπως το εποπτικό συμβούλιο ή η συμβουλευτική επιτροπή, εφόσον υπάρχουν.

17. Όσον αφορά τα μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου όπου η επένδυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου πραγματοποιείται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις υπό μορφή εγγυήσεων, δανείων ή επενδύσεων οιονεί ιδίων κεφαλαίων δομημένων με τη μορφή χρέους, ο ενδιαμέσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός αναλαμβάνει επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου σε επιλέξιμες επιχειρήσεις που δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί ή θα είχαν πραγματοποιηθεί σε περιορισμένο βαθμό ή με διαφορετικό τρόπο χωρίς την ενίσχυση. Ο ενδιαμέσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός είναι σε θέση να αποδείξει ότι χρησιμοποιεί μηχανισμό που διασφαλίζει ότι όλα τα πλεονεκτήματα μετακυλίσονται όσο το δυνατόν περισσότερο στις επιλέξιμες επιχειρήσεις, υπό μορφή σημαντικότερων όγκων χρηματοδότησης, χαρτοφυλακίων υψηλότερου κινδύνου, χαμηλότερων απαιτήσεων για εξασφαλίσεις, χαμηλότερων προμηθειών εγγύησης ή χαμηλότερων επιτοκίων.

18. Τα μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου προς ΜΜΕ που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3 συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) στο επίπεδο των ΜΜΕ, η ενίσχυση πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής (**), στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής (****) ή στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 717/2014, κατά περίπτωση·
- β) πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο, με εξαίρεση εκείνες που προβλέπονται στις παραγράφους 3, 4, 8, 12 και/ή 13·
- γ) τα μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που συνίστανται σε επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου σε επιλέξιμες επιχειρήσεις υπό μορφή ιδίων κεφαλαίων, οιονεί ιδίων κεφαλαίων ή δανείων δημιουργούν μόχλευση επιπρόσθετων κεφαλαίων από ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές στο επίπεδο των ενδιαμέσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών ή των ΜΜΕ, ούτως ώστε το συνολικό ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής να ανέρχεται τουλάχιστον στο 60 % της χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που παρέχεται στις ΜΜΕ.

Το ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) μειώνεται σε 30 % για επενδύσεις οι οποίες: είτε πραγματοποιούνται σε ενισχυόμενες περιοχές που καθορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ο οποίος ισχύει κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης· είτε λαμβάνουν στήριξη βάσει του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του κράτους μέλους, όπως έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο· είτε λαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 ή στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 ή από ταμεία της Ένωσης, υλοποιούμενη στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης που καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013, τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 ή τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115.

- (*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69)·
- (**) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1).
- (***) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1).
- (****) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) στον γεωργικό τομέα (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 9).»·

19) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 21α:

«Άρθρο 21α

Ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου προς ΜΜΕ υπό μορφή φορολογικών κινήτρων για ιδιώτες επενδυτές που είναι φυσικά πρόσωπα

1. Τα καθεστώτα ενισχύσεων για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου υπέρ των ΜΜΕ υπό μορφή φορολογικών κινήτρων για ιδιώτες επενδυτές που είναι φυσικά πρόσωπα, τα οποία παρέχουν άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου σε επιλέξιμες επιχειρήσεις συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι.

2. Επιλέξιμες επιχειρήσεις είναι εκείνες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 21 παράγραφος 3. Η συνολική επένδυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που πραγματοποιείται δυνάμει του άρθρου 21 και του παρόντος άρθρου για κάθε επιλέξιμη επιχείρηση δεν υπερβαίνει το μέγιστο ποσό που ορίζεται στο άρθρο 21 παράγραφος 8.

3. Σε περίπτωση που ο ανεξάρτητος ιδιώτης επενδυτής παρέχει έμμεση χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού, η επιλέξιμη επένδυση λαμβάνει τη μορφή απόκτησης μετοχών ή συμμετοχών στον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ο οποίος με τη σειρά του πραγματοποιεί επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου σε επιλέξιμες επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 έως 8. Δεν επιτρέπεται η παροχή φορολογικού κινήτρου για υπηρεσίες που παρέχει ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός ή οι διαχειριστές του.

4. Σε περίπτωση που ο ανεξάρτητος ιδιώτης επενδυτής παρέχει απευθείας χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου στην επιλέξιμη επιχείρηση, επιλέξιμη επένδυση αποτελεί μόνον η απόκτηση νέων κοινών μετοχών πλήρους κινδύνου που εκδίδονται από επιλέξιμη επιχείρηση. Οι μετοχές αυτές διατηρούνται τουλάχιστον επί τρία έτη. Το κεφάλαιο αντικατάστασης καλύπτεται μόνο υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 παράγραφος 7. Όσον αφορά τις πιθανές μορφές φορολογικών κινήτρων, οι ζημίες που προκύπτουν από τη διάθεση των μετοχών μπορούν να συμψηφιστούν με τον φόρο εισοδήματος. Σε περίπτωση φορολογικής ελάφρυνσης επί μερισμάτων, οποιοδήποτε μέρισμα έχει εισπραχθεί από μετοχές που πληρούν τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις μπορεί να εξαιρεθεί (πλήρως ή εν μέρει) από τον φόρο εισοδήματος. Οποιοδήποτε κέρδος από την πώληση μετοχών που πληρούν τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις μπορεί να εξαιρεθεί (πλήρως ή εν μέρει) από τον φόρο υπεραξίας ή η υποχρέωση καταβολής φόρου σε σχέση με το κέρδος αυτό μπορεί να αναβληθεί εάν επανεπενδυθεί εντός ενός έτους σε νέες μετοχές που πληρούν τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

5. Σε περίπτωση που ο ανεξάρτητος ιδιώτης επενδυτής παρέχει χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου απευθείας στην επιλέξιμη επιχείρηση, προκειμένου να διασφαλιστεί η επαρκής συμμετοχή του εν λόγω ανεξάρτητου ιδιώτη επενδυτή, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 12, η φορολογική ελάφρυνση, η οποία υπολογίζεται ως η συνολική μέγιστη φορολογική απαλλαγή από το σύνολο των φορολογικών κινήτρων, δεν υπερβαίνει τα ακόλουθα ανώτατα όρια:

- α) το 50 % της επιλέξιμης επένδυσης που πραγματοποιείται από τον ανεξάρτητο ιδιώτη επενδυτή στις επιλέξιμες επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο α)·
- β) το 35 % της επιλέξιμης επένδυσης που πραγματοποιείται από τον ανεξάρτητο ιδιώτη επενδυτή στις επιλέξιμες επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο β)·
- γ) το 20 % της επιλέξιμης επένδυσης που πραγματοποιείται από τον ανεξάρτητο ιδιώτη επενδυτή στις επιλέξιμες επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ή επιλέξιμης επένδυσης συνέχειας σε επιλέξιμη επιχείρηση μετά την περίοδο επιλεξιμότητας που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο β).

Τα όρια φορολογικής ελάφρυνσης για τις άμεσες επενδύσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να αυξάνονται έως 65 % ως προς το στοιχείο α), έως 50 % ως προς το στοιχείο β) και έως 35 % ως προς το στοιχείο γ) για επενδύσεις οι οποίες: είτε πραγματοποιούνται σε ενισχυόμενες περιοχές που καθορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ο οποίος ισχύει κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης· είτε λαμβάνουν στήριξη βάσει του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του κράτους μέλους, όπως έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης· είτε λαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 ή στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696· είτε λαμβάνουν στήριξη από ταμεία της Ένωσης, υλοποιούμενη στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης που καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013, τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 ή τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115.

6. Σε περίπτωση που ο ανεξάρτητος ιδιώτης επενδυτής παρέχει χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου έμμεσα μέσω ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού, και σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 12, η φορολογική ελάφρυνση, η οποία υπολογίζεται ως η συνολική μέγιστη φορολογική απαλλαγή από το σύνολο των φορολογικών κινήτρων, δεν υπερβαίνει το 30 % της επιλέξιμης επένδυσης που πραγματοποιείται από τον ανεξάρτητο ιδιώτη επενδυτή σε επιλέξιμη επιχείρηση που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 3. Αυτό το όριο φορολογικής ελάφρυνσης μπορεί να αυξάνεται έως 50 % για επενδύσεις οι οποίες: είτε πραγματοποιούνται σε ενισχυόμενες περιοχές που καθορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ο οποίος ισχύει κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της επένδυσης χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης· είτε λαμβάνουν στήριξη βάσει του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του κράτους μέλους, όπως έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης· είτε λαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 ή στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696· είτε λαμβάνουν στήριξη από ταμεία της Ένωσης, υλοποιούμενη στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης που καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013, τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 ή τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115.»

20) το άρθρο 22 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Επιλέξιμες είναι οποιεσδήποτε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο μικρές επιχειρήσεις, έως και πέντε έτη μετά την καταχώρισή τους, οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) δεν έχουν αναλάβει τη δραστηριότητα άλλης επιχείρησης, εκτός εάν ο κύκλος εργασιών της αναληφθείσας δραστηριότητας αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 10 % του κύκλου εργασιών της επιλέξιμης επιχείρησης κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της εξαγοράς·
- β) δεν έχουν ακόμη προβεί σε διανομή κερδών·
- γ) δεν έχουν εξαγοράσει άλλη επιχείρηση ή δεν έχουν συσταθεί μέσω συγχώνευσης, εκτός εάν ο κύκλος εργασιών της εξαγορασθείσας επιχείρησης αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 10 % του κύκλου εργασιών της επιλέξιμης επιχείρησης κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της εξαγοράς ή ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης που προέκυψε από τη συγχώνευση υπερβαίνει κατά λιγότερο από 10 % τον συνολικό κύκλο εργασιών των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της συγχώνευσης.

Για τις επιλέξιμες επιχειρήσεις που δεν υπόκεινται σε καταχώριση, η πενταετής περίοδος επιλεξιμότητας αρχίζει από τη στιγμή που η επιχείρηση ξεκινά την οικονομική της δραστηριότητα ή από τη στιγμή που καθίσταται υπόχρεη καταβολής φόρου για την οικονομική της δραστηριότητα, αναλόγως με το ποια από τις δύο χρονικές στιγμές προηγείται.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), οι επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί μέσω συγχώνευσης επιχειρήσεων επιλέξιμων για ενίσχυση δυνάμει του παρόντος άρθρου θεωρούνται επίσης επιλέξιμες επιχειρήσεις, έως και πέντε έτη μετά την ημερομηνία καταχώρισης της παλαιότερης από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις.»

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι ενισχύσεις εκκίνησης λαμβάνουν τις ακόλουθες μορφές:

- α) δάνεια με επιτόκια που δεν ανταποκρίνονται στις συνθήκες της αγοράς, διάρκειας δέκα ετών και ανώτατου ονομαστικού ποσού 1,1 εκατ. EUR ή 1,65 εκατ. EUR για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ή 2,2 εκατ. EUR για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης. Για δάνεια με διάρκεια μεταξύ πέντε και 10 ετών τα ανώτατα ποσά μπορούν να προσαρμόζονται με τον πολλαπλασιασμό των προαναφερόμενων ποσών επί τον λόγο των 10 ετών προς την πραγματική διάρκεια του δανείου. Για δάνεια με διάρκεια κάτω των πέντε ετών, το ανώτατο ποσό είναι το ίδιο με εκείνο των δανείων διάρκειας πέντε ετών·
- β) εγγυήσεις με προμήθειες που δεν ανταποκρίνονται στις συνθήκες της αγοράς, διάρκειας 10 ετών και για τις οποίες το ανώτατο εγγυημένο ποσό δεν υπερβαίνει 1,65 εκατ. EUR, ή 2,48 εκατ. EUR για τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, ή 3,3 εκατ. EUR για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης. Για εγγυήσεις με διάρκεια μεταξύ πέντε και 10 ετών, τα ανώτατα εγγυημένα ποσά μπορούν να προσαρμόζονται με τον πολλαπλασιασμό των προαναφερόμενων ποσών επί τον λόγο των 10 ετών προς την πραγματική διάρκεια της εγγύησης. Για εγγυήσεις με διάρκεια κάτω των πέντε ετών, το ανώτατο εγγυημένο ποσό είναι το ίδιο με εκείνο των εγγυήσεων διάρκειας πέντε ετών. Η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου·
- γ) επιχορηγήσεις, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων ιδίων ή οιονεί ιδίων κεφαλαίων, και μειώσεις επιτοκίων και προμηθειών εγγυήσεων των οποίων το μέγιστο ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης δεν υπερβαίνει 0,5 εκατ. EUR ή 0,75 εκατ. EUR για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ή 1 εκατ. EUR για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης·
- δ) φορολογικά κίνητρα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις, των οποίων το μέγιστο ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης δεν υπερβαίνει 0,5 εκατ. EUR ή 0,75 εκατ. EUR για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ή 1 εκατ. EUR για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης.»

γ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι 6 και 7:

«6. Όταν ένα καθεστώς ενισχύσεων εκκίνησης υλοποιείται μέσω ενός ή περισσότερων ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, εφαρμόζονται οι όροι που ισχύουν για τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και οι οποίοι καθορίζονται στο άρθρο 21 παράγραφοι 10, 14, 15, 16 και 17.

7. Επιπλέον των ποσών που αναφέρονται στις παραγράφους 3, 4 και 5, τα καθεστώτα ενισχύσεων εκκίνησης μπορούν να λάβουν τη μορφή είτε μεταβίβασης διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΙ) είτε χορήγησης των σχετικών δικαιωμάτων πρόσβασης, είτε δωρεάν είτε κάτω της αγοραίας αξίας. Η μεταβίβαση ή η χορήγηση πραγματοποιείται από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων, κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 83, ο οποίος έχει αναπτύξει την υποκείμενη ΔΙ μέσω της ανεξάρτητης δικής του ή συνεργατικής δραστηριότητας έρευνας και ανάπτυξης, σε επιλέξιμη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2. Η μεταβίβαση ή η χορήγηση πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) σκοπός της μεταβίβασης ΔΙ ή της χορήγησης σχετικών δικαιωμάτων πρόσβασης είναι η διάθεση νέου προϊόντος ή υπηρεσίας στην αγορά· και

β) η αξία της ΔΙ καθορίζεται στην αγοραία τιμή της, πράγμα το οποίο συμβαίνει εάν έχει καθοριστεί σύμφωνα με μία από τις ακόλουθες μεθόδους:

i) το ποσό καθορίστηκε μέσω ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων ανταγωνιστικής διαδικασίας·

ii) μέσω αποτίμησης από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα που επιβεβαιώνει ότι το ποσό είναι τουλάχιστον ίσο με την αγοραία τιμή·

iii) στις περιπτώσεις που η επιλέξιμη επιχείρηση έχει δικαίωμα πρώτης άρνησης όσον αφορά τη ΔΙ που παράγεται σε συνεργασία με τον οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων, όταν ο οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων ασκεί αμοιβαίο δικαίωμα να αναζητεί οικονομικά επωφελέστερες προσφορές από τρίτους, έτσι ώστε η συνεργαζόμενη επιλέξιμη επιχείρηση να καλείται να προσαρμόσει την προσφορά της αναλόγως.

Η αξία οποιασδήποτε συμμετοχής, τόσο οικονομικής όσο και μη οικονομικής, της επιλέξιμης επιχείρησης στις δαπάνες των δραστηριοτήτων του οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων από τις οποίες προέκυψε η σχετική ΔΙ μπορεί να αφαιρείται από την τιμή της ΔΙ που αναφέρεται στο παρόν στοιχείο·

γ) το ποσό ενίσχυσης για τη μεταβίβαση ΔΙ ή τη χορήγηση των σχετικών δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει της παρούσας παραγράφου δεν υπερβαίνει το 1 εκατ. EUR. Το ποσό της ενίσχυσης αντιστοιχεί στην αξία της ΔΙ που αναφέρεται στο στοιχείο β), μείον την προαναφερθείσα αφαίρεση που μνημονεύεται στην τελευταία περίοδο του στοιχείου β) και μείον τυχόν αμοιβή που οφείλεται από τον δικαιούχο για την εν λόγω ΔΙ. Η αξία της ΔΙ που αναφέρεται στο στοιχείο β) μπορεί να υπερβαίνει το 1 εκατ. EUR, οπότε το πρόσθετο ποσό μπορεί να καλύπτεται από την επιλέξιμη επιχείρηση με ίδια κεφάλαια ή άλλα μέσα.»

21) στο άρθρο 23 παράγραφος 2, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα μέτρα ενίσχυσης μπορούν επίσης να λάβουν τη μορφή φορολογικών κινήτρων για ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές που είναι φυσικά πρόσωπα, σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου που πραγματοποιούν μέσω εναλλακτικής πλατφόρμας διαπραγμάτευσης σε επιχειρήσεις επιλέξιμες υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 21α παράγραφοι 2 και 5.»

22) το άρθρο 24 τροποποιείται ως εξής:

α) οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Είναι επιλέξιμες:

α) οι δαπάνες για την αρχική διαλογή και τον επίσημο έλεγχο με τη δέουσα επιμέλεια από διαχειριστές ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών ή επενδυτές για τον εντοπισμό επιλέξιμων επιχειρήσεων σύμφωνα με τα άρθρα 21, 21α και 22·

β) οι δαπάνες για έρευνα στον τομέα των επενδύσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/565 της Επιτροπής (*), σε σχέση με μεμονωμένη επιλέξιμη επιχείρηση σύμφωνα με τα άρθρα 21, 21α και 22, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω έρευνα διαδίδεται στο κοινό και, εάν έχει διαδοθεί σε πελάτες του παρόχου έρευνας στον τομέα των επενδύσεων πριν από τη διάδοση στο κοινό, διαδίδεται στο κοινό με την ίδια μορφή και το αργότερο εντός τριών μηνών από την πρώτη διάδοση στους πελάτες.

3. Η έρευνα στον τομέα των επενδύσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 36 και 37 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/565.

(*) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/565 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2016, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας (ΕΕ L 87 της 31.3.2017, σ. 1).»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:

«4. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών.»

23) το άρθρο 25 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 3, το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ε) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου· με την επιφύλαξη του άρθρου 7 παράγραφος 1 τρίτη περίοδος, οι εν λόγω δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης μπορούν εναλλακτικά να υπολογίζονται με βάση απλουστευμένη επιλογή κόστους που λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσοστού έως και 20 %, το οποίο εφαρμόζεται στις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ). Στην περίπτωση αυτή, οι δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών καθορίζονται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές και περιλαμβάνουν μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ).»

β) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Η ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη μπορεί να αυξάνεται έως το 80 %, κατ' ανώτατο όριο, σύμφωνα με τα στοιχεία α) έως δ), όπου τα στοιχεία β), γ) και δ) δεν πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους:

α) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις·

β) κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες, εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία:

- μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ ή το έργο πραγματοποιείται σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή σε ένα κράτος μέλος και σε ένα συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας ΕΟΧ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
- μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους·

ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής·

iii) ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ·

iv) το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης·

γ) κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης·

- δ) κατά 25 ποσοστιαίες μονάδες, εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης:
- έχει επιλεγεί από κράτος μέλος κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης για να αποτελέσει μέρος έργου που σχεδιάστηκε από κοινού από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ· και
 - περιλαμβάνει πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι ΜΜΕ, ή σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι μεγάλη επιχείρηση· και
 - εάν πληρούνται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:
 - τα αποτελέσματα του έργου έρευνας και ανάπτυξης διαδίδονται ευρέως σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής· ή
 - ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ.»

24) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 25ε:

«Άρθρο 25ε

Ενισχύσεις που συνδέονται με τη συγχρηματοδότηση έργων που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας ή το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας

- Οι ενισχύσεις που χορηγούνται για τη συγχρηματοδότηση έργου έρευνας και ανάπτυξης που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας ή το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας και το οποίο αξιολογείται, κατατάσσεται και επιλέγεται σύμφωνα με τους κανόνες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας ή του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες του ενισχυόμενου έργου είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας ή του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας.
- Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται μπορεί να ανέρχεται έως και στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών του έργου, πράγμα που σημαίνει ότι οι δαπάνες του έργου που δεν καλύπτονται από ενωσιακή χρηματοδότηση μπορούν να καλυφθούν με κρατική ενίσχυση.
- Σε περίπτωση που η ένταση ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης την οποία μπορούσε να έχει λάβει βάσει του άρθρου 25 παράγραφοι 5, 6 και 7, ο δικαιούχος πρέπει να καταβάλει στην χορηγούσα αρχή αγοραία τιμή για να χρησιμοποιήσει για μη αμυντικές εφαρμογές τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή τα πρωτότυπα που προκύπτουν από το έργο. Σε κάθε περίπτωση, το μέγιστο ποσό που πρέπει να καταβληθεί στη χορηγούσα αρχή για τη χρήση αυτή δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ της ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος και του μέγιστου ποσού ενίσχυσης την οποία θα μπορούσε να έχει λάβει ο δικαιούχος εάν εφαρμόζονταν η μέγιστη επιτρεπόμενη ένταση ενίσχυσης για τον εν λόγω δικαιούχο βάσει του άρθρου 25 παράγραφοι 5, 6 και 7.»

25) το άρθρο 26 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται έως 60 % εφόσον παρέχεται δημόσια χρηματοδότηση από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή για ερευνητικές υποδομές που αξιολογούνται και επιλέγονται σε επίπεδο Ένωσης.»

26) προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 26α:

«Άρθρο 26α

Επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού

- Οι ενισχύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση υποδομών δοκιμών και πειραματισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Η τιμή που χρεώνεται για τη λειτουργία ή τη χρήση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς ή αντικατοπτρίζει το σχετικό κόστος, συν ένα εύλογο περιθώριο, ελλείψει τιμής της αγοράς.
 3. Η πρόσβαση στην υποδομή είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες και παρέχεται με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων. Επιχειρήσεις που έχουν χρηματοδοτήσει τουλάχιστον το 10 % των επενδυτικών δαπανών της υποδομής μπορούν να έχουν προτιμησησική πρόσβαση με ευνοϊκότερους όρους. Για να αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση, αυτή η πρόσβαση είναι ανάλογη προς τη συμβολή της επιχείρησης στις επενδυτικές δαπάνες και οι όροι της δημοσιοποιούνται.
 4. Είναι επιλέξιμες οι επενδυτικές δαπάνες σε άυλα και ενσώματα στοιχεία ενεργητικού.
 5. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 25 % των επιλέξιμων δαπανών.
 6. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται έως, κατ' ανώτατο όριο, το 40 %, 50 % και 60 % των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών μεγάλων, μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων, αντίστοιχα, ως εξής:
 - α) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις·
 - β) κατά 10 επιπλέον εκατοστιαίες μονάδες για διασυνοριακές υποδομές δοκιμών και πειραματισμού για τις οποίες παρέχεται δημόσια χρηματοδότηση από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού που αξιολογούνται και επιλέγονται σε επίπεδο Ένωσης·
 - γ) κατά 5 επιπλέον εκατοστιαίες μονάδες για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού, εκ των οποίων τουλάχιστον το 80 % της ετήσιας δυναμικότητας διατίθεται σε ΜΜΕ.»
- 27) το άρθρο 27 τροποποιείται ως εξής:
- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Επενδυτική ενίσχυση μπορεί να χορηγείται στον ιδιοκτήτη του συνεργατικού σχηματισμού καινοτομίας. Ενίσχυση λειτουργίας μπορεί να χορηγείται στον φορέα εκμετάλλευσης του συνεργατικού σχηματισμού καινοτομίας. Ο φορέας εκμετάλλευσης, όταν διαφέρει από τον ιδιοκτήτη, μπορεί είτε να έχει νομική προσωπικότητα είτε να είναι κοινοπραξία επιχειρήσεων χωρίς χωριστή νομική προσωπικότητα. Σε όλες τις περιπτώσεις, κάθε επιχείρηση πρέπει να τηρεί χωριστά βιβλία για τις δαπάνες και τα έσοδα κάθε δραστηριότητας (ιδιοκτησία, λειτουργία και χρήση του συνεργατικού σχηματισμού) σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα.»
 - β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Τα τέλη που χρεώνονται για τη χρήση των εγκαταστάσεων του συνεργατικού σχηματισμού και τη συμμετοχή στις δραστηριότητές του αντιστοιχούν στην τιμή της αγοράς ή αντικατοπτρίζουν το σχετικό κόστος, συμπεριλαμβανομένου ενός εύλογου περιθωρίου.»
- 28) το άρθρο 28 τροποποιείται ως εξής:
- α) στην παράγραφο 2, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) οι δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων, ερευνητικές υποδομές, υποδομές δοκιμών και πειραματισμού ή συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας.»
 - β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Στην ειδική περίπτωση των ενισχύσεων για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας, η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται έως και στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας δεν υπερβαίνει τα 220 000 EUR ανά επιχείρηση για οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.»
- 29) το άρθρο 36 τροποποιείται ως εξής:
- α) ο τίτλος και η παράγραφος 1 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 36

Επενδυτικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων για τη μείωση και την εξάλειψη των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 1α:

«1α. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στα μέτρα για τα οποία προβλέπονται ειδικότεροι κανόνες στα άρθρα 36α, 36β και 38 έως 48. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επίσης στις επενδύσεις σε εξοπλισμό, μηχανήματα και εγκαταστάσεις βιομηχανικής παραγωγής που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας χορήγησης ενισχύσεων για την εγκατάσταση πρόσθετων κατασκευαστικών στοιχείων που βελτιώνουν το επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας του υφιστάμενου εξοπλισμού, των υφιστάμενων μηχανημάτων και των υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων παραγωγής, περίπτωση στην οποία η επένδυση δεν έχει ως αποτέλεσμα ούτε την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας ούτε την αύξηση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων.»

γ) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 1β:

«1β. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης σε επενδύσεις σε εξοπλισμό και μηχανήματα που χρησιμοποιούν, ή σε υποδομές που μεταφέρουν, υδρογόνο στον βαθμό που το υδρογόνο που χρησιμοποιείται ή μεταφέρεται χαρακτηρίζεται ανανεώσιμο υδρογόνο. Εφαρμόζεται επίσης σε επενδύσεις σε εξοπλισμό και μηχανήματα που χρησιμοποιούν καύσιμα που προέρχονται από υδρογόνο, το ενεργειακό περιεχόμενο των οποίων προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές πλην της βιομάζας και τα οποία έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται για τα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης στις ενισχύσεις για επενδύσεις σε εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και μηχανήματα που παράγουν ή χρησιμοποιούν, και σε ειδικές υποδομές που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 130) τελευταία περίοδος και μεταφέρουν, υδρογόνο που παράγεται από ηλεκτρική ενέργεια και δεν χαρακτηρίζεται ως ανανεώσιμο υδρογόνο, στον βαθμό που μπορεί να αποδειχθεί ότι το παραγόμενο, χρησιμοποιούμενο ή μεταφερόμενο υδρογόνο που βασίζεται στην ηλεκτρική ενέργεια επιτυγχάνει μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τουλάχιστον κατά 70 % σε σχέση με την τιμή 94 g CO₂eq/MJ για συγκριτικό ορυκτό καύσιμο. Για τον προσδιορισμό της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής σύμφωνα με το παρόν εδάφιο, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που συνδέονται με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία χρησιμοποιείται για την παραγωγή υδρογόνου καθορίζονται από την οριακή μονάδα παραγωγής στη ζώνη προσφοράς στην οποία βρίσκεται η ηλεκτρολυτική κυψέλη κατά τις περιόδους ρύθμισης ανισορροπιών όταν η ηλεκτρολυτική κυψέλη καταναλώνει ηλεκτρική ενέργεια από το δίκτυο.

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο, μόνο το υδρογόνο που πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα εν λόγω εδάφια χρησιμοποιείται, μεταφέρεται ή, κατά περίπτωση, παράγεται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της επένδυσης. Το κράτος μέλος εξασφαλίζει σχετική δέσμευση.»

δ) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) επιτρέπει την υλοποίηση έργου που οδηγεί σε αύξηση της περιβαλλοντικής προστασίας των δραστηριοτήτων του δικαιούχου, υπερβαίνοντας τα ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα, ανεξαρτήτως της ύπαρξης υποχρεωτικών εθνικών προτύπων τα οποία είναι αυστηρότερα των ενωσιακών προτύπων· για έργα που συνδέονται με ή περιλαμβάνουν ειδικές υποδομές, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 130) τελευταία περίοδος, για υδρογόνο κατά την έννοια της παραγράφου 1β, απορριπτόμενη θερμότητα ή CO₂, ή που περιλαμβάνουν σύνδεση με ενεργειακή υποδομή για υδρογόνο κατά την έννοια της παραγράφου 1β, απορριπτόμενη θερμότητα ή CO₂, η αύξηση της προστασίας του περιβάλλοντος μπορεί επίσης να προκύπτει από τις δραστηριότητες άλλης οντότητας που συμμετέχει στην αλυσίδα υποδομών· ή

β) επιτρέπει την υλοποίηση έργου που οδηγεί σε αύξηση της περιβαλλοντικής προστασίας των δραστηριοτήτων του δικαιούχου ελλείψει ενωσιακών προτύπων· για έργα που συνδέονται με ή περιλαμβάνουν ειδικές υποδομές, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 130) τελευταία περίοδος, για υδρογόνο κατά την έννοια της παραγράφου 1β, απορριπτόμενη θερμότητα ή CO₂, ή που περιλαμβάνουν σύνδεση με ενεργειακή υποδομή για υδρογόνο κατά την έννοια της παραγράφου 1β, απορριπτόμενη θερμότητα ή CO₂, η αύξηση της προστασίας του περιβάλλοντος μπορεί επίσης να προκύπτει από τις δραστηριότητες άλλης οντότητας που συμμετέχει στην αλυσίδα υποδομών· ή»

ii) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο γ):

«γ) επιτρέπει την υλοποίηση έργου που οδηγεί σε αύξηση της περιβαλλοντικής προστασίας των δραστηριοτήτων του δικαιούχου, ώστε να συμμορφώνεται με τα ενωσιακά πρότυπα που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ· για έργα που συνδέονται με ή περιλαμβάνουν ειδικές υποδομές, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 130) τελευταία περίοδος, για υδρογόνο κατά την έννοια της παραγράφου 1β, απορριπτόμενη θερμότητα ή CO₂ ή που περιλαμβάνουν σύνδεση με ενεργειακές υποδομές για υδρογόνο κατά την έννοια της παραγράφου 1β, απορριπτόμενη θερμότητα ή CO₂, η αύξηση της προστασίας του περιβάλλοντος μπορεί επίσης να προκύπτει από τις δραστηριότητες άλλης οντότητας που συμμετέχει στην αλυσίδα υποδομών.»

ε) παρεμβάλλονται οι ακόλουθες παράγραφοι 2α και 2β:

«2α. Οι επενδύσεις στη δέσμευση και μεταφορά CO₂ πληρούν τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) η δέσμευση και/ή η μεταφορά CO₂, συμπεριλαμβανομένων των επιμέρους στοιχείων της αλυσίδας CCS ή CCU, ενσωματώνονται σε πλήρη αλυσίδα CCS και/ή CCU·
- β) η καθαρή παρούσα αξία (στο εξής: ΚΠΑ) του επενδυτικού έργου κατά τη διάρκεια ζωής του είναι αρνητική. Για τον υπολογισμό της ΚΠΑ του έργου, λαμβάνεται υπόψη το αποφευχθέν κόστος εκπομπών CO₂·
- γ) οι επιλέξιμες δαπάνες είναι αποκλειστικά οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν από τη δέσμευση του CO₂ από εγκατάσταση που εκπέμπει CO₂ (βιομηχανική εγκατάσταση ή σταθμός ηλεκτροπαραγωγής) ή απευθείας από τον ατμοσφαιρικό αέρα, καθώς και από την ενδιάμεση αποθήκευση και μεταφορά δεσμευμένων εκπομπών CO₂.

2β. Όταν η ενίσχυση αποσκοπεί στη μείωση ή την αποφυγή άμεσων εκπομπών, η ενίσχυση δεν πρέπει απλώς να μετατοπίζει τις σχετικές εκπομπές από έναν τομέα σε άλλον αλλά πρέπει να μειώνει συνολικά τις στοχευόμενες εκπομπές· ειδικότερα, όταν η ενίσχυση αποσκοπεί στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, δεν πρέπει απλώς να μετατοπίζει τις εκπομπές αυτές από τον ένα τομέα στον άλλο, αλλά πρέπει να τις μειώνει συνολικά.»

στ) οι παράγραφοι 3 έως 6 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις όταν οι επενδύσεις πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί απλώς η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τα ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Ενισχύσεις που παρέχουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να συμμορφωθούν με ενωσιακά πρότυπα τα οποία έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ μπορούν να χορηγούνται βάσει του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση για την οποία χορηγείται η ενίσχυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του σχετικού προτύπου.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που καθορίζονται από τη σύγκριση του κόστους της επένδυσης με το κόστος αντιπαραδείγματος που θα προέκυπτε εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση, ως εξής:

- α) αν το αντιπρόδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση λιγότερο φιλικής προς το περιβάλλον επένδυσης που αντιστοιχεί στη συνήθη εμπορική πρακτική στον συγκεκριμένο τομέα ή στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και του κόστους της λιγότερο φιλικής προς το περιβάλλον επένδυσης·
- β) αν το αντιπρόδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση της ίδιας επένδυσης σε μεταγενέστερη χρονική στιγμή, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας του κόστους της μεταγενέστερης επένδυσης, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση·
- γ) αν το αντιπρόδειγμα συνίσταται στη διατήρηση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού σε λειτουργία, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας των επενδύσεων στη συντήρηση, επισκευή και εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση·
- δ) στην περίπτωση εξοπλισμού που αποτελεί αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά, από άποψη καθαρής παρούσας αξίας, μεταξύ της μίσθωσης του εξοπλισμού για τον οποίο χορηγείται κρατική ενίσχυση και της μίσθωσης του λιγότερο φιλικού προς το περιβάλλον εξοπλισμού που θα μισθωνόταν εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση· το κόστος μίσθωσης δεν περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται με τη λειτουργία του εξοπλισμού ή της εγκατάστασης (κόστος καυσίμων, ασφάλιση, συντήρηση, άλλα αναλώσιμα), ανεξάρτητα από το αν καλύπτονται από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Σε όλες τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ), το αντιπρόδειγμα αντιστοιχεί σε επένδυση με συγκρίσιμη παραγωγική ικανότητα και διάρκεια που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Το αντιπρόδειγμα πρέπει να είναι αξιόπιστο υπό το πρίσμα των νομικών απαιτήσεων, των συνθηκών της αγοράς και των κινήτρων που παρέχει το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ).

Όταν η επένδυση για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση συνίσταται στην εγκατάσταση πρόσθετου κατασκευαστικού στοιχείου σε ήδη υφιστάμενη εγκατάσταση, για την οποία δεν υπάρχει λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον αντιπαράδειγμα όσον αφορά την επένδυση, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.

Όταν η επένδυση για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση συνίσταται στην κατασκευή ειδικής υποδομής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 σημείο 130) τελευταία περίοδος, για υδρογόνο κατά την έννοια της παραγράφου 1β, απορριπτόμενη θερμότητα ή CO₂, η οποία είναι απαραίτητη για να καταστεί δυνατή η αύξηση του επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας όπως αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 2α, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες. Οι δαπάνες για την κατασκευή ή την αναβάθμιση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, με εξαίρεση τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου που καλύπτεται από την παράγραφο 1β δεύτερο εδάφιο, δεν είναι επιλέξιμες.

Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος δεν είναι επιλέξιμες.

5. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 40 % των επιλέξιμων δαπανών. Σε περίπτωση που η επένδυση, εξαιρουμένων εκείνων που βασίζονται στη χρήση βιομάζας, οδηγεί σε 100 % μείωση των άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέρχεται στο 50 %.

6. Στην περίπτωση επενδύσεων που αφορούν CCS και/ή CCU, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 30 % των επιλέξιμων δαπανών.»

ζ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι 9, 10 και 11:

«9. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέρχεται στο 100 % των επενδυτικών δαπανών, όταν η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις, πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38):

α) η ενίσχυση χορηγείται βάσει αντικειμενικών, σαφών, διαφανών και μη συνεπαγόμενων διακρίσεις κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός·

β) κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ενός καθεστώτος, σε περίπτωση διαδικασίας υποβολής προσφορών κατά την οποία όλοι οι υποψήφιοι λαμβάνουν ενίσχυση, ο σχεδιασμός της εν λόγω διαδικασίας διορθώνεται ώστε να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις μεταγενέστερες διαδικασίες υποβολής προσφορών, για παράδειγμα, με τη μείωση του προϋπολογισμού ή του όγκου·

γ) αποκλείονται οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών)·

δ) τουλάχιστον το 70 % του συνόλου των κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών και, εντέλει, για τη χορήγηση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών καθορίζεται σε επίπεδο ενίσχυσης αναφορικά με τη συμβολή του έργου στους περιβαλλοντικούς στόχους του μέτρου, για παράδειγμα ενίσχυση που ζητείται ανά μονάδα προστασίας του περιβάλλοντος που πρόκειται να υλοποιηθεί.

10. Εναλλακτικά προς τις παραγράφους 4 έως 9, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επενδυτικών δαπανών που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, και επαληθεύεται εκ των υστέρων μέσω μηχανισμού ανάκτησης.

11. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ) και τις παραγράφους 9 και 10, οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να καθορίζονται χωρίς προσδιορισμό του αντιπαρεξίματος και ελλείψει ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Στην περίπτωση αυτή, οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι επενδυτικές δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και οι εφαρμοστέες εντάσεις ενίσχυσης και πριμοδοτήσεις που ορίζονται στις παραγράφους 5 έως 8 μειώνονται κατά 50 %.»

30) το άρθρο 36α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 36α

Επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Το παρόν άρθρο καλύπτει μόνο τις ενισχύσεις που χορηγούνται για υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού οι οποίες εφοδιάζουν οχήματα, κινητό τερματικό εξοπλισμό ή κινητό εξοπλισμό επίγειας εξυπηρέτησης με ηλεκτρική ενέργεια ή υδρογόνο. Για ενισχυόμενες υποδομές ανεφοδιασμού που παρέχουν υδρογόνο, το κράτος μέλος λαμβάνει από τον δικαιούχο τη δέσμευση ότι, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035, η υποδομή ανεφοδιασμού θα παρέχει αποκλειστικά ανανεώσιμο υδρογόνο. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για επενδύσεις που σχετίζονται με υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού σε λιμένες.

3. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες για την κατασκευή, την εγκατάσταση, την αναβάθμιση ή την επέκταση της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού. Οι δαπάνες αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν το κόστος της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού αυτής καθαυτήν και του σχετικού τεχνικού εξοπλισμού, το κόστος εγκατάστασης ή αναβαθμίσεων ηλεκτρικών ή άλλων συστατικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών καλωδίων και των μετασηματιστών ισχύος που απαιτούνται για τη σύνδεση της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού με το δίκτυο ή με τοπική μονάδα παραγωγής ή αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή υδρογόνου, καθώς και το κόστος έργων τεχνικής υποδομής, προσαρμογών του εδάφους ή του οδικού δικτύου, το κόστος εγκατάστασης και το κόστος απόκτησης των σχετικών αδειών.

Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν επίσης να καλύπτουν τις επενδυτικές δαπάνες της επιτόπιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμου υδρογόνου και τις επενδυτικές δαπάνες των μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή υδρογόνου. Η ονομαστική παραγωγική ικανότητα της εγκατάστασης επιτόπιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμου υδρογόνου δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ονομαστική ισχύ εξόδου ή τη μέγιστη ικανότητα ανεφοδιασμού της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού με την οποία συνδέεται.

4. Οι ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου χορηγούνται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις, πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38):

- α) η ενίσχυση χορηγείται βάσει αντικειμενικών, σαφών, διαφανών και μη συνεπαγόμενων διακρίσεις κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός·
- β) κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ενός καθεστώτος, σε περίπτωση διαδικασίας υποβολής προσφορών κατά την οποία όλοι οι υποψήφιοι λαμβάνουν ενίσχυση, ο σχεδιασμός της εν λόγω διαδικασίας διορθώνεται ώστε να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις μεταγενέστερες διαδικασίες υποβολής προσφορών, για παράδειγμα, με τη μείωση του προϋπολογισμού ή του όγκου·
- γ) αποκλείονται οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών)·
- δ) τουλάχιστον το 70 % του συνόλου των κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών και, εντέλει, για τη χορήγηση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών καθορίζεται σε επίπεδο ενίσχυσης αναφορικά με τη συμβολή του έργου στους περιβαλλοντικούς στόχους του μέτρου, για παράδειγμα ενίσχυση που ζητείται ανά σημείο επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού.

5. Στις περιπτώσεις που η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4, η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέρχεται έως και στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, ενίσχυση μπορεί να χορηγείται χωρίς τη διεξαγωγή ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών όταν η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος ενισχύσεων. Στην περίπτωση αυτή, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 20 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 30 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί επίσης να αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις εντός ενισχυόμενων περιοχών που καθορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ο οποίος ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης ή κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις εντός ενισχυόμενων περιοχών που καθορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ο οποίος ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.

7. Η ενίσχυση που χορηγείται σε οποιαδήποτε επιχείρηση δεν υπερβαίνει το 40 % του συνολικού προϋπολογισμού του οικείου καθεστώτος.

8. Όταν η πρόσβαση στην υποδομή επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού είναι ανοικτή και σε άλλους χρήστες εκτός από τον δικαιούχο ή τους δικαιούχους της ενίσχυσης, ενίσχυση χορηγείται μόνο για την κατασκευή, εγκατάσταση, αναβάθμιση ή επέκταση υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού η οποία είναι προσβάσιμη στο ευρύ κοινό και παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης χωρίς διακρίσεις στους χρήστες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα τιμολόγια, τις μεθόδους εξακρίβωσης ταυτότητας και πληρωμής και άλλους όρους και προϋποθέσεις χρήσης. Τα τέλη που χρεώνονται στους άλλους χρήστες εκτός από τον δικαιούχο ή τους δικαιούχους της ενίσχυσης για τη χρήση της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού αντιστοιχούν στις τιμές της αγοράς.

9. Οι φορείς εκμετάλλευσης υποδομών επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού που προσφέρουν ή επιτρέπουν πληρωμές βάσει σύμβασης στην υποδομή τους δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ παρόχων υπηρεσιών κινητικότητας, για παράδειγμα εφαρμόζοντας προτιμησιακούς όρους πρόσβασης ή μέσω διαφοροποίησης των τιμών χωρίς αντικειμενική αιτιολόγηση.

10. Η αναγκαιότητα χορήγησης ενίσχυσης για επενδύσεις σε υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού της ίδιας κατηγορίας με εκείνες που πρόκειται να υποστηριχθούν με ενίσχυση (για παράδειγμα, για υποδομές επαναφόρτισης: κανονική ή υψηλή ισχύς) καθορίζεται μέσω εκ των προτέρων ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης ή ανεξάρτητης μελέτης της αγοράς, οι οποίες δεν είναι παλαιότερες του ενός έτους κατά τον χρόνο της έναρξης ισχύος του μέτρου ενίσχυσης. Ειδικότερα, πρέπει να διαπιστώνεται ότι δεν είναι πιθανή η πραγματοποίηση σχετικής επένδυσης με εμπορικούς όρους εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του σχεδιαζόμενου μέτρου ενίσχυσης.

Η υποχρέωση διεξαγωγής εκ των προτέρων ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης ή ανεξάρτητης μελέτης της αγοράς που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο δεν ισχύει για ενισχύσεις για την κατασκευή, εγκατάσταση, αναβάθμιση ή επέκταση υποδομών επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού οι οποίες δεν είναι προσβάσιμες στο ευρύ κοινό.

11. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 10, η αναγκαιότητα χορήγησης ενισχύσεων για υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού για οδικά οχήματα τεκμαίρεται όταν τα οχήματα που κινούνται αποκλειστικά με ηλεκτρική ενέργεια (όσον αφορά τις υποδομές επαναφόρτισης) ή τα οχήματα που κινούνται τουλάχιστον εν μέρει με υδρογόνο (όσον αφορά τις υποδομές ανεφοδιασμού) αντιπροσωπεύουν αντιστοίχως λιγότερο από 3 % του συνολικού αριθμού οχημάτων της ίδιας κατηγορίας που είναι ταξινομημένα στο οικείο κράτος μέλος. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τα επιβατικά αυτοκίνητα και τα ελαφρά επαγγελματικά οχήματα θεωρείται ότι ανήκουν στην ίδια κατηγορία οχημάτων.

12. Οποιαδήποτε παραχώρηση ή άλλη ανάθεση σε τρίτο μέρος της εκμετάλλευσης της υποστηριζόμενης υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού πραγματοποιείται κατά τρόπο ανταγωνιστικό, διαφανή και χωρίς διακρίσεις, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των εφαρμοστέων κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

13. Όταν χορηγούνται ενισχύσεις για την ανάπτυξη νέων υποδομών επαναφόρτισης που επιτρέπουν τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας με ισχύ εξόδου μικρότερη ή ίση με 22 kW, οι υποδομές πρέπει να μπορούν να υποστηρίξουν λειτουργίες έξυπνης επαναφόρτισης.»

31) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 36β:

«Άρθρο 36β

Επενδυτικές ενισχύσεις για την αγορά καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών και για τη μετασκευή οχημάτων

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την αγορά καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών για οδικές, σιδηροδρομικές, εσωτερικές πλωτές και θαλάσσιες μεταφορές και για τη μετασκευή οχημάτων, πλην αεροσκαφών, με σκοπό τον χαρακτηρισμό τους ως καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση, διάρκειας τουλάχιστον 12 μηνών, καθαρών οχημάτων τα οποία κινούνται τουλάχιστον εν μέρει με ηλεκτρική ενέργεια ή υδρογόνο, ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών, και για τη μετασκευή οχημάτων η οποία εξασφαλίζει τη δυνατότητα χαρακτηρισμού τους ως καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών.

3. Είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες δαπάνες:

- α) για επενδύσεις που συνίστανται στην αγορά καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών, οι πρόσθετες δαπάνες για την αγορά του καθαρού οχήματος ή του οχήματος μηδενικών εκπομπών. Οι εν λόγω δαπάνες υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του επενδυτικού κόστους αγοράς του καθαρού οχήματος ή του οχήματος μηδενικών εκπομπών και του επενδυτικού κόστους αγοράς οχήματος της ίδιας κατηγορίας που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα και θα είχε αποκτηθεί χωρίς την ενίσχυση·
- β) για επενδύσεις που συνίστανται στη χρηματοδοτική μίσθωση καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών, οι πρόσθετες δαπάνες μίσθωσης του καθαρού οχήματος ή του οχήματος μηδενικών εκπομπών. Οι εν λόγω δαπάνες υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ της καθαρής παρούσας αξίας της μίσθωσης του καθαρού οχήματος ή του οχήματος μηδενικών εκπομπών και της καθαρής παρούσας αξίας της μίσθωσης οχήματος της ίδιας κατηγορίας που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα και θα είχε μισθωθεί χωρίς την ενίσχυση. Για τους σκοπούς του καθορισμού των επιλέξιμων δαπανών, οι λειτουργικές δαπάνες που συνδέονται με τη λειτουργία του οχήματος, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών δαπανών, των δαπανών ασφάλισης και συντήρησης, δεν λαμβάνονται υπόψη, ανεξαρτήτως αν περιλαμβάνονται στη σύμβαση μίσθωσης·

γ) για επενδύσεις που συνίστανται στη μετασκευή οχημάτων, η οποία εξασφαλίζει τη δυνατότητα χαρακτηρισμού τους ως καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών, οι δαπάνες της επένδυσης στη μετασκευή.

4. Οι ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου χορηγούνται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38):

α) η ενίσχυση χορηγείται βάσει αντικειμενικών, σαφών, διαφανών και μη συνεπαγόμενων διακρίσεις κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός·

β) κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ενός καθεστώτος, σε περίπτωση διαδικασίας υποβολής προσφορών κατά την οποία όλοι οι υποψήφιοι λαμβάνουν ενίσχυση, ο σχεδιασμός της εν λόγω διαδικασίας διορθώνεται ώστε να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις μεταγενέστερες διαδικασίες υποβολής προσφορών, για παράδειγμα, με τη μείωση του προϋπολογισμού ή του όγκου·

γ) αποκλείονται οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών)·

δ) τουλάχιστον το 70 % του συνόλου των κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών και, εντέλει, για τη χορήγηση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών καθορίζεται σε επίπεδο ενίσχυσης αναφορικά με τη συμβολή του έργου στους περιβαλλοντικούς στόχους του μέτρου, για παράδειγμα ενίσχυση που ζητείται ανά καθαρό όχημα ή όχημα μηδενικών εκπομπών.

5. Στις περιπτώσεις που οι ενισχύσεις χορηγούνται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει:

α) το 100 % των επιλέξιμων δαπανών για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση οχημάτων μηδενικών εκπομπών, ή για τη μετασκευή οχημάτων η οποία εξασφαλίζει τη δυνατότητα χαρακτηρισμού τους ως οχημάτων μηδενικών εκπομπών·

β) το 80 % των επιλέξιμων δαπανών για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση καθαρών οχημάτων, ή για τη μετασκευή οχημάτων η οποία εξασφαλίζει τη δυνατότητα χαρακτηρισμού τους ως καθαρών οχημάτων.

6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, ενίσχυση μπορεί να χορηγείται χωρίς τη διεξαγωγή ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών όταν η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος ενισχύσεων.

Στις περιπτώσεις αυτές, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 20 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για οχήματα μηδενικών εκπομπών και έως 20 εκατοστιαίες μονάδες για μεσαίες επιχειρήσεις ή κατά 30 εκατοστιαίες μονάδες για μικρές επιχειρήσεις.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, ενίσχυση μπορεί επίσης να χορηγείται χωρίς τη διεξαγωγή ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών όταν η ενίσχυση χορηγείται σε επιχειρήσεις στις οποίες έχει ανατεθεί σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών χερσαίων, σιδηροδρομικών ή θαλάσσιων επιβατικών μεταφορών κατόπιν ανοικτού, διαφανούς και άνευ διακρίσεων δημόσιου διαγωνισμού μόνο σε σχέση με την αγορά καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών που χρησιμοποιούνται για την παροχή των δημόσιων υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

Στην περίπτωση αυτή, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 40 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για οχήματα μηδενικών εκπομπών.»

32) το άρθρο 37 απαλείφεται·

33) το άρθρο 38 τροποποιείται ως εξής:

α) ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 38

Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια»

β) οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να βελτιώνουν την ενεργειακή τους απόδοση, εκτός της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.»

2. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου.»

γ) παρεμβάλλονται οι ακόλουθες παράγραφοι 2α και 2β:

«2α. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για συμπαράγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας και στις ενισχύσεις για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη.

2β. Οι ενισχύσεις για την εγκατάσταση ενεργειακού εξοπλισμού που λειτουργεί με ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου, δεν απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος άρθρου από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.»

δ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης. Καθορίζονται συγκρίνοντας το κόστος της επένδυσης με το κόστος του αντιπαραδείγματος το οποίο θα προέκυπτε εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση, ως εξής:

α) αν το αντιπάρδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση επένδυσης χαμηλότερης ενεργειακής απόδοσης που αντιστοιχεί στη συνήθη εμπορική πρακτική στον συγκεκριμένο τομέα ή στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και του κόστους της επένδυσης χαμηλότερης ενεργειακής απόδοσης·

β) αν το αντιπάρδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση της ίδιας επένδυσης σε μεταγενέστερη χρονική στιγμή, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας του κόστους της μεταγενέστερης επένδυσης, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση·

γ) αν το αντιπάρδειγμα συνίσταται στη διατήρηση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και του υφιστάμενου εξοπλισμού σε λειτουργία, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας της επένδυσης στη συντήρηση, επισκευή και εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης εγκατάστασης και του υφιστάμενου εξοπλισμού, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση·

δ) στην περίπτωση εξοπλισμού που αποτελεί αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά, από άποψη καθαρής παρούσας αξίας, μεταξύ της μίσθωσης του εξοπλισμού για τον οποίο χορηγείται κρατική ενίσχυση και της μίσθωσης του λιγότερο ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού που θα μισθωνόταν εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση· το κόστος μίσθωσης δεν περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται με τη λειτουργία του εξοπλισμού ή της εγκατάστασης (κόστος καυσίμων, ασφάλιση, συντήρηση, άλλα αναλώσιμα), ανεξάρτητα από το αν καλύπτονται από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης·

Σε όλες τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο, το αντιπάρδειγμα αντιστοιχεί σε επένδυση με συγκρίσιμη παραγωγική ικανότητα και διάρκεια που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Το αντιπάρδειγμα πρέπει να είναι αξιόπιστο υπό το πρίσμα των νομικών απαιτήσεων, των συνθηκών της αγοράς και των κινήτρων που παρέχει το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ).

Όταν η επένδυση συνίσταται σε σαφώς προσδιορίσιμη επένδυση που αποσκοπεί αποκλειστικά στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, για την οποία δεν υπάρχει λιγότερο ενεργειακά αποδοτικό αντιπάρδειγμα όσον αφορά την επένδυση, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.

Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης δεν είναι επιλέξιμες.»

ε) η παράγραφος 3α διαγράφεται·

στ) η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέρχεται στο 100 % των συνολικών επενδυτικών δαπανών, όταν η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις, πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38):

α) η ενίσχυση χορηγείται βάσει αντικειμενικών, σαφών, διαφανών και μη συνεπαγόμενων διακρίσεις κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός·

- β) κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ενός καθεστώτος, σε περίπτωση διαδικασίας υποβολής προσφορών κατά την οποία όλοι οι υποψήφιοι λαμβάνουν ενίσχυση, ο σχεδιασμός της εν λόγω διαδικασίας διορθώνεται ώστε να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις μεταγενέστερες διαδικασίες υποβολής προσφορών, για παράδειγμα, με τη μείωση του προϋπολογισμού ή του όγκου·
- γ) αποκλείονται οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών)·
- δ) τουλάχιστον το 70 % του συνόλου των κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών και, εντέλει, για τη χορήγηση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών καθορίζεται σε επίπεδο ενίσχυσης αναφορικά με τη συμβολή του έργου στους περιβαλλοντικούς στόχους του μέτρου, για παράδειγμα ενίσχυση που ζητείται ανά μονάδα εξοικονομούμενης ενέργειας ή επιτευχθείσας ενεργειακής απόδοσης. Τα εν λόγω κριτήρια δεν αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 70 % της στάθμισης όλων των κριτηρίων επιλογής.»

ζ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 8:

«8. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 στοιχεία α) έως δ) και την παράγραφο 7, οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να καθορίζονται χωρίς προσδιορισμό του αντιπαραδείγματος και χωρίς τη διεξαγωγή ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Στην περίπτωση αυτή, οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης και οι εφαρμοστέες εντάσεις ενίσχυσης και πριμοδοτήσεις που ορίζονται στις παραγράφους 4, 5 και 6 μειώνονται κατά 50 %.»

34) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 38α:

«Άρθρο 38α

Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση κτιρίων συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.
2. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ.
3. Ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου μπορούν να χορηγούνται για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν τεθεί ακόμη σε ισχύ. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα είναι ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται προτού τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά για την ενδιαφερόμενη επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι υποβάλλουν ακριβές σχέδιο και χρονοδιάγραμμα ανακαίνισης που να καταδεικνύει ότι η ενισχυόμενη ανακαίνιση είναι τουλάχιστον επαρκής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα διαφέρουν από τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η επένδυση πρέπει να υλοποιηθεί και να ολοκληρωθεί τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος του ενωσιακού προτύπου.
4. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας και στις ενισχύσεις για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη.
5. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης στο κτίριο δεν είναι επιλέξιμες.
6. Η ενίσχυση επιφέρει βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια, τουλάχιστον κατά: i) 20 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων, ή ii) κατά 10 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση μέτρων ανακαίνισης που αφορούν την εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικών στοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, και αυτά τα στοχευμένα μέτρα ανακαίνισης δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 30 % του μέρους του προϋπολογισμού του καθεστώτος που αφορά τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, ή iii) κατά 10 % σε σύγκριση με το κατώτατο όριο που έχει καθοριστεί για τις απαιτήσεις για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας στο πλαίσιο των εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας 2010/31/ΕΕ στην περίπτωση νέων κτιρίων. Η αρχική ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας και η εκτιμώμενη βελτίωση προσδιορίζονται με βάση πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

7. Η ενίσχυση που χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μπορεί να συνδυάζεται με ενισχύσεις για ένα από τα ακόλουθα μέτρα ή το σύνολό τους:

- α) την εγκατάσταση ολοκληρωμένου επιτόπιου εξοπλισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φωτοβολταϊκών συλλεκτών και αντλιών θερμότητας·
- β) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από τις επιτόπιες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας. Ο εξοπλισμός αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75 % της ενέργειάς του από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση·
- γ) τη σύνδεση με ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό·
- δ) την κατασκευή και εγκατάσταση υποδομής επαναφόρτισης για χρήση από τους χρήστες του κτιρίου, και συναφών υποδομών, όπως η υποδομή αγωγών καλωδίωσης, όταν οι χώροι στάθμευσης βρίσκονται είτε εντός του κτιρίου είτε σε παρακείμενο χώρο·
- ε) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση του κτιρίου, ιδίως για την αύξηση της ευφύους ετοιμότητάς του, συμπεριλαμβανομένων της παθητικής εσωτερικής ενσυρμάτωσης ή της δομημένης καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων και του βοηθητικού τμήματος της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο, αλλά εξαιρουμένης της ενσυρμάτωσης ή της καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής έκτασης·
- στ) επενδύσεις σε πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων.

Σε περίπτωση οποιωνδήποτε συνδυασμένων εργασιών αυτού του είδους, όπως καθορίζονται στα στοιχεία α) έως στ), το σύνολο των επενδυτικών δαπανών για τις διάφορες εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης ή περιβαλλοντικών επιδόσεων δεν είναι επιλέξιμες.

8. Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται είτε στον ιδιοκτήτη/στους ιδιοκτήτες του κτιρίου είτε στον μισθωτή/στους μισθωτές, ανάλογα με το ποιος αναθέτει το μέτρο ενεργειακής απόδοσης.

9. Η ενίσχυση μπορεί επίσης να χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του εξοπλισμού θέρμανσης ή ψύξης εντός του κτιρίου.

10. Οι ενισχύσεις για την εγκατάσταση ενεργειακού εξοπλισμού που λειτουργεί με ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου, δεν απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος άρθρου από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

11. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 30 % των επιλέξιμων δαπανών.

12. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 11, όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικού στοιχείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 25 %.

13. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 11 και 12, όταν η ενίσχυση για επενδύσεις σε κτίρια, οι οποίες πραγματοποιούνται για τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα, χορηγείται λιγότερο από 18 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος των ενωσιακών προτύπων, η ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15 % των επιλέξιμων δαπανών όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικού στοιχείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, και το 20 % σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

14. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.

15. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις εντός ενισχυόμενων περιοχών που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις εντός ενισχυόμενων περιοχών που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.

16. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων, όταν η ενίσχυση επιφέρει βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια κατά τουλάχιστον 40 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση. Η εν λόγω αύξηση της έντασης της ενίσχυσης δεν εφαρμόζεται όταν η επένδυση δεν βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου πέραν του επιπέδου που επιβάλλουν τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα και τίθενται σε ισχύ εντός διαστήματος μικρότερου των 18 μηνών από τη στιγμή υλοποίησης και ολοκλήρωσης της επένδυσης.»

35) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 38β:

«Άρθρο 38β

Ενισχύσεις για τη διευκόλυνση της σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης

1. Οι ενισχύσεις για τη διευκόλυνση της σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.
2. Ενίσχυση μπορεί να χορηγείται για τη διευκόλυνση της σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 27) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ.
3. Επιλέξιμες για χορήγηση ενίσχυσης βάσει του παρόντος άρθρου είναι οι ΜΜΕ και οι μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης που είναι πάροχοι μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και είναι οι τελικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης.
4. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή δανείου πλήρους εξασφάλισης ή εγγύησης στον πάροχο των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο σύμβασης ενεργειακής απόδοσης ή συνίσταται σε χρηματοδοτικό προϊόν που αποσκοπεί στη χρηματοδότηση του παρόχου (για παράδειγμα, πρακτορεία ή πώληση επιχειρηματικών απαιτήσεων).
5. Η διάρκεια του δανείου ή της εγγύησης προς τον πάροχο των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης δεν υπερβαίνει τα 10 έτη.
6. Όταν η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή δανείου πλήρους εξασφάλισης, η συνεπένδυση από εμπορικούς παρόχους χρηματοδότησης με δανειακά κεφάλαια δεν είναι χαμηλότερη από το 30 % της αξίας του υποκείμενου χαρτοφυλακίου συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, και η αποπληρωμή από τον πάροχο των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης είναι τουλάχιστον ίση με το ονομαστικό ποσό του δανείου.
7. Όταν η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή εγγύησης, η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του αρχικού κεφαλαίου του υποκείμενου δανείου και οι ζημιές βαρύνουν αναλογικά και υπό τους ίδιους όρους το πιστωτικό ίδρυμα και το κράτος. Το εγγυημένο ποσό μειώνεται αναλογικά, έτσι ώστε η εγγύηση να μην καλύπτει ποτέ περισσότερο από το 80 % του οφειλόμενου δανείου.
8. Το ονομαστικό ποσό της συνολικής εκκρεμούς χρηματοδότησης που παρέχεται ανά δικαιούχο δεν υπερβαίνει τα 30 εκατ. EUR.»

36) το άρθρο 39 τροποποιείται ως εξής:

α) οι παράγραφοι 2, 2α και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του παρόντος άρθρου είναι επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων.

2α. Η ενίσχυση που χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μπορεί να συνδυάζεται με ενισχύσεις για ένα από τα ακόλουθα μέτρα ή το σύνολό τους:

- α) την εγκατάσταση ολοκληρωμένου επιτόπιου εξοπλισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φωτοβολταϊκών συλλεκτών και αντλιών θερμότητας·
- β) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από τις επιτόπιες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας. Ο εξοπλισμός αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75 % της ενέργειάς του από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση·
- γ) επενδύσεις σε σχέση με ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό·
- δ) την κατασκευή και εγκατάσταση υποδομής επαναφόρτισης για χρήση από τους χρήστες του κτιρίου, και συναφών υποδομών, όπως η υποδομή αγωγών καλωδίωσης, όταν ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων βρίσκεται είτε εντός του κτιρίου είτε σε παρακείμενο χώρο·
- ε) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση του κτιρίου, ιδίως για την αύξηση της ευφους ετοιμότητάς του. Στις επιλέξιμες επενδύσεις μπορεί να περιλαμβάνονται παρεμβάσεις που περιορίζονται στην παθητική εσωτερική ενσυρμάτωση ή τη δομημένη καλωδίωση για δίκτυα δεδομένων και το βοηθητικό τμήμα της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο, αλλά εξαιρείται η ενσυρμάτωση ή η καλωδίωση για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής έκτασης·

στ) επενδύσεις σε πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων.

3. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές δαπάνες του έργου ενεργειακής απόδοσης, εξαιρουμένων των κτιρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2α, όπου επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές δαπάνες του έργου ενεργειακής απόδοσης και οι επενδυτικές δαπάνες για τα διάφορα στοιχεία εξοπλισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 2α.»

β) στην παράγραφο 5, η πρώτη και η δεύτερη περίοδος αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το ταμείο ενεργειακής απόδοσης ή άλλος ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός χορηγεί δάνεια ή εγγυήσεις στα επιλέξιμα έργα ενεργειακής απόδοσης. Η ονομαστική αξία του δανείου ή του εγγυημένου ποσού δεν υπερβαίνει το ποσό των 25 εκατ. EUR ανά τελικό δικαιούχο και έργο, εκτός από την περίπτωση των συνδυασμένων επενδύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2α, όπου δεν υπερβαίνει το ποσό των 30 εκατ. EUR.»

γ) η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Οι ενισχύσεις ενεργειακής απόδοσης δημιουργούν μόχλευση επιπρόσθετων επενδύσεων από ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 72), ύψους τουλάχιστον 30 % της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε έργο ενεργειακής απόδοσης. Όταν οι ενισχύσεις παρέχονται από ταμείο ενεργειακής απόδοσης, η μόχλευση των εν λόγω ιδιωτικών επενδύσεων μπορεί να επιτευχθεί στο επίπεδο του ταμείου ενεργειακής απόδοσης και/ή στο επίπεδο των έργων ενεργειακής απόδοσης, ούτως ώστε να επιτευχθεί συνολικό ποσό ίσο τουλάχιστον με το 30 % της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε ένα έργο ενεργειακής απόδοσης.»

δ) στην παράγραφο 8, το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) το ταμείο ενεργειακής απόδοσης ή ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός συγκροτείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και το κράτος μέλος διασφαλίζει τη διεξαγωγή διαδικασίας δέουσας επιμέλειας, ώστε να εξακριβωθεί ότι θα εφαρμόζεται εμπορικά υγιής επενδυτική στρατηγική για τους σκοπούς της εφαρμογής του μέτρου ενίσχυσης ενεργειακής απόδοσης.»

ε) η παράγραφος 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ.»

στ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι 11 έως 14:

«11. Ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου μπορούν να χορηγούνται για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν τεθεί ακόμη σε ισχύ. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα είναι ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται προτού τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά για την ενδιαφερόμενη επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι υποβάλλουν ακριβές σχέδιο και χρονοδιάγραμμα ανακαίνισης που να καταδεικνύει ότι η ενισχυόμενη ανακαίνιση είναι τουλάχιστον επαρκής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα διαφέρουν από τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η επένδυση πρέπει να υλοποιηθεί και να ολοκληρωθεί τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος του προτύπου.

12. Η ενίσχυση μπορεί επίσης να χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του εξοπλισμού θέρμανσης ή ψύξης εντός του κτιρίου.

13. Οι ενισχύσεις για την εγκατάσταση ενεργειακού εξοπλισμού που λειτουργεί με ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου, δεν απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος άρθρου από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

14. Το κράτος μέλος μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση του μέτρου ενίσχυσης σε εντεταλμένη οντότητα.»

37) το άρθρο 40 απαλείφεται·

38) το άρθρο 41 τροποποιείται ως εξής:

α) ο τίτλος και η παράγραφος 1 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 41

Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 1α:

«1α. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας βάσει του παρόντος άρθρου απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνο στον βαθμό που χορηγούνται σε συνδυασμένα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης (μη συνδεδεμένα με τον μετρητή), όταν αμφότερα τα στοιχεία αποτελούν συνιστώσες μιας ενιαίας επένδυσης ή όταν η αποθήκευση συνδέεται με υφιστάμενη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η συνιστώσα της αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75 % της ενέργειάς της από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση. Όλες οι επενδυτικές συνιστώσες (παραγωγή και αποθήκευση) θεωρούνται ότι αποτελούν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο έργο για σκοπούς επαλήθευσης της συμμόρφωσης με τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 4. Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν για την αποθήκευση θερμότητας που συνδέεται άμεσα με εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.»

γ) οι παράγραφοι 2, 3 και 4 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την παραγωγή και την αποθήκευση βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνον στο μέτρο που τα ενισχυόμενα καύσιμα συμμορφώνονται με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των εκτελεστικών ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεών της και παράγονται από τις πρώτες ύλες που μνημονεύονται στο παράρτημα ΙΧ της εν λόγω οδηγίας. Η συνιστώσα της αποθήκευσης λαμβάνει τουλάχιστον το 75 % της περιεκτικότητας σε καύσιμα από άμεσα συνδεδεμένες εγκαταστάσεις παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας, σε ετήσια βάση. Όλες οι επενδυτικές συνιστώσες (παραγωγή και αποθήκευση) θεωρούνται ότι αποτελούν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο έργο για σκοπούς επαλήθευσης της συμμόρφωσης με τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού.

3. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την παραγωγή υδρογόνου απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνον όσον αφορά εγκαταστάσεις που παράγουν αποκλειστικά ανανεώσιμο υδρογόνο. Στις περιπτώσεις έργων ανανεώσιμου υδρογόνου τα οποία περιλαμβάνουν ηλεκτρολυτική κυψέλη και μία ή περισσότερες μονάδες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που συνδέονται με το δίκτυο μέσω ενιαίου σημείου σύνδεσης, η παραγωγική ικανότητα της ηλεκτρολυτικής κυψέλης δεν υπερβαίνει τη συνδυασμένη παραγωγική ικανότητα των μονάδων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η επενδυτική ενίσχυση μπορεί να καλύπτει ειδικές υποδομές για τη μεταφορά ή διανομή ανανεώσιμου υδρογόνου, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης ανανεώσιμου υδρογόνου.

4. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για μονάδες συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνον στο μέτρο που εξασφαλίζουν συνολική εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε σύγκριση με τη χωριστή παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2012/27/ΕΕ ή σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη νομοθεσία που αντικαθιστά εξ ολοκλήρου ή εν μέρει την πράξη αυτή. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμικής ενέργειας που συνδέονται άμεσα με συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης υπό τους όρους της παραγράφου 1α του παρόντος άρθρου.»

δ) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 4α:

«4α. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνον αν δεν προορίζονται για εγκαταστάσεις συμπαραγωγής που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα, με εξαίρεση το φυσικό αέριο εφόσον εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050 σύμφωνα με το τμήμα 4.30 του παραρτήματος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής (*).

(*) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον αυτή η οικονομική δραστηριότητα δεν επιβαρύνει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους (ΕΕ L 442 της 9.12.2021, σ. 1).»

ε) οι παράγραφοι 5, 6 και 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται σε πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανακαινισμένη δυναμικότητα παραγωγής. Το ποσό της ενίσχυσης είναι ανεξάρτητο από την παραγωγή.

6. Επιλέξιμες δαπάνες είναι το συνολικό επενδυτικό κόστος.

7. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει:

- α) το 45 % των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας 2018/2001, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
- β) το 30 % των επιλέξιμων δαπανών για κάθε άλλη επένδυση που καλύπτεται από το παρόν άρθρο.»·

στ) η παράγραφος 9 απαλείφεται·

ζ) η παράγραφος 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέρχεται στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών, όταν η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις, πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38):

- α) η ενίσχυση χορηγείται βάσει αντικειμενικών, σαφών, διαφανών και μη συνεπαγόμενων διακρίσεις κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός·
- β) κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ενός καθεστώτος, σε περίπτωση διαδικασίας υποβολής προσφορών κατά την οποία όλοι οι υποψήφιοι λαμβάνουν ενίσχυση, ο σχεδιασμός της εν λόγω διαδικασίας διορθώνεται ώστε να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις μεταγενέστερες διαδικασίες υποβολής προσφορών, για παράδειγμα, με τη μείωση του προϋπολογισμού ή του όγκου·
- γ) αποκλείονται οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών ή τον καθορισμό των ποσών)·
- δ) τουλάχιστον το 70 % του συνόλου των κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών και, εντέλει, για τη χορήγηση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών καθορίζεται σε επίπεδο ενίσχυση ανά μονάδα ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης.»·

39) το άρθρο 42 τροποποιείται ως εξής:

α) οι παράγραφοι 1 έως 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38):

- α) η ενίσχυση χορηγείται βάσει αντικειμενικών, σαφών, διαφανών και μη συνεπαγόμενων διακρίσεις κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός·
- β) κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ενός καθεστώτος, σε περίπτωση διαδικασίας υποβολής προσφορών κατά την οποία όλοι οι υποψήφιοι λαμβάνουν ενίσχυση, ο σχεδιασμός της εν λόγω διαδικασίας διορθώνεται ώστε να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις μεταγενέστερες διαδικασίες υποβολής προσφορών, για παράδειγμα, με τη μείωση του προϋπολογισμού ή του όγκου·
- γ) αποκλείονται οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών ή τον καθορισμό των ποσών)·
- δ) τουλάχιστον το 70 % του συνόλου των κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών και, εντέλει, για τη χορήγηση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών καθορίζεται σε επίπεδο ενίσχυσης ανά μονάδα παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας ή ικανότητας ηλεκτρικής παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Η διαδικασία υποβολής προσφορών είναι ανοικτή σε όλους τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άνευ διακρίσεων.

3. Η διαδικασία υποβολής προσφορών μπορεί να περιορίζεται σε συγκεκριμένες τεχνολογίες όταν:

- α) ένα μέτρο αποσκοπεί ειδικά στην υποστήριξη έργων επίδειξης·

- β) ένα μέτρο αποσκοπεί στην αντιμετώπιση όχι μόνο της απανθρακοποίησης αλλά και της ποιότητας του αέρα ή άλλης μορφής ρύπανσης·
- γ) ένα κράτος μέλος προσδιορίζει τους λόγους για τους οποίους αναμένει ότι οι επιλέξιμοι τομείς ή οι καινοτόμες τεχνολογίες έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν σημαντικά και με οικονομικά αποδοτικό τρόπο στην προστασία του περιβάλλοντος και στη ριζική απανθρακοποίηση μακροπρόθεσμα·
- δ) ένα μέτρο απαιτείται για την επίτευξη της απαραίτητης διαφοροποίησης προκειμένου να αποφευχθεί η επιδείνωση των ζητημάτων που σχετίζονται με τη σταθερότητα του δικτύου·
- ε) μια πιο επιλεκτική προσέγγιση αναμένεται ενδεχομένως να οδηγήσει σε χαμηλότερο κόστος για την επίτευξη της προστασίας του περιβάλλοντος (π.χ. μέσω μειωμένου κόστους ενσωμάτωσης στο σύστημα ως αποτέλεσμα της διαφοροποίησης, ακόμη και μεταξύ ανανεώσιμων πηγών, η οποία θα μπορούσε να περιλαμβάνει την απόκριση στη ζήτηση και/ή την αποθήκευση) και/ή θα οδηγήσει σε μικρότερη στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Τα κράτη μέλη διενεργούν λεπτομερή εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής των εν λόγω προϋποθέσεων και την υποβάλλουν στην Επιτροπή με τον τρόπο που περιγράφεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο α).

4. Όταν η διαδικασία υποβολής προσφορών περιορίζεται σε μία ή περισσότερες καινοτόμες τεχνολογίες, η ενίσχυση που χορηγείται στις τεχνολογίες αυτές δεν υπερβαίνει συνολικά το 5 % της σχεδιαζόμενης νέας ικανότητας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ετησίως.

5. Οι ενισχύσεις χορηγούνται ως πριμοδότηση επιπλέον της τιμής της αγοράς ή με τη μορφή σύμβασης επί διαφοράς βάσει της οποίας οι παραγωγοί πωλούν την ηλεκτρική τους ενέργεια απευθείας στην αγορά.

6. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης πωλούν την ηλεκτρική τους ενέργεια απευθείας στην αγορά και υπόκεινται σε συνήθεις ευθύνες εξισορρόπησης. Οι δικαιούχοι μπορούν να αναθέτουν τις υποχρεώσεις εξισορρόπησης σε άλλες επιχειρήσεις για λογαριασμό τους, όπως για παράδειγμα σε φορείς συγκεντρώσης. Επιπλέον, δεν καταβάλλονται ενισχύσεις για περιόδους κατά τις οποίες οι τιμές είναι αρνητικές. Προς αποφυγή αμφιβολιών, αυτό ισχύει από τη στιγμή που οι τιμές καθίστανται αρνητικές.

7. Οι μικρής κλίμακας εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορούν να τυγχάνουν ενισχύσεων υπό τη μορφή άμεσης στήριξης των τιμών που καλύπτει το πλήρες κόστος λειτουργίας, καθώς και να εξαιρούνται από την απαίτηση πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν στην αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Οι εγκαταστάσεις θα θεωρούνται μικρής κλίμακας για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου εάν η δυναμικότητά τους είναι κάτω από το ισχύον κατώτατο όριο βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) ή του άρθρου 5 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.»

β) οι παράγραφοι 8, 9 και 10 απαλείφονται·

γ) η παράγραφος 11 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«11. Η ενίσχυση χορηγείται μόνο καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου.»

40) το άρθρο 43 τροποποιείται ως εξής:

α) ο τίτλος και οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 43

Ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του ανανεώσιμου υδρογόνου σε μικρά έργα και κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας

1. Οι ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του ανανεώσιμου υδρογόνου σε μικρά έργα και κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα μικρά έργα ορίζονται ως εξής:

- i) για την παραγωγή ή αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας —έργα με εγκατεστημένη δυναμικότητα μικρότερη ή ίση του 1 MW·
- ii) για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας —έργα με μέγιστη ζήτηση μικρότερη ή ίση του 1 MW·

- iii) για τεχνολογίες παραγωγής θερμότητας και αερίου —έργα με εγκατεστημένη δυναμικότητα μικρότερη ή ίση του 1 MW ή με ισοδύναμη δυναμικότητα·
- iv) για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου —έργα με εγκατεστημένη δυναμικότητα μικρότερη ή ίση των 3 MW ή με ισοδύναμη δυναμικότητα·
- v) για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας —έργα με εγκατεστημένη δυναμικότητα μικρότερη ή ίση των 50 000 τόνων ετησίως·
- vi) για έργα που ανήκουν κατά 100 % σε MME και έργα επίδειξης —έργα με εγκατεστημένη δυναμικότητα ή μέγιστη ζήτηση μικρότερη ή ίση των 6 MW·
- vii) για έργα που ανήκουν κατά 100 % σε πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις μόνο για την παραγωγή αιολικής ενέργειας — έργα με εγκατεστημένη δυναμικότητα μικρότερη ή ίση των 18 MW.»

β) παρεμβάλλονται οι ακόλουθες παράγραφοι 2α και 2β:

«2α. Οι ενισχύσεις σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνο για έργα με εγκατεστημένη δυναμικότητα ή μέγιστη ζήτηση μικρότερη ή ίση των 6 MW από όλες τις ανανεώσιμες πηγές εκτός από την αιολική ενέργεια μόνο, για την οποία χορηγούνται ενισχύσεις σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη δυναμικότητα μικρότερη ή ίση των 18 MW.

2β. Οι ενισχύσεις λειτουργίας για την παραγωγή υδρογόνου απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνον για εγκαταστάσεις που παράγουν αποκλειστικά ανανεώσιμο υδρογόνο.»

γ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι ενισχύσεις λειτουργίας για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνον στο μέτρο που τα ενισχυόμενα καύσιμα συμμορφώνονται με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των εκτελεστικών ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της και παράγονται από τις πρώτες ύλες που μνημονεύονται στο παράρτημα ΙΧ της εν λόγω οδηγίας.»

δ) η παράγραφος 4 απαλείφεται·

ε) οι παράγραφοι 5, 6 και 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την εκτέλεση του ενισχυόμενου έργου ή δραστηριότητας. Ο όρος αυτός πληρούται εάν η ενίσχυση αντιστοιχεί στο καθαρό πρόσθετο κόστος (“κενό χρηματοδότησης”) που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου του μέτρου ενίσχυσης, σε σύγκριση με το αντιπαράδειγμα ελλείψει ενίσχυσης. Δεν απαιτείται λεπτομερής αξιολόγηση του καθαρού πρόσθετου κόστους εάν τα ποσά της ενίσχυσης καθορίζονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, διότι η διαδικασία αυτή παρέχει αξιόπιστη εκτίμηση της ελάχιστης ενίσχυσης που απαιτείται από τους δυνητικούς δικαιούχους.

6. Η ενίσχυση χορηγείται μόνο καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου.

7. Οι ενισχύσεις χορηγούνται ως πριμοδότηση επιπλέον της τιμής της αγοράς ή με τη μορφή σύμβασης επί διαφοράς βάσει της οποίας οι παραγωγοί πωλούν την ηλεκτρική τους ενέργεια απευθείας στην αγορά.»

στ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι 8 και 9:

«8. Οι δικαιούχοι ενισχύσεων υπόκεινται σε συνήθεις υποχρεώσεις εξισορρόπησης. Οι δικαιούχοι μπορούν να αναθέτουν τις υποχρεώσεις εξισορρόπησης σε άλλες επιχειρήσεις για λογαριασμό τους, όπως για παράδειγμα σε φορείς συγκέντρωσης. Επιπλέον, δεν καταβάλλονται ενισχύσεις για περιόδους κατά τις οποίες οι τιμές είναι αρνητικές. Προς αποφυγή αμφιβολιών, αυτό ισχύει από τη στιγμή που οι τιμές καθίστανται αρνητικές.

9. Οι μικρής κλίμακας εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τα έργα επίδειξης μπορούν να τυγχάνουν ενισχύσεων υπό τη μορφή άμεσης στήριξης των τιμών που καλύπτει το πλήρες κόστος λειτουργίας, καθώς και να εξαιρούνται από την απαίτηση πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν στην αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Οι εγκαταστάσεις θα θεωρούνται μικρής κλίμακας για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου εάν η δυναμικότητά τους είναι κάτω από το ισχύον κατώτατο όριο βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) ή του άρθρου 5 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.»

41) το άρθρο 44 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 44

Ενισχύσεις υπό μορφή μειώσεων φόρων δυνάμει της οδηγίας 2003/96/EK

1. Τα καθεστώτα ενισχύσεων υπό μορφή μειώσεων φόρων που πληρούν τις προϋποθέσεις της οδηγίας 2003/96/EK συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι όροι του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Οι δικαιούχοι της μείωσης φόρου επιλέγονται βάσει διαφανών και αντικειμενικών κριτηρίων.

3. Οι δικαιούχοι της μείωσης φόρου καταβάλλουν τουλάχιστον το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας που καθορίζεται στο παράρτημα I της οδηγίας 2003/96/EK, με εξαίρεση τις μειώσεις:

- α) που χορηγούνται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2003/96/EK, για φορολογητέα προϊόντα που χρησιμοποιούνται υπό φορολογικό έλεγχο στον τομέα των προτύπων σχεδίων για την τεχνολογική ανάπτυξη φιλικότερων προς το περιβάλλον προϊόντων ή που αφορούν καύσιμα από ανανεώσιμες πηγές·
- β) που χορηγούνται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο β) πρώτη, δεύτερη, τέταρτη και πέμπτη περίπτωση της οδηγίας 2003/96/EK, για την ηλεκτρική ενέργεια i) ηλιακής, αιολικής, κυματικής, παλιρροϊκής ή γεωθερμικής προέλευσης, ii) υδραυλικής προέλευσης που παράγεται σε υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις, iii) που παράγεται από μεθάνιο που εκπέμπεται από εγκαταλελειμμένα ανθρακωρυχεία και iv) που παράγεται από κυψέλες καυσίμου·
- γ) που χορηγούνται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο β) τρίτη περίπτωση της οδηγίας 2003/96/EK, για ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από βιομάζα ή από προϊόντα που παράγονται από βιομάζα, στον βαθμό που η βιομάζα συμμορφώνεται με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των εκτελεστικών ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεών της·
- δ) που χορηγούνται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της οδηγίας 2003/96/EK, για ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από συνδυασμένη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας, υπό τον όρο ότι η συμπαραγωγή από τους σταθμούς συμπαραγωγής είναι συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 34) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ·
- ε) που χορηγούνται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) της οδηγίας 2003/96/EK, για προϊόντα του κωδικού ΣΟ 2705 που χρησιμοποιούνται για θέρμανση·

στ) που χορηγούνται βάσει του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/96/EK.

4. Τα καθεστώτα ενισχύσεων υπό μορφή μειώσεων φόρων μπορούν να βασίζονται στη μείωση του εφαρμοστέου φορολογικού συντελεστή ή στην καταβολή ενός σταθερού ποσού αντιστάθμισης ή σε συνδυασμό αυτών των μηχανισμών.

5. Οι μειώσεις φόρου που χορηγούνται βάσει του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/96/EK απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνον στο μέτρο που τα ενισχυόμενα καύσιμα συμμορφώνονται με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των εκτελεστικών ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεών της και παράγονται από τις πρώτες ύλες που μνημονεύονται στο παράρτημα IX της εν λόγω οδηγίας.»

42) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 44α:

«Άρθρο 44α

Ενισχύσεις υπό μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων ή εξομοιούμενων προς φόρους περιβαλλοντικών εισφορών

1. Τα καθεστώτα ενισχύσεων υπό μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων ή εξομοιούμενων προς φόρους περιβαλλοντικών εισφορών συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε μειώσεις φόρων ή εισφορών επί ενεργειακών προϊόντων και ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2003/96/EK.

2. Οι ενισχύσεις υπό μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων ή εξομοιούμενων προς φόρους περιβαλλοντικών εισφορών είναι συμβιβασίμες με την εσωτερική αγορά μόνον εφόσον η μείωση επιτρέπει την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος μέσω της υπαγωγής στο πεδίο εφαρμογής του περιβαλλοντικού φόρου ή περιβαλλοντικής εισφοράς επιχειρήσεων που δεν θα ήταν σε θέση να ασκήσουν τις οικονομικές τους δραστηριότητες χωρίς τη μείωση.

3. Μόνο οι επιχειρήσεις που δεν θα ήταν σε θέση να ασκήσουν τις οικονομικές τους δραστηριότητες χωρίς τη μείωση είναι επιλέξιμες για ενίσχυση. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, αυτό ισχύει για τις επιχειρήσεις των οποίων το κόστος παραγωγής θα αυξανόταν σημαντικά λόγω του περιβαλλοντικού φόρου ή της εξομοιούμενης προς φόρο περιβαλλοντικής εισφοράς χωρίς τη μείωση και οι οποίες δεν είναι σε θέση να μετακυλίσουν την αύξηση αυτή στους πελάτες. Η αύξηση του κόστους παραγωγής υπολογίζεται ως ποσοστό της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας για κάθε τομέα ή κατηγορία δικαιούχων.

4. Οι δικαιούχοι επιλέγονται βάσει διαφανών, μη συνεπαγόμενων διακρίσεις και αντικειμενικών κριτηρίων. Οι ενισχύσεις χορηγούνται κατά τον ίδιο τρόπο σε όλες τις επιλέξιμες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα οικονομικής δραστηριότητας και βρίσκονται στην ίδια ή παρόμοια πραγματική κατάσταση όσον αφορά τους στόχους του μέτρου ενίσχυσης.

5. Το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 80 % του ονομαστικού συντελεστή του φόρου ή της εξομοιούμενης προς φόρο εισφοράς.

6. Τα καθεστώτα ενισχύσεων υπό μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων ή εξομοιούμενων προς φόρους περιβαλλοντικών εισφορών μπορούν να βασίζονται στη μείωση του εφαρμοστέου φορολογικού συντελεστή ή στην καταβολή ενός σταθερού ποσού αντιστάθμισης ή σε συνδυασμό αυτών των μηχανισμών.»

43) τα άρθρα 45 και 46 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 45

Επενδυτικές ενισχύσεις για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Ενίσχυση βάσει του παρόντος άρθρου μπορεί να χορηγείται για τις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, συμπεριλαμβανομένης ζημίας στην ποιότητα του εδάφους, των επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων ή του θαλάσσιου περιβάλλοντος·

β) την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων από υποβαθμισμένη κατάσταση·

γ) την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή των οικοσυστημάτων, ώστε να συμβάλλει στην επίτευξη της καλής κατάστασης των οικοσυστημάτων ή στην προστασία των οικοσυστημάτων που βρίσκονται ήδη σε καλή κατάσταση·

δ) την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της.

3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές, όπως σεισμοί, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις, πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες, ηφαιστειακές εκρήξεις και ανεξέλεγκτες πυρκαγιές από φυσικά αίτια.

4. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επίσης στις ενισχύσεις για εξυγίανση ή αποκατάσταση μετά το κλείσιμο σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και τη διακοπή εξορυκτικών δραστηριοτήτων.

5. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 2004/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) ή άλλων σχετικών ενωσιακών κανόνων σχετικά με την ευθύνη για περιβαλλοντικές ζημιές, αν η οντότητα ή επιχείρηση που ευθύνεται για την περιβαλλοντική ζημία σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο σε κάθε κράτος μέλος προσδιοριστεί, η εν λόγω οντότητα ή επιχείρηση αναλαμβάνει το κόστος των εργασιών που είναι αναγκαίες για την πρόληψη και τη διόρθωση της υποβάθμισης και της μόλυνσης του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», και δεν χορηγείται ενίσχυση για τις εργασίες τις οποίες η οντότητα ή επιχείρηση υποχρεούται εκ του νόμου να εκτελέσει. Το κράτος μέλος λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης μέσων έννομης προστασίας, προκειμένου η οντότητα ή επιχείρηση που ευθύνεται για την περιβαλλοντική ζημία να προσδιοριστεί και να υποχρεωθεί να επωμιστεί το σχετικό κόστος. Όταν η οντότητα ή επιχείρηση που φέρει την ευθύνη σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ή να υποχρεωθεί να επωμιστεί το κόστος της αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημίας που προκάλεσε, ιδίως επειδή η υπεύθυνη επιχείρηση έχει παύσει νομικά να υφίσταται και καμία άλλη επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί νόμιμος ή οικονομικός διάδοχός της, ή

όταν δεν υπάρχει επαρκής οικονομική εγγύηση για την κάλυψη του κόστους εξυγίανσης, μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση για τη στήριξη των εργασιών εξυγίανσης ή αποκατάστασης. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για την εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου (**). Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών που απαιτούνται για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής ή την αύξηση του επιπέδου φιλοδοξίας των εν λόγω μέτρων, πέραν των νομικών υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

6. Για επενδύσεις στην εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας ή την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για τις εργασίες εξυγίανσης ή αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας της γης ή του ακινήτου.

7. Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας της γης ή του ακινήτου λόγω της εξυγίανσης ή της αποκατάστασης διενεργούνται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εκτιμητή.

8. Για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και στην εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές δαπάνες των εργασιών που έχουν ως αποτέλεσμα τη συμβολή στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή στην εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της.

9. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει:

- α) το 100 % των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας ή την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων·
- β) το 70 % των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και σε λύσεις που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της.

10. Η ένταση της ενίσχυσης για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και στην εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.

Άρθρο 46

Επενδυτικές ενισχύσεις για ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την κατασκευή, την επέκταση ή την αναβάθμιση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής, της επέκτασης ή της αναβάθμισης εγκαταστάσεων παραγωγής θέρμανσης ή ψύξης και/ή λύσεων αποθήκευσης θερμότητας και/ή του δικτύου διανομής, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για την κατασκευή, την επέκταση ή την αναβάθμιση συστημάτων τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης τα οποία είναι ή πρόκειται να καταστούν ενεργειακά αποδοτικά, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 41) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ. Σε περίπτωση που το σύστημα δεν έχει ακόμη καταστεί πλήρως ενεργειακά αποδοτικό ως αποτέλεσμα των ενισχυόμενων εργασιών στο δίκτυο διανομής, οι πρόσθετες αναβαθμίσεις που απαιτούνται για την πλήρωση των προϋποθέσεων υπαγωγής στον ορισμό της ενεργειακά αποδοτικής τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης αρχίζουν, για τις εγκαταστάσεις παραγωγής θέρμανσης και/ή ψύξης που αποτελούν αντικείμενο της ενίσχυσης, εντός τριών ετών από την έναρξη των ενισχυόμενων εργασιών στο δίκτυο διανομής.

3. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας που βασίζεται σε ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, για απορριπτόμενη θερμότητα ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, καθώς και για λύσεις αποθήκευσης θερμικής ενέργειας. Οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας που βασίζεται σε απόβλητα μπορούν να βασίζονται να εμπίπτουν στον ορισμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είτε σε απόβλητα που χρησιμοποιούνται για την τροφοδότηση εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στον ορισμό της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Τα απόβλητα που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα τροφοδοσίας δεν πρέπει να καταστρατηγούν την αρχή της ιεράρχησης των αποβλήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 1) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.

4. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα, με εξαίρεση το φυσικό αέριο. Ενισχύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση εγκαταστάσεων παραγωγής με βάση το φυσικό αέριο μπορούν να χορηγούνται μόνον εφόσον διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050 σύμφωνα με το παράρτημα 1 τμήμα 4.30 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2139.

5. Ενισχύσεις για αναβαθμίσεις δικτύων αποθήκευσης και διανομής που μεταφέρουν θέρμανση και ψύξη παραγόμενες με χρήση ορυκτών καυσίμων μπορούν να χορηγούνται μόνον εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) το δίκτυο διανομής είναι ή καθίσταται κατάλληλο για τη μεταφορά θέρμανσης ή ψύξης που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και/ή απορριπτόμενης θερμότητας·
- β) η αναβάθμιση δεν οδηγεί σε αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, με εξαίρεση το φυσικό αέριο. Σε περίπτωση αναβάθμισης του συστήματος αποθήκευσης ή του δικτύου διανομής θέρμανσης και ψύξης που παράγεται από φυσικό αέριο, στον βαθμό που η αναβάθμιση έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής ενέργειας από φυσικό αέριο, αυτές οι εγκαταστάσεις παραγωγής πρέπει να συμμορφώνονται με τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050, σύμφωνα με το παράρτημα 1 τμήμα 4.31 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2139.

6. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι επενδυτικές δαπάνες που σχετίζονται με την κατασκευή ή την αναβάθμιση ενός ενεργειακά αποδοτικού συστήματος τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης.

7. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 30 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.

8. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις που χρησιμοποιούν μόνο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, απορριπτόμενη θερμότητα ή συνδυασμό των δύο, συμπεριλαμβανομένης της συμπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

9. Εναλλακτικά προς την παράγραφο 7, η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέρχεται έως το 100 % του κενού χρηματοδότησης. Η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την υλοποίηση του ενισχυόμενου σχεδίου ή δραστηριότητας. Ο όρος αυτός πληρούται εάν η ενίσχυση αντιστοιχεί στο κενό χρηματοδότησης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 118). Δεν απαιτείται λεπτομερής αξιολόγηση του καθαρού πρόσθετου κόστους εάν τα ποσά της ενίσχυσης καθορίζονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, διότι η διαδικασία αυτή παρέχει αξιόπιστη εκτίμηση της ελάχιστης ενίσχυσης που απαιτείται από τους δυνητικούς δικαιούχους.

(*) Οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56).

(**) Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).»

44) το άρθρο 47 τροποποιείται ως εξής:

- α) ο τίτλος και οι παράγραφοι 1 έως 8 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 47

Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και την κυκλικότητα συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται για τα ακόλουθα είδη επενδύσεων:

- α) επενδύσεις που βελτιώνουν την αποδοτική χρήση των πόρων μέσω ενός ή αμφότερων των ακόλουθων τρόπων :

- i) της καθαρής μείωσης των πόρων που καταναλώνονται για την παραγωγή δεδομένης ποσότητας προϊόντος σε σύγκριση με προϋπάρχουσα παραγωγική διαδικασία που χρησιμοποιείται από τον δικαιούχο ή με εναλλακτικά έργα ή δραστηριότητες που απαριθμούνται στην παράγραφο 7. Στους πόρους που καταναλώνονται περιλαμβάνονται όλοι οι υλικοί πόροι που καταναλώνονται, πλην της ενέργειας, και η μείωση προσδιορίζεται με τη μέτρηση ή τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης πριν και μετά την εφαρμογή του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε προσαρμογής βάσει των εξωτερικών συνθηκών που ενδέχεται να επηρεάσουν την κατανάλωση πόρων·

- ii) της αντικατάστασης πρωτογενών πρώτων υλών ή υλικού τροφοδοσίας με δευτερογενείς (επαναχρησιμοποιούμενες ή ανακτημένες, μεταξύ άλλων ανακυκλωμένες) πρώτες ύλες ή υλικό τροφοδοσίας·
- β) επενδύσεις για την πρόληψη και τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την απορρύπανση και την ανακύκλωση των αποβλήτων που παράγονται από τον δικαιούχο ή επενδύσεις για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την απορρύπανση και την ανακύκλωση αποβλήτων που παράγονται από τρίτους και τα οποία σε διαφορετική περίπτωση θα είχαν μείνει αχρησιμοποίητα, θα είχαν διατεθεί ή θα είχαν υποστεί επεξεργασία με βάση μέθοδο επεξεργασίας που βρίσκεται χαμηλότερα στην τάξη προτεραιότητας την οποία καθιερώνει η ιεράρχηση των αποβλήτων που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ ή με λιγότερο αποδοτικό τρόπο ως προς τη χρήση των πόρων, ή θα οδηγούσαν σε χαμηλότερη ποιότητα εκροών ανακύκλωσης·
- γ) επενδύσεις για τη συλλογή, τη διαλογή, την απορρύπανση, την προεπεξεργασία και την επεξεργασία άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών που παράγονται από τον δικαιούχο ή από τρίτους και τα οποία διαφορετικά θα παρέμεναν αχρησιμοποίητα ή θα χρησιμοποιούνταν με λιγότερο αποδοτικό ως προς τους πόρους τρόπο·
- δ) επενδύσεις που αφορούν τη χωριστή συλλογή και διαλογή αποβλήτων με σκοπό την προετοιμασία τους για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.
3. Οι ενισχύσεις για εργασίες διάθεσης και ανάκτησης στο πλαίσιο της παραγωγής ενέργειας δεν απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος άρθρου από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
4. Η ενίσχυση δεν απαλλάσσει τις επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα από τυχόν δαπάνες ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με την επεξεργασία αποβλήτων και βαρύνουν τις εν λόγω επιχειρήσεις βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, ή από δαπάνες που θα πρέπει να θεωρούνται συνήθεις δαπάνες για μια επιχείρηση.
5. Η ενίσχυση δεν πρέπει να παρέχει κίνητρα για την παραγωγή αποβλήτων ή την αυξημένη χρήση πόρων.
6. Οι επενδύσεις που σχετίζονται με τεχνολογίες που αποτελούν ήδη επικερδή καθιερωμένη εμπορική πρακτική σε ολόκληρη την Ένωση δεν απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος άρθρου από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
7. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν από τη σύγκριση των συνολικών επενδυτικών δαπανών του έργου με εκείνες ενός λιγότερο φιλικού προς το περιβάλλον έργου ή δραστηριότητας που είναι ένα από τα ακόλουθα:
- α) αντιπαράδειγμα που συνίσταται σε συγκρίσιμη επένδυση η οποία θα μπορούσε αξιόπιστα να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο νέας ή προϋπάρχουσας παραγωγικής διαδικασίας χωρίς ενίσχυση και η οποία δεν επιτυγχάνει το ίδιο επίπεδο αποδοτικής χρήσης των πόρων·
- β) αντιπαράδειγμα που συνίσταται σε επεξεργασία των αποβλήτων με βάση μέθοδο επεξεργασίας που βρίσκεται χαμηλότερα στην τάξη προτεραιότητας την οποία καθιερώνει η ιεράρχηση των αποβλήτων που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ ή σε επεξεργασία των αποβλήτων, άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών με λιγότερο αποδοτικό τρόπο ως προς τη χρήση των πόρων·
- γ) αντιπαράδειγμα που συνίσταται σε συγκρίσιμη επένδυση σε συμβατική διαδικασία παραγωγής που χρησιμοποιεί πρωτογενείς πρώτες ύλες ή υλικό τροφοδοσίας, εάν το ληφθέν δευτερογενές (επαναχρησιμοποιούμενο ή ανακτημένο) προϊόν μπορεί να υποκατασταθεί από τεχνική και οικονομική άποψη από το πρωτογενές προϊόν.

Σε όλες τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και γ), το αντιπαράδειγμα αντιστοιχεί σε επένδυση με συγκρίσιμη παραγωγική ικανότητα και διάρκεια που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Το αντιπαράδειγμα πρέπει να είναι αξιόπιστο υπό το πρίσμα των νομικών απαιτήσεων, των συνθηκών της αγοράς και των κινήτρων.

Όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση πρόσθετου κατασκευαστικού στοιχείου σε ήδη υφιστάμενη εγκατάσταση, για την οποία δεν υπάρχει λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον ισοδύναμο, ή όταν ο αιτών την ενίσχυση μπορεί να αποδείξει ότι δεν θα πραγματοποιηθεί επένδυση χωρίς την ενίσχυση, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.

8. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 40 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.»

β) η παράγραφος 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου.»

45) τα άρθρα 48 και 49 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 48

Επενδυτικές ενισχύσεις για ενεργειακές υποδομές

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση ενεργειακών υποδομών συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Οι ενισχύσεις για ενεργειακές υποδομές που εξαιρούνται εν μέρει ή πλήρως από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους ή από την τιμολογιακή ρύθμιση σύμφωνα με τη νομοθεσία για την εσωτερική αγορά ενέργειας δεν απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος άρθρου από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

3. Οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου δεν απαλλάσσονται δυνάμει του παρόντος άρθρου από την υποχρέωση κοινοποίησης.

4. Οι ενισχύσεις για υποδομές φυσικού αερίου απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνον όταν η εκάστοτε υποδομή προορίζεται αποκλειστικά για τη χρήση υδρογόνου και/ή ανανεώσιμων αερίων ή χρησιμοποιείται για τη μεταφορά υδρογόνου και ανανεώσιμων αερίων σε ποσοστό άνω του 50 %.

5. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.

6. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέρχεται έως το 100 % του κενού χρηματοδότησης. Η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την υλοποίηση του ενισχυόμενου σχεδίου ή δραστηριότητας. Ο όρος αυτός πληροúται εάν η ενίσχυση αντιστοιχεί στο κενό χρηματοδότησης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 118). Δεν απαιτείται λεπτομερής αξιολόγηση του καθαρού πρόσθετου κόστους εάν τα ποσά της ενίσχυσης καθορίζονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, διότι η διαδικασία αυτή παρέχει αξιόπιστη εκτίμηση της ελάχιστης ενίσχυσης που απαιτείται από τους δυνητικούς δικαιούχους.

Άρθρο 49

Ενισχύσεις για μελέτες και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και ενέργειας

1. Οι ενισχύσεις για μελέτες και συμβουλευτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών ελέγχων, που συνδέονται άμεσα με τις επενδύσεις που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του παρόντος τμήματος συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Όταν το σύνολο της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας αφορά επενδύσεις που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του παρόντος τμήματος, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας. Όταν μέρος μόνο της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας αφορά επενδύσεις που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του παρόντος τμήματος, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες του μέρους της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας που σχετίζονται με τις εν λόγω επενδύσεις.

2α. Η ενίσχυση χορηγείται ανεξαρτήτως του αν, σε συνέχεια των συμπερασμάτων της μελέτης ή της συμβουλευτικής υπηρεσίας, υπάρξει επένδυση επιλέξιμη για ενίσχυση βάσει του παρόντος τμήματος.

3. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 60 % των επιλέξιμων δαπανών.

4. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μελέτες που εκπονούνται ή τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται για λογαριασμό μικρών επιχειρήσεων και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μελέτες που εκπονούνται ή τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται για λογαριασμό μεσαίων επιχειρήσεων.

5. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για ενεργειακούς ελέγχους που διενεργούνται για σκοπούς συμμόρφωσης με την οδηγία 2012/27/ΕΕ, εκτός εάν ο ενεργειακός έλεγχος πραγματοποιείται επιπλέον του υποχρεωτικού ενεργειακού ελέγχου που προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία.»

46) τα άρθρα 52 και 52α αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 52

Ενισχύσεις για σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα

1. Οι ενισχύσεις για την ανάπτυξη σταθερών ευρυζωνικών δικτύων συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Επιλέξιμες δαπάνες είναι το σύνολο των δαπανών για την κατασκευή, διαχείριση και λειτουργία σταθερού ευρυζωνικού δικτύου. Το μέγιστο ποσό ενίσχυσης για ένα έργο καθορίζεται βάσει ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 στοιχείο α). Όταν πραγματοποιείται επένδυση σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχείο β) χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του συνήθους κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, και επαληθεύεται εκ των υστέρων μέσω μηχανισμού ανάκτησης. Η εύλογη πρόβλεψη του μέτρου απαιτεί να λαμβάνονται υπόψη όλες οι δαπάνες και όλα τα έσοδα που αναμένεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια της οικονομικής ζωής της επένδυσης.

3. Τα ακόλουθα εναλλακτικά είδη επενδύσεων είναι επιλέξιμα:

- α) ανάπτυξη σταθερού ευρυζωνικού δικτύου για τη σύνδεση νοικοκυριών και κοινωνικοοικονομικών κινητήριων μοχλών σε περιοχές όπου δεν υπάρχει δίκτυο που να παρέχει ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps σε συνθήκες αιχμής (κατώτατη ταχύτητα) ούτε έχει προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, η ανάπτυξη τέτοιου δικτύου εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Τούτο επαληθεύεται με χαρτογράφηση και δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με την παράγραφο 4·
- β) ανάπτυξη σταθερού ευρυζωνικού δικτύου για τη σύνδεση κοινωνικοοικονομικών κινητήριων δυνάμεων σε περιοχές όπου υπάρχει μόνο ένα δίκτυο που παρέχει ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps αλλά κάτω των 300 Mbps σε συνθήκες αιχμής (κατώτατη ταχύτητα) ή έχει προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, η ανάπτυξη μόνο ενός τέτοιου δικτύου εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Τούτο επαληθεύεται με χαρτογράφηση και δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με την παράγραφο 5.

4. Περιοχές στις οποίες υπάρχει τουλάχιστον ένα δίκτυο που μπορεί να αναβαθμιστεί ώστε να παρέχει ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 1 Gbps σε συνθήκες αιχμής δεν είναι επιλέξιμες για παρεμβάσεις βάσει της παραγράφου 3 στοιχεία α) και β). Ένα δίκτυο θεωρείται ότι μπορεί να αναβαθμιστεί ώστε να παρέχει ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 1 Gbps σε συνθήκες αιχμής εάν μπορεί να παράσχει την ταχύτητα αυτή με οριακή επένδυση, όπως αναβάθμιση ενεργού εξοπλισμού, χωρίς σημαντικές επενδύσεις σε ευρυζωνικές υποδομές.

5. Η χαρτογράφηση και η δημόσια διαβούλευση για τους σκοπούς της παραγράφου 3 πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η χαρτογράφηση προσδιορίζει τις γεωγραφικές περιοχές-στόχους που προβλέπεται να καλυφθούν από την κρατική παρέμβαση και λαμβάνει υπόψη όλα τα υφιστάμενα σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα. Η χαρτογράφηση πραγματοποιείται:
 - i) για σταθερά ενσύρματα δίκτυα, σε επίπεδο διεύθυνσης βάσει των εξυπηρετούμενων εγκαταστάσεων·
 - ii) για δίκτυα σταθερής ασύρματης πρόσβασης, σε επίπεδο διεύθυνσης βάσει των εξυπηρετούμενων εγκαταστάσεων ή με βάση το μέγιστο εύρος 100x100 μέτρων.

Όταν η ανάπτυξη δικτύου περιλαμβάνει συγχρόνως την ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης και περιορισμένη ανάπτυξη του απαραίτητου βοηθητικού δικτύου οπισθόζευξης για να καταστεί δυνατή η λειτουργία του δικτύου πρόσβασης, δεν απαιτείται χωριστή χαρτογράφηση των δικτύων οπισθόζευξης.

Όλα τα στοιχεία της μεθοδολογίας και τα υποκείμενα τεχνικά κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τη χαρτογράφηση των περιοχών-στόχων πρέπει να δημοσιοποιούνται. Η χαρτογράφηση επαληθεύεται πάντοτε μέσω δημόσιας διαβούλευσης·

β) η δημόσια διαβούλευση διενεργείται από την αρμόδια δημόσια αρχή μέσω δημοσίευσης των κύριων χαρακτηριστικών της σχεδιαζόμενης κρατικής παρέμβασης και του καταλόγου των γεωγραφικών περιοχών-στόχων που προσδιορίζονται με τη διαδικασία χαρτογράφησης, σύμφωνα με το στοιχείο α). Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να διατίθενται σε δικτυακό τόπο προσβάσιμο στο κοινό σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης καλούνται τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τη σχεδιαζόμενη κρατική παρέμβαση καθώς και τεκμηριωμένες πληροφορίες, σύμφωνα με το στοιχείο α), αναφορικά με τα δίκτυά τους που παρέχουν τις κατώτατες ταχύτητες που καθορίζονται στην παράγραφο 3 είτε αυτά υφίστανται, είτε έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν στην περιοχή-στόχο εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Η δημόσια διαβούλευση διαρκεί τουλάχιστον 30 ημέρες.

6. Η παρέμβαση επιφέρει σημαντική βελτίωση (ουσιαστική αλλαγή) σε σύγκριση με τα δίκτυα που υπάρχουν ή έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα, όπως διαπιστώνεται μέσω χαρτογράφησης και δημόσιας διαβούλευσης διενεργούμενης σύμφωνα με την παράγραφο 5. Οποιαδήποτε προγραμματιζόμενα, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, δίκτυα λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της ουσιαστικής αλλαγής μόνο εάν παρέχουν, από μόνα τους, επιδόσεις παρόμοιες με εκείνες του χρηματοδοτούμενου με κρατικούς πόρους δικτύου που σχεδιάζεται στις περιοχές-στόχους εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Ουσιαστική αλλαγή υφίσταται εάν, ως αποτέλεσμα της επιδοτούμενης παρέμβασης, πραγματοποιείται σημαντική νέα επένδυση στο ευρυζωνικό δίκτυο και το επιδοτούμενο δίκτυο προσφέρει σημαντικές νέες δυνατότητες στην αγορά από πλευράς διαθεσιμότητας, χωρητικότητας, ταχυτήτων και ανταγωνισμού όσον αφορά τις ευρυζωνικές υπηρεσίες σε σύγκριση με τα υφιστάμενα ή τα προγραμματιζόμενα, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, δίκτυα. Η παρέμβαση περιλαμβάνει επενδύσεις άνω του 70 % σε ευρυζωνικές υποδομές. Σε κάθε περίπτωση, μια επιλέξιμη παρέμβαση, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3, πρέπει να επιφέρει τουλάχιστον τις ακόλουθες βελτιώσεις:

- α) για παρεμβάσεις βάσει της παραγράφου 3 στοιχείο α), το χρηματοδοτούμενο με κρατικούς πόρους δίκτυο πρέπει τουλάχιστον να τριπλασιάζει την ταχύτητα καταφόρτωσης σε σύγκριση με τα υφιστάμενα δίκτυα (ταχύτητα-στόχος)·
- β) για παρεμβάσεις βάσει της παραγράφου 3 στοιχείο β), το χρηματοδοτούμενο με κρατικούς πόρους δίκτυο πρέπει τουλάχιστον να τριπλασιάζει την ταχύτητα καταφόρτωσης σε σύγκριση με τα υφιστάμενα δίκτυα και να παρέχει ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 1 Gbps σε συνθήκες αιχμής (ταχύτητα-στόχος).

7. Οι ενισχύσεις χορηγούνται όπως ορίζεται ακολούθως:

- α) οι ενισχύσεις χορηγούνται βάσει ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής σύμφωνα με τις αρχές των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και τηρουμένης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας, με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά·
- β) όταν οι ενισχύσεις χορηγούνται χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής σε δημόσια αρχή για την ανάπτυξη και διαχείριση, είτε απευθείας είτε μέσω εσωτερικής οντότητας, σταθερού ευρυζωνικού δικτύου, η δημόσια αρχή ή η εσωτερική οντότητα, ανάλογα με την περίπτωση, παρέχει μόνο υπηρεσίες χονδρικής με χρήση του επιδοτούμενου δικτύου. Κάθε παραχώρηση ή άλλη ανάθεση σε τρίτο μέρος της κατασκευής ή της λειτουργίας του δικτύου διενεργείται μέσω ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής σύμφωνα με τις αρχές των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και τηρουμένης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας, με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

8. Το επιδοτούμενο δίκτυο παρέχει χονδρική πρόσβαση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 139), με δικαίους όρους και άνευ διακρίσεων. Κατά παρέκκλιση, οι παρεμβάσεις που είναι επιλέξιμες βάσει της παραγράφου 3 στοιχείο α) μπορούν να προσφέρουν εικονική αποδεσμοποίηση αντί υλικής αποδεσμοποίησης εάν το προϊόν εικονικής πρόσβασης μέσω αποδεσμοποίησης έχει εγκριθεί εκ των προτέρων από την εθνική ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή. Η ενεργητική χονδρική πρόσβαση παρέχεται επί δέκα τουλάχιστον έτη από την έναρξη λειτουργίας του δικτύου και η χονδρική πρόσβαση στην ευρυζωνική υποδομή παρέχεται για τη διάρκεια ζωής των σχετικών στοιχείων. Η πρόσβαση που βασίζεται στην εικονική αποδεσμοποίηση πρέπει να παρέχεται για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια ζωής της υποδομής για την οποία η εικονική αποδεσμοποίηση αποτελεί υποκατάστατο. Οι ίδιοι όροι πρόσβασης ισχύουν για το σύνολο του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων του δικτύου στα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί υφιστάμενες υποδομές. Οι υποχρεώσεις πρόσβασης επιβάλλονται ανεξάρτητα από κάθε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, της διαχείρισης ή της λειτουργίας του δικτύου. Το δίκτυο παρέχει πρόσβαση σε τουλάχιστον τρεις αιτούντες πρόσβαση και καθιστά διαθέσιμο τουλάχιστον το 50 % της χωρητικότητας στους αιτούντες πρόσβαση. Προκειμένου να καθίσταται αποτελεσματική η χονδρική πρόσβαση και να δίδεται η δυνατότητα στους αιτούντες πρόσβαση να παρέχουν υπηρεσίες, παρέχεται επίσης χονδρική πρόσβαση σε τμήματα του δικτύου που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί από το κράτος ή που ενδέχεται να μην έχουν αναπτυχθεί από τον δικαιούχο της ενίσχυσης, για παράδειγμα με τη χορήγηση πρόσβασης σε ενεργό εξοπλισμό ακόμη και αν χρηματοδοτούνται μόνο ευρυζωνικές υποδομές.

9. Η τιμή χονδρικής πρόσβασης βασίζεται σε έναν από τους ακόλουθους δείκτες αναφοράς και αρχές τιμολόγησης:

- α) τις μέσες δημοσιευμένες τιμές χονδρικής που ισχύουν σε άλλες συγκρίσιμες και πιο ανταγωνιστικές περιοχές του κράτους μέλους·

- β) τις ρυθμιζόμενες τιμές που έχουν ήδη καθοριστεί ή εγκριθεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή για τις οικείες αγορές και υπηρεσίες· ή
- γ) την κοστοστρέφεια ή μέθοδο που έχει θεοπιστεί βάσει του τομεακού κανονιστικού πλαισίου.

Χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες που διαθέτει η εθνική ρυθμιστική αρχή δυνάμει του κανονιστικού πλαισίου, ζητείται η γνώμη της εθνικής ρυθμιστικής αρχής σχετικά με τα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης, τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, και σχετικά με τις διαφορές που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

10. Τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή μηχανισμό παρακολούθησης και ανάκτησης, αν το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται για το έργο υπερβαίνει τα 10 εκατ. EUR.

11. Για να διασφαλίζεται ότι η ενίσχυση παραμένει αναλογική και δεν επιφέρει υπεραντιστάθμιση ή διεπιδότηση μη ενισχυόμενων δραστηριοτήτων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης διασφαλίζει λογιστικό διαχωρισμό μεταξύ των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη και τη λειτουργία του χρηματοδοτούμενου με κρατικούς πόρους δικτύου και των άλλων κεφαλαίων που έχει στη διάθεσή του.

Άρθρο 52α

Ενισχύσεις για δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 4G και 5G

1. Οι ενισχύσεις για την ανάπτυξη δικτύων κινητής τηλεφωνίας 4G και 5G συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Επιλέξιμες δαπάνες είναι το σύνολο των δαπανών για την κατασκευή, διαχείριση και λειτουργία των παθητικών και ενεργητικών στοιχείων δικτύου κινητής τηλεφωνίας. Το μέγιστο ποσό ενίσχυσης για ένα έργο καθορίζεται βάσει ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής, όπως ορίζεται στην παράγραφο 7 στοιχείο α). Όταν πραγματοποιείται επένδυση σύμφωνα με την παράγραφο 7 στοιχείο β) χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του συνήθους κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, και επαληθεύεται εκ των υστέρων μέσω μηχανισμού ανάκτησης. Η εύλογη πρόβλεψη του μέτρου απαιτεί να λαμβάνονται υπόψη όλες οι δαπάνες και όλα τα έσοδα που αναμένεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια της οικονομικής ζωής της επένδυσης.

3. Η ανάπτυξη δικτύων κινητής τηλεφωνίας 5G πραγματοποιείται σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 4G ή 5G ούτε έχει προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν τέτοια δίκτυα εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Η ανάπτυξη δικτύων κινητής τηλεφωνίας 4G πραγματοποιείται σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 3G, 4G ή 5G ούτε έχει προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν τέτοια δίκτυα εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Οι απαιτήσεις αυτές επαληθεύονται με χαρτογράφηση και δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

4. Η χαρτογράφηση και η δημόσια διαβούλευση για τους σκοπούς της παραγράφου 3 πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η χαρτογράφηση προσδιορίζει με σαφήνεια τις γεωγραφικές περιοχές-στόχους που προβλέπεται να καλυφθούν από την κρατική παρέμβαση και λαμβάνει υπόψη όλα τα υφιστάμενα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας. Η χαρτογράφηση πραγματοποιείται με βάση το μέγιστο εύρος 100x100 μέτρων. Όλα τα στοιχεία της μεθοδολογίας και τα υποκείμενα τεχνικά κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τη χαρτογράφηση των περιοχών-στόχων πρέπει να δημοσιοποιούνται. Η χαρτογράφηση επαληθεύεται πάντοτε μέσω δημόσιας διαβούλευσης·

Όταν η ανάπτυξη δικτύου περιλαμβάνει συγχρόνως την ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης και περιορισμένη ανάπτυξη του απαραίτητου βοηθητικού δικτύου οπισθόζευξης για να καταστεί δυνατή η λειτουργία του δικτύου πρόσβασης, δεν απαιτείται χωριστή χαρτογράφηση των δικτύων οπισθόζευξης·

- β) η δημόσια διαβούλευση διενεργείται από την αρμόδια δημόσια αρχή μέσω δημοσίευσης των κύριων χαρακτηριστικών της σχεδιαζόμενης κρατικής παρέμβασης και του καταλόγου των γεωγραφικών περιοχών-στόχων που προσδιορίζονται με τη διαδικασία χαρτογράφησης, σύμφωνα με το στοιχείο α). Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να διατίθενται σε δικτυακό τόπο προσβάσιμο στο κοινό σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης καλούνται τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τη σχεδιαζόμενη κρατική παρέμβαση καθώς και τεκμηριωμένες πληροφορίες, σύμφωνα με το στοιχείο α), αναφορικά με τα δίκτυα τους κινητής τηλεφωνίας που έχουν τα χαρακτηριστικά που καθορίζονται στην παράγραφο 3 είτε αυτά υφίστανται, είτε έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν στην περιοχή-στόχο εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Η δημόσια διαβούλευση διαρκεί τουλάχιστον 30 ημέρες.

5. Η ενισχυόμενη υποδομή δεν λαμβάνεται υπόψη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κάλυψης των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων κινητής τηλεφωνίας, οι οποίες απορρέουν από τους όρους που συνδέονται με τα δικαιώματα χρήσης του ραδιοφάσματος 4G και 5G.

6. Η παρέμβαση επιφέρει σημαντική βελτίωση (ριζική αλλαγή) σε σύγκριση με τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας που υπάρχουν ή έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα, όπως διαπιστώνεται μέσω χαρτογράφησης και δημόσιας διαβούλευσης διενεργούμενης σύμφωνα με την παράγραφο 4. Οποιαδήποτε προγραμματιζόμενα, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, δίκτυα λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της ουσιαστικής αλλαγής μόνο εάν παρέχουν, από μόνα τους, επιδόσεις παρόμοιες με εκείνες του χρηματοδοτούμενου με κρατικών πόρους δικτύου που σχεδιάζεται στις περιοχές-στόχους εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Ουσιαστική αλλαγή υφίσταται εάν, ως αποτέλεσμα της επιδοτούμενης παρέμβασης, πραγματοποιείται σημαντική νέα επένδυση στο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας και το επιδοτούμενο δίκτυο προσφέρει σημαντικές νέες δυνατότητες στην αγορά από πλευράς διαθεσιμότητας, χωρητικότητας, ταχυτήτων και ανταγωνισμού όσον αφορά τις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας σε σύγκριση με τα υφιστάμενα ή τα προγραμματιζόμενα, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, δίκτυα. Η παρέμβαση περιλαμβάνει επένδυση άνω του 50 % σε ευρυζωνικές υποδομές.

7. Οι ενισχύσεις χορηγούνται όπως ορίζεται ακολούθως:

- α) οι ενισχύσεις χορηγούνται βάσει ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής σύμφωνα με τις αρχές των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και τηρουμένης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας, με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά·
- β) όταν η ενίσχυση χορηγείται χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής σε δημόσια αρχή για την ανάπτυξη και διαχείριση, είτε απευθείας είτε μέσω εσωτερικής οντότητας, ενός δικτύου κινητής τηλεφωνίας, η δημόσια αρχή ή η εσωτερική οντότητα, ανάλογα με την περίπτωση, παρέχει μόνο υπηρεσίες χονδρικής με χρήση του επιδοτούμενου δικτύου. Κάθε παραχώρηση ή άλλη ανάθεση σε τρίτο μέρος της κατασκευής ή της λειτουργίας του δικτύου διενεργείται μέσω ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής σύμφωνα με τις αρχές των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και τηρουμένης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας, με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

8. Η λειτουργία του επιδοτούμενου δικτύου παρέχει χονδρική πρόσβαση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 139), με δικαιούς όρους και άνευ διακρίσεων. Η ενεργητική χονδρική πρόσβαση παρέχεται επί δέκα τουλάχιστον έτη από την έναρξη λειτουργίας του δικτύου και η χονδρική πρόσβαση στην ευρυζωνική υποδομή παρέχεται για τη διάρκεια ζωής των σχετικών στοιχείων. Οι ίδιοι όροι πρόσβασης ισχύουν για το σύνολο του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων του εν λόγω δικτύου στα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί υφιστάμενες υποδομές. Οι υποχρεώσεις πρόσβασης επιβάλλονται ανεξάρτητα από κάθε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, της διαχείρισης ή της λειτουργίας του δικτύου. Προκειμένου να καθίσταται αποτελεσματική η χονδρική πρόσβαση και να δίδεται η δυνατότητα στους αιτούντες πρόσβαση να παρέχουν υπηρεσίες, παρέχεται επίσης χονδρική πρόσβαση σε τμήματα του δικτύου που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί από το κράτος ή που ενδέχεται να μην έχουν αναπτυχθεί από τον δικαιούχο της ενίσχυσης, για παράδειγμα με τη χορήγηση πρόσβασης σε ενεργό εξοπλισμό ακόμη και αν χρηματοδοτούνται μόνο ευρυζωνικές υποδομές.

9. Η τιμή χονδρικής πρόσβασης βασίζεται σε έναν από τους ακόλουθους δείκτες αναφοράς και αρχές τιμολόγησης:

- α) τις μέσες δημοσιευμένες τιμές χονδρικής που ισχύουν σε άλλες συγκρίσιμες και πιο ανταγωνιστικές περιοχές του κράτους μέλους·
- β) τις ρυθμιζόμενες τιμές που έχουν ήδη καθοριστεί ή εγκρίνεται από την εθνική ρυθμιστική αρχή για τις οικείες αγορές και υπηρεσίες·
- γ) την κοστοστρέφεια ή μέθοδο που έχει θεσπιστεί βάσει του τομεακού κανονιστικού πλαισίου.

Χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες που διαθέτει η εθνική ρυθμιστική αρχή δυνάμει του κανονιστικού πλαισίου, ζητείται η γνώμη της εθνικής ρυθμιστικής αρχής σχετικά με τα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης, τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, και σχετικά με τις διαφορές που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

10. Τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή μηχανισμό παρακολούθησης και ανάκτησης, αν το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται στο έργο υπερβαίνει τα 10 εκατ. EUR.

11. Η χρήση του χρηματοδοτούμενου με κρατικούς πόρους δικτύου κινητής τηλεφωνίας 4G ή 5G για την παροχή υπηρεσιών σταθερής ασύρματης πρόσβασης επιτρέπεται μόνο σε περιοχές όπου δεν υπάρχει δίκτυο που να παρέχει ταχύτητες καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps υπό συνθήκες αιχμής ούτε έχει προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, η ανάπτυξη δικτύου αυτού του είδους εντός του σχετικού χρονικού πλαισίου, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) η διαδικασία χαρτογράφησης και δημόσιας διαβούλευσης λαμβάνει υπόψη τα σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα που υπάρχουν ή που έχουν, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, προγραμματιστεί να αναπτυχθούν, σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 5·

β) το υποστηριζόμενο δίκτυο σταθερής ασύρματης πρόσβασης 4G ή 5G τριπλασιάζει τουλάχιστον την ταχύτητα καταφόρτωσης σε σύγκριση με τα υφιστάμενα ή προγραμματιζόμενα, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, δίκτυα (ταχύτητα-στόχος), σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 5.

12. Για να διασφαλίζεται ότι η ενίσχυση παραμένει αναλογική και δεν επιφέρει υπεραντιστάθμιση ή διεπίδωση μη ενισχυόμενων δραστηριοτήτων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης διασφαλίζει λογιστικό διαχωρισμό μεταξύ των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη και τη λειτουργία του χρηματοδοτούμενου με κρατικούς πόρους δικτύου και των άλλων κεφαλαίων που έχει στη διάθεσή του.»

47) το άρθρο 52γ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 52γ

Κουπόνια συνδεσιμότητας

1. Οι ενισχύσεις υπό μορφή καθεστώτος κουπονιών συνδεσιμότητας για καταναλωτές με σκοπό τη διευκόλυνση της τηλεργασίας, της διαδικτυακής εκπαίδευσης, των υπηρεσιών κατάρτισης, ή για MME συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Η διάρκεια του καθεστώτος κουπονιών δεν υπερβαίνει τα 3 έτη. Η ισχύς των κουπονιών για τους τελικούς χρήστες δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2 έτη.

3. Οι ακόλουθες κατηγορίες κουπονιών είναι επιλέξιμες:

α) κουπόνια διαθέσιμα σε καταναλωτές και MME για συνδρομή σε νέα ευρυζωνική υπηρεσία ή για αναβάθμιση της υφιστάμενης συνδρομής σε υπηρεσία που παρέχει ταχύτητες καταφόρτωσης τουλάχιστον 30 Mbps υπό συνθήκες αιχμής, υπό την προϋπόθεση ότι όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχουν ταχύτητες καταφόρτωσης τουλάχιστον 30 Mbps υπό συνθήκες αιχμής είναι επιλέξιμοι στο πλαίσιο του καθεστώτος. Τα κουπόνια δεν χορηγούνται για αλλαγή παρόχου που παρέχει τις ίδιες ταχύτητες με τις ταχύτητες που είναι ήδη διαθέσιμες στο πλαίσιο της υφιστάμενης συνδρομής ή για αναβαθμίσεις υφιστάμενης συνδρομής με ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 30 Mbps υπό συνθήκες αιχμής·

β) κουπόνια διαθέσιμα σε MME για συνδρομή σε νέα ευρυζωνική υπηρεσία ή για αναβάθμιση της υφιστάμενης συνδρομής σε υπηρεσία που παρέχει ταχύτητες καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps υπό συνθήκες αιχμής, υπό την προϋπόθεση ότι όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχουν ταχύτητες καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps υπό συνθήκες αιχμής είναι επιλέξιμοι στο πλαίσιο του καθεστώτος. Τα κουπόνια δεν χορηγούνται για αλλαγή παρόχου που παρέχει τις ίδιες ταχύτητες με τις ταχύτητες που είναι ήδη διαθέσιμες στο πλαίσιο της υφιστάμενης συνδρομής ή για αναβαθμίσεις υφιστάμενης συνδρομής με ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps υπό συνθήκες αιχμής.

4. Τα κουπόνια καλύπτουν έως το 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Επιλέξιμες δαπάνες είναι το μηνιαίο τέλος, το σύνθετος κόστος εγκατάστασης και ο απαραίτητος τερματικός εξοπλισμός για τη χρήση των ευρυζωνικών υπηρεσιών από τους τελικούς χρήστες με τις ταχύτητες που προσδιορίζονται στην παράγραφο 3. Οι δαπάνες για εσωτερική καλωδίωση και περιορισμένη ανάπτυξη στην ιδιοκτησία των τελικών χρηστών ή σε δημόσια περιουσία που γειτνιάζει με την ιδιοκτησία των τελικών χρηστών είναι επίσης επιλέξιμες στον βαθμό που είναι αναγκαίες και επικουρικές για την παροχή της υπηρεσίας. Το κουπόνι πληρώνεται από τις δημόσιες αρχές απευθείας στους τελικούς χρήστες ή απευθείας στον πάροχο υπηρεσιών που έχουν επιλέξει οι τελικοί χρήστες.

5. Δεν παρέχονται κουπόνια για περιοχές στις οποίες δεν υπάρχει δίκτυο που να παρέχει τις επιλέξιμες υπηρεσίες που προσδιορίζονται στην παράγραφο 3. Τα κράτη μέλη πρέπει να διεξάγουν δημόσια διαβούλευση μέσω της δημοσίευσης των κύριων χαρακτηριστικών του καθεστώτος και του καταλόγου των γεωγραφικών περιοχών-στόχων σε δικτυακό τόπο προσβάσιμο στο κοινό σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Στη δημόσια διαβούλευση καλούνται τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το σχέδιο μέτρου καθώς και τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με τα υφιστάμενα δίκτυα τους που είναι σε θέση να παρέχουν με αξιόπιστο τρόπο την ταχύτητα που ορίζεται στην παράγραφο 3. Η δημόσια διαβούλευση διαρκεί τουλάχιστον 30 ημέρες.

6. Τα κουπόνια είναι τεχνολογικά ουδέτερα. Τα καθεστώτα εξασφαλίζουν ίση μεταχείριση όλων των πιθανών παρόχων υπηρεσιών και προσφέρουν στους τελικούς χρήστες την ευρύτερη δυνατή επιλογή παρόχων ανεξάρτητα από τις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες. Για τον σκοπό αυτό, το κράτος μέλος δημιουργεί διαδικτυακό μητρώο όλων των επιλέξιμων παρόχων υπηρεσιών ή εφαρμόζει ισοδύναμη εναλλακτική μέθοδο για να διασφαλίζει τη διαφάνεια και τον ανοικτό και άνευ διακρίσεων χαρακτήρα της κρατικής παρέμβασης. Οι τελικοί χρήστες έχουν τη δυνατότητα να συμβουλευονται αυτές τις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επιχειρήσεις που είναι σε θέση να παρέχουν τις επιλέξιμες υπηρεσίες. Όλες οι επιχειρήσεις που είναι σε θέση να παρέχουν επιλέξιμες υπηρεσίες έχουν το δικαίωμα, κατόπιν αιτήματος, να συμπεριληφθούν στο διαδικτυακό μητρώο ή σε οποιαδήποτε εναλλακτική τοποθεσία επιλέξει το κράτος μέλος.

7. Προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι στρεβλώσεις της αγοράς, τα κράτη μέλη διενεργούν αξιολόγηση της αγοράς προσδιορίζοντας τους επιλέξιμους παρόχους που είναι παρόντες στην περιοχή και συλλέγοντας πληροφορίες για τον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς τους, τη χρήση των επιλέξιμων υπηρεσιών και τις τιμές τους. Ενίσχυση χορηγείται μόνον εάν από την αξιολόγηση της αγοράς προκύπτει ότι το καθεστώς έχει σχεδιαστεί με επαρκώς ευρύ τρόπο ώστε να μην ωφελεί αδικαιολόγητα έναν περιορισμένο αριθμό παρόχων και ότι το καθεστώς δεν οδηγεί στην ενίσχυση της (τοπικής) ισχύος ορισμένων παρόχων στην αγορά.

8. Για να είναι επιλέξιμος, ένας πάροχος ευρυζωνικών υπηρεσιών, όταν είναι κάθετα ολοκληρωμένος και έχει μερίδιο αγοράς λιανικής άνω του 25 %, πρέπει να προσφέρει, στην αντίστοιχη αγορά χονδρικής πρόσβασης, προϊόντα χονδρικής πρόσβασης βάσει των οποίων κάθε αιτών πρόσβαση θα είναι σε θέση να παρέχει τις επιλέξιμες υπηρεσίες στην ταχύτητα που ορίζεται στην παράγραφο 3 υπό ανοικτούς, διαφανείς και άνευ διακρίσεων όρους.

Η τιμή χονδρικής πρόσβασης βασίζεται σε έναν από τους ακόλουθους δείκτες αναφοράς και αρχές τιμολόγησης:

- α) τις μέσες δημοσιευμένες τιμές χονδρικής που ισχύουν σε άλλες συγκρίσιμες και πιο ανταγωνιστικές περιοχές του κράτους μέλους·
- β) τις ρυθμιζόμενες τιμές που έχουν ήδη καθοριστεί ή εγκριθεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή για τις οικείες αγορές και υπηρεσίες·
- γ) την κοστοστρέφεια ή μέθοδο που έχει θεσπιστεί βάσει του τομεακού κανονιστικού πλαισίου.

Χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες που διαθέτει η εθνική ρυθμιστική αρχή δυνάμει του κανονιστικού πλαισίου, ζητείται η γνώμη της εθνικής ρυθμιστικής αρχής σχετικά με τα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης, τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, και σχετικά με τις διαφορές που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

48) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 52δ:

«Άρθρο 52δ

Ενισχύσεις για δίκτυα οπισθόζευξης

1. Οι ενισχύσεις για την ανάπτυξη δικτύων οπισθόζευξης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

2. Επιλέξιμες δαπάνες είναι το σύνολο των δαπανών για την κατασκευή, διαχείριση και λειτουργία δικτύου οπισθόζευξης. Το μέγιστο ποσό ενίσχυσης για ένα έργο καθορίζεται βάσει ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 στοιχείο α). Όταν πραγματοποιείται επένδυση σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχείο β) χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του συνήθους κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, και επαληθεύεται εκ των υστέρων μέσω μηχανισμού ανάκτησης. Η εύλογη πρόβλεψη του μέτρου απαιτεί να λαμβάνονται υπόψη όλες οι δαπάνες και όλα τα έσοδα που αναμένεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια της οικονομικής ζωής της επένδυσης.

3. Η ανάπτυξη δικτύων οπισθόζευξης πραγματοποιείται σε περιοχές όπου δεν υπάρχει δίκτυο οπισθόζευξης που βασίζεται σε οπτικές ίνες ή άλλες τεχνολογίες ικανές να παρέχουν το ίδιο επίπεδο επιδόσεων και αξιοπιστίας με τις υφιστάμενες οπτικές ίνες ή με οπτικές ίνες που έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Τούτο επαληθεύεται με χαρτογράφηση και δημόσια διαβούλευση, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

4. Η χαρτογράφηση και η δημόσια διαβούλευση για τους σκοπούς της παραγράφου 3 πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η χαρτογράφηση προσδιορίζει τις περιοχές-στόχους για την κρατική παρέμβαση οπισθόζευξης και λαμβάνει υπόψη όλα τα υφιστάμενα δίκτυα οπισθόζευξης. Όλα τα στοιχεία της μεθοδολογίας και τα υποκείμενα τεχνικά κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τη χαρτογράφηση των περιοχών-στόχων πρέπει να δημοσιοποιούνται. Η χαρτογράφηση επαληθεύεται πάντοτε μέσω δημόσιας διαβούλευσης·

β) η δημόσια διαβούλευση διενεργείται από την αρμόδια δημόσια αρχή μέσω δημοσίευσης των κύριων χαρακτηριστικών της σχεδιαζόμενης κρατικής παρέμβασης και του καταλόγου των περιοχών που προσδιορίζονται με τη διαδικασία χαρτογράφησης, σύμφωνα με το στοιχείο α). Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να διατίθενται σε δικτυακό τόπο προσβάσιμο στο κοινό σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης καλούνται τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τη σχεδιαζόμενη κρατική παρέμβαση καθώς και τεκμηριωμένες πληροφορίες, σύμφωνα με το στοιχείο α), αναφορικά με τα υφιστάμενα δίκτυα οπισθόζευξης ή τα δίκτυα οπισθόζευξης που έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Η δημόσια διαβούλευση διαρκεί τουλάχιστον 30 ημέρες.

5. Η παρέμβαση επιφέρει σημαντική βελτίωση (ουσιαστική αλλαγή) σε σύγκριση με τα δίκτυα οπισθόζευξης που υπάρχουν ή έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα, όπως διαπιστώνεται μέσω χαρτογράφησης και δημόσιας διαβούλευσης διενεργούμενης σύμφωνα με την παράγραφο 4. Οποιαδήποτε προγραμματιζόμενα, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, δίκτυα λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της ουσιαστικής αλλαγής μόνο εάν παρέχουν, από μόνα τους, επιδόσεις παρόμοιες με εκείνες του χρηματοδοτούμενου με κρατικούς πόρους δικτύου που σχεδιάζεται στις περιοχές-στόχους εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Ουσιαστική αλλαγή υφίσταται εάν, ως αποτέλεσμα της επιδοτούμενης παρέμβασης, πραγματοποιείται σημαντική νέα επένδυση στο δίκτυο οπισθόζευξης και το επιδοτούμενο δίκτυο οπισθόζευξης βασίζεται σε οπτικές ίνες ή σε άλλες τεχνολογίες ικανές να εξασφαλίσουν το ίδιο επίπεδο επιδόσεων με τις οπτικές ίνες, σε αντίθεση με τα υφιστάμενα ή τα προγραμματιζόμενα, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, δίκτυα εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα. Η παρέμβαση πρέπει να περιλαμβάνει επένδυση άνω του 70 % σε ευρυζωνικές υποδομές.

6. Οι ενισχύσεις χορηγούνται όπως ορίζεται ακολούθως:

α) οι ενισχύσεις χορηγούνται βάσει ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής σύμφωνα με τις αρχές των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και τηρουμένης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας, με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά·

β) όταν η ενίσχυση χορηγείται χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής σε δημόσια αρχή για την ανάπτυξη και διαχείριση, είτε απευθείας είτε μέσω εσωτερικής οντότητας, ενός δικτύου οπισθόζευξης, η δημόσια αρχή ή η εσωτερική οντότητα, ανάλογα με την περίπτωση, παρέχει μόνο υπηρεσίες χονδρικής με χρήση του επιδοτούμενου δικτύου. Κάθε παραχώρηση ή άλλη ανάθεση σε τρίτο μέρος της κατασκευής ή της λειτουργίας του δικτύου διενεργείται μέσω ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής σύμφωνα με τις αρχές των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων και τηρουμένης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας, με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

7. Η λειτουργία του επιδοτούμενου δικτύου παρέχει χονδρική πρόσβαση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 139), με δικαίους όρους και άνευ διακρίσεων τόσο στα σταθερά όσο και στα κινητά δίκτυα. Η ενεργητική χονδρική πρόσβαση παρέχεται επί δέκα τουλάχιστον έτη από την έναρξη λειτουργίας του δικτύου και η χονδρική πρόσβαση στην ευρυζωνική υποδομή παρέχεται για τη διάρκεια ζωής των σχετικών στοιχείων. Οι ίδιοι όροι πρόσβασης ισχύουν για το σύνολο του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων του δικτύου στα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί υφιστάμενες υποδομές. Οι υποχρεώσεις πρόσβασης επιβάλλονται ανεξάρτητα από κάθε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, της διαχείρισης ή της λειτουργίας του δικτύου. Το χρηματοδοτούμενο με κρατικούς πόρους δίκτυο καλύπτει όλα τα σταθερά και κινητά δίκτυα στις περιοχές-στόχους της παρέμβασης οπισθόζευξης και διαθέτει τουλάχιστον το 50 % της χωρητικότητας σε αιτούντες πρόσβαση. Προκειμένου να καθίσταται αποτελεσματική η χονδρική πρόσβαση και να δίδεται η δυνατότητα στους αιτούντες πρόσβαση να παρέχουν υπηρεσίες, παρέχεται επίσης χονδρική πρόσβαση σε τμήματα του δικτύου που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί από το κράτος ή που ενδέχεται να μην έχουν αναπτυχθεί από τον δικαιούχο της ενίσχυσης, για παράδειγμα με τη χορήγηση πρόσβασης σε ενεργό εξοπλισμό ακόμη και αν χρηματοδοτούνται μόνο ευρυζωνικές υποδομές.

8. Η τιμή χονδρικής πρόσβασης βασίζεται σε έναν από τους ακόλουθους δείκτες αναφοράς και αρχές τιμολόγησης:

α) τις μέσες δημοσιευμένες τιμές χονδρικής που ισχύουν σε άλλες συγκρίσιμες, πιο ανταγωνιστικές περιοχές του κράτους μέλους·

β) τις ρυθμιζόμενες τιμές που έχουν ήδη καθοριστεί ή εγκρίνει από την εθνική ρυθμιστική αρχή για τις οικείες αγορές και υπηρεσίες· ή

γ) την κοστοστρέφεια ή μέθοδο που έχει θεσπιστεί βάσει του τομεακού κανονιστικού πλαισίου.

Χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες που διαθέτει η εθνική ρυθμιστική αρχή δυνάμει του κανονιστικού πλαισίου, ζητείται η γνώμη της εθνικής ρυθμιστικής αρχής σχετικά με τα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης, τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, και σχετικά με τις διαφορές που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

9. Τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή μηχανισμό παρακολούθησης και ανάκτησης, αν το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται σε ένα έργο υπερβαίνει τα 10 εκατ. EUR.

10. Για να διασφαλίζεται ότι η ενίσχυση παραμένει αναλογική και δεν επιφέρει υπεραντισταθμίση ή διεπιδότηση μη ενισχυόμενων δραστηριοτήτων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης διασφαλίζει λογιστικό διαχωρισμό μεταξύ των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη και τη λειτουργία του χρηματοδοτούμενου με κρατικούς πόρους δικτύου και των άλλων κεφαλαίων που έχει στη διάθεσή του.»

49) στο άρθρο 53, η παράγραφος 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. Για τις ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 2,2 εκατ. EUR, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης μπορεί να καθορίζεται, αντί με τη μέθοδο που αναφέρεται στις παραγράφους 6 και 7, στο 80 % των επιλέξιμων δαπανών.»

50) στο άρθρο 55, η παράγραφος 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«12. Για τις ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 2,2 εκατ. EUR, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης μπορεί να καθορίζεται, αντί με τη μέθοδο που αναφέρεται στις παραγράφους 10 και 11, στο 80 % των επιλέξιμων δαπανών.»

51) το άρθρο 56β τροποποιείται ως εξής:

α) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 1α:

«1α. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για την κατασκευή, εγκατάσταση ή αναβάθμιση υποδομών ανεφοδιασμού που εφοδιάζουν σκάφη με ορυκτά καύσιμα, όπως ντίζελ, φυσικό αέριο, σε αέρια μορφή [συμπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG)] και υγροποιημένη μορφή [υγροποιημένο φυσικό αέριο (ΥΦΑ)], καθώς και υγραέριο (LPG).»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 2α:

«2α. Όσον αφορά τις ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού που παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια, υδρογόνο, αμμωνία και μεθανόλη, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες κατασκευής, εγκατάστασης, αναβάθμισης ή επέκτασης των υποδομών επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού. Οι δαπάνες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν το κόστος της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού αυτής καθαυτήν και του σχετικού τεχνικού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων σταθερών, κινητών ή πλωτών εγκαταστάσεων, το κόστος εγκατάστασης ή αναβαθμίσεων ηλεκτρικών ή άλλων συστατικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών καλωδίων και των μετασχηματιστών ισχύος που απαιτούνται για τη σύνδεση της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού με το δίκτυο ή με τοπική μονάδα παραγωγής ή αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή υδρογόνου, καθώς και το κόστος έργων τεχνικής υποδομής, προσαρμογών του εδάφους ή του οδικού δικτύου, το κόστος εγκατάστασης και το κόστος απόκτησης των σχετικών αδειών.

Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν επίσης να καλύπτουν τις επενδυτικές δαπάνες της επιτόπιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμου υδρογόνου και τις επενδυτικές δαπάνες των μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή υδρογόνου. Η ονομαστική παραγωγική ικανότητα της εγκατάστασης επιτόπιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμου υδρογόνου δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ονομαστική ισχύ εξόδου ή τη μέγιστη ικανότητα ανεφοδιασμού της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού με την οποία συνδέεται.»

γ) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η ένταση της ενίσχυσης ανά επένδυση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) δεν υπερβαίνει:

α) το 100 % των επιλέξιμων δαπανών, επί συνόλου επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι 22 εκατ. EUR·

β) το 80 % των επιλέξιμων δαπανών, επί συνόλου επιλέξιμων δαπανών του έργου άνω των 22 εκατ. EUR και μέχρι 55 εκατ. EUR·

γ) το 60 % των επιλέξιμων δαπανών, επί συνόλου επιλέξιμων δαπανών του έργου άνω των 55 εκατ. EUR και μέχρι του ποσού που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο λα).

Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών που ορίζονται στην παράγραφο 2 στοιχεία β) και γ) μέχρι του ποσού που καθορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο λα).»

δ) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 8α:

«8α. Όταν χορηγείται ενίσχυση για την κατασκευή, εγκατάσταση ή αναβάθμιση υποδομής ανεφοδιασμού με υδρογόνο, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τη δέσμευση ότι το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035 η ενισχυόμενη υποδομή ανεφοδιασμού θα παρέχει αποκλειστικά ανανεώσιμο υδρογόνο. Όταν χορηγείται ενίσχυση για την κατασκευή, εγκατάσταση ή αναβάθμιση υποδομής ανεφοδιασμού με αμμωνία ή μεθανόλη, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τη δέσμευση ότι το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035 η ενισχυόμενη υποδομή ανεφοδιασμού θα προμηθεύει αποκλειστικά αμμωνία ή μεθανόλη της οποίας το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές πλην της βιομάζας και έχει παραχθεί σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται για τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.»

ε) η παράγραφος 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«9. Για τις ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 5,5 εκατ. EUR, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης μπορεί να καθορίζεται, αντί με τη μέθοδο που αναφέρεται στις παραγράφους 4, 5 και 6, στο 80 % των επιλέξιμων δαπανών.»

52) το άρθρο 56γ τροποποιείται ως εξής:

α) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 1α:

«1α. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για την κατασκευή, εγκατάσταση ή αναβάθμιση υποδομών ανεφοδιασμού που εφοδιάζουν σκάφη με ορυκτά καύσιμα, όπως ντίζελ, φυσικό αέριο, σε αέρια μορφή [συμπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG)] και υγροποιημένη μορφή [υγροποιημένο φυσικό αέριο (ΥΦΑ)], καθώς και υγραέριο (LPG).»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 2α:

«2α. Όσον αφορά τις ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού που παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια, υδρογόνο, αμμωνία και μεθανόλη, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες κατασκευής, εγκατάστασης, αναβάθμισης ή επέκτασης των υποδομών επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού. Οι δαπάνες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν το κόστος της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού αυτής καθαυτήν και του σχετικού τεχνικού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων σταθερών, κινητών ή πλωτών εγκαταστάσεων, το κόστος εγκατάστασης ή αναβαθμίσεων ηλεκτρικών ή άλλων συστατικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών καλωδίων και των μετασχηματιστών ισχύος που απαιτούνται για τη σύνδεση της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού με το δίκτυο ή με τοπική μονάδα παραγωγής ή αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή υδρογόνου, καθώς και το κόστος έργων τεχνικής υποδομής, προσαρμογών του εδάφους ή του οδικού δικτύου, το κόστος εγκατάστασης και το κόστος απόκτησης των σχετικών αδειών.

Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν επίσης να καλύπτουν τις επενδυτικές δαπάνες της επιτόπιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμου υδρογόνου και τις επενδυτικές δαπάνες των μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή υδρογόνου. Η ονομαστική παραγωγική ικανότητα της εγκατάστασης επιτόπιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμου υδρογόνου δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ονομαστική ισχύ εξόδου ή τη μέγιστη ικανότητα ανεφοδιασμού της υποδομής επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού με την οποία συνδέεται.»

γ) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 7α:

«7α. Όταν χορηγείται ενίσχυση για την κατασκευή, εγκατάσταση ή αναβάθμιση υποδομής ανεφοδιασμού με υδρογόνο, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τη δέσμευση ότι το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035 η ενισχυόμενη υποδομή ανεφοδιασμού θα παρέχει αποκλειστικά ανανεώσιμο υδρογόνο. Όταν χορηγείται ενίσχυση για την κατασκευή, εγκατάσταση ή αναβάθμιση υποδομής ανεφοδιασμού με αμμωνία ή μεθανόλη, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τη δέσμευση ότι το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035 η ενισχυόμενη υποδομή ανεφοδιασμού θα προμηθεύει αποκλειστικά αμμωνία ή μεθανόλη της οποίας το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές πλην της βιομάζας και έχει παραχθεί σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται για τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.»

δ) η παράγραφος 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. Για τις ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 2,2 εκατ. EUR, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης μπορεί να καθορίζεται, αντί με τη μέθοδο που αναφέρεται στις παραγράφους 4 και 5, στο 80 % των επιλέξιμων δαπανών.»

53) στο άρθρο 56δ, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Τα μέγιστα όρια που καθορίζονται στα άρθρα 56ε και 56στ ισχύουν για τη συνολική εκκρεμή χρηματοδότηση, στον βαθμό που η εν λόγω χρηματοδότηση, η οποία παρέχεται από οποιοδήποτε χρηματοδοτικό προϊόν που στηρίζεται από το Ταμείο InvestEU, περιλαμβάνει ενίσχυση. Τα μέγιστα όρια εφαρμόζονται:

α) ανά έργο, στην περίπτωση ενισχύσεων με προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται από το άρθρο 56ε παράγραφοι 2, 3 και 4, το άρθρο 56ε παράγραφος 5 στοιχείο α) σημείο i), και το άρθρο 56ε παράγραφοι 6, 7, 8 και 9·

β) ανά τελικό δικαιούχο στην περίπτωση ενισχύσεων χωρίς προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται από το άρθρο 56ε παράγραφος 5 στοιχείο α) σημεία ii), iii) και iv), το άρθρο 56ε παράγραφος 10 και το άρθρο 56στ.»

54) το άρθρο 56ε τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι ενισχύσεις για την ανάπτυξη σταθερών ευρυζωνικών δικτύων και οι ενισχύσεις για την ανάπτυξη δικτύων κινητής τηλεφωνίας 4G και 5G για τη σύνδεση ορισμένων επιλέξιμων κοινωνικοοικονομικών κινητήριων μοχλών πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο σε έργα που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις συμβατότητας που προβλέπονται αντίστοιχα στο άρθρο 52 και στο άρθρο 52α, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στα στοιχεία γ) και δ) της παρούσας παραγράφου·

β) το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε κάθε τελικό δικαιούχο ανά έργο στο πλαίσιο της στήριξης από το Ταμείο InvestEU δεν υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR·

γ) το έργο συνδέει τους κοινωνικοοικονομικούς κινητήριους μοχλούς που είναι δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες ή ιδιωτικές οντότητες επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού συμφέροντος ή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης. Εξαιρούνται έργα που περιλαμβάνουν στοιχεία ή οντότητες διαφορετικά από εκείνα που προσδιορίζονται στο παρόν στοιχείο·

δ) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 52 παράγραφος 4, η προσδιορισθείσα ανεπάρκεια της αγοράς πρέπει να επαληθεύεται είτε με τη διαθέσιμη κατάλληλη χαρτογράφηση ή, όταν δεν είναι διαθέσιμη τέτοια χαρτογράφηση, μέσω δημόσιας διαβούλευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω:

i) η χαρτογράφηση μπορεί να θεωρείται κατάλληλη εάν δεν είναι παλαιότερη των 18 μηνών. Η χαρτογράφηση προσδιορίζει σαφώς τους κοινωνικοοικονομικούς κινητήριους μοχλούς που προβλέπεται να καλυφθούν από τη δημόσια παρέμβαση και περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα που παρέχουν, υπό συνθήκες αιχμής, ταχύτητες καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps αλλά κάτω των 300 Mbps (κατώτατες ταχύτητες) και τα οποία υπάρχουν ή έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν εντός του σχετικού χρονικού πλαισίου και εξυπηρετούν τις εγκαταστάσεις του προσδιορισθέντος επιλέξιμου κοινωνικοοικονομικού κινητήριου μοχλού που αναφέρεται στο στοιχείο γ). Η χαρτογράφηση πραγματοποιείται από την αρμόδια δημόσια αρχή. Η χαρτογράφηση πραγματοποιείται 1) για αμιγώς σταθερά δίκτυα, σε επίπεδο διεύθυνσης βάσει των εξυπηρετούμενων εγκαταστάσεων, 2) για δίκτυα σταθερής ασύρματης πρόσβασης, σε επίπεδο διεύθυνσης βάσει των εξυπηρετούμενων εγκαταστάσεων ή με βάση το μέγιστο εύρος 100x100 μέτρων, 3) για δίκτυα κινητής τηλεφωνίας με βάση το μέγιστο εύρος 100x100 μέτρων. Όλα τα στοιχεία της μεθοδολογίας και τα υποκείμενα τεχνικά κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τη χαρτογράφηση των περιοχών-στόχων πρέπει να δημοσιοποιούνται. Για την προώθηση των συνεργιών και της απλούστευσης για τη δημόσια διοίκηση, η γεωγραφική έρευνα που διενεργείται δυνάμει του άρθρου 22 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 μπορεί να θεωρείται ότι συνιστά κατάλληλη χαρτογράφηση κατά την έννοια του παρόντος σημείου, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν σημείο·

ii) η δημόσια διαβούλευση διεξάγεται από την αρμόδια δημόσια αρχή μέσω της δημοσίευσης σε δικτυακό τόπο προσβάσιμο στο κοινό σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο των κύριων χαρακτηριστικών της σχεδιαζόμενης κρατικής παρέμβασης. Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης καλούνται τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τη σχεδιαζόμενη κρατική παρέμβαση και να υποβάλουν τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με δίκτυα που παρέχουν, υπό συνθήκες αιχμής, ταχύτητες καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps αλλά κάτω των 300 Mbps (κατώτατες ταχύτητες) και τα οποία υπάρχουν ή έχουν προγραμματιστεί, βάσει αξιόπιστων στοιχείων, να αναπτυχθούν εντός του σχετικού χρονικού πλαισίου και εξυπηρετούν τις εγκαταστάσεις επιλέξιμου κοινωνικοοικονομικού κινητήριου μοχλού που αναφέρεται στο στοιχείο γ) και προσδιορίζεται σύμφωνα με το σημείο i), βάσει πληροφοριών: 1) για αμιγώς σταθερά δίκτυα, σε επίπεδο διεύθυνσης βάσει των εξυπηρετούμενων εγκαταστάσεων, 2) για δίκτυα σταθερής ασύρματης πρόσβασης, σε επίπεδο διεύθυνσης βάσει των εξυπηρετούμενων εγκαταστάσεων ή με βάση το μέγιστο εύρος 100x100 μέτρων, 3) για δίκτυα κινητής τηλεφωνίας με βάση το μέγιστο εύρος των 100x100 μέτρων. Η δημόσια διαβούλευση διαρκεί τουλάχιστον 30 ημέρες.»

β) στην παράγραφο 4, τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές που δεν εξαιρούνται από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους, την τιμολογιακή ρύθμιση και την αποδεσμοποίηση βάσει της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά ενέργειας για τις ακόλουθες κατηγορίες έργων:

i) όσον αφορά τις υποδομές αερίου, τα έργα που περιλαμβάνονται στον ισχύοντα ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος στο παράρτημα VII του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013· και

ii) όλα τα έργα που αφορούν τις υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας, τις υποδομές υδρογόνου και τις υποδομές διοξειδίου του άνθρακα.

- β) οι επενδυτικές ενισχύσεις για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- i) ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για νέες εγκαταστάσεις οι οποίες επιλέγονται σε ανταγωνιστική, διαφανή, αντικειμενική και χωρίς διακρίσεις βάση, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 10·
 - ii) ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε συνδυασμένα έργα αποθήκευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και ηλεκτρικής ενέργειας ή θερμικής ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 41 παράγραφος 1α·
 - iii) ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε συνδυασμένα έργα αποθήκευσης βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 41 παράγραφος 2·
 - (iv) στην περίπτωση εγκαταστάσεων που παράγουν ανανεώσιμο υδρογόνο, ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για εγκατάσταση που συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 41 παράγραφος 3·
 - v) στην περίπτωση εγκαταστάσεων που παράγουν βιοκαύσιμα, ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για εγκαταστάσεις που παράγουν βιοκαύσιμα τα οποία συμμορφώνονται με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρονται στο άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της και παράγονται από τις πρώτες ύλες που μνημονεύονται στο παράρτημα ΙΧ της εν λόγω οδηγίας.»
- γ) στην παράγραφο 5, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «α) το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε κάθε τελικό δικαιούχο στο πλαίσιο της στήριξης από το Ταμείο InvestEU δεν υπερβαίνει τα:
- i) 110 εκατ. EUR ανά έργο για επενδύσεις σε υποδομή που χρησιμοποιείται για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και για εκπαίδευση· 165 εκατ. EUR ανά έργο για σκοπούς και δραστηριότητες πολιτισμού και διατήρησης της κληρονομιάς που προβλέπονται στο άρθρο 53 παράγραφος 2, συμπεριλαμβανομένης της φυσικής κληρονομιάς·
 - ii) 33 εκατ. EUR για δραστηριότητες που σχετίζονται με κοινωνικές υπηρεσίες·
 - iii) 82,5 εκατ. EUR για δραστηριότητες που σχετίζονται με τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς· και
 - iv) 5,5 εκατ. EUR για την εκπαίδευση και την κατάρτιση.»
- δ) η παράγραφος 6 τροποποιείται ως εξής:
- i) στο στοιχείο α), το σημείο v) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «v) υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού που τροφοδοτούν οχήματα με ηλεκτρική ενέργεια ή υδρογόνο. Για ενισχυόμενες υποδομές ανεφοδιασμού που παρέχουν υδρογόνο, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τη δέσμευση ότι, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035, η υποδομή ανεφοδιασμού θα παρέχει αποκλειστικά ανανεώσιμο υδρογόνο. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για επενδύσεις που σχετίζονται με υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού σε λιμένες.»
- ii) στο στοιχείο β), προστίθεται το ακόλουθο σημείο iv):
- «iv) Όταν χορηγούνται ενισχύσεις για υποδομές ανεφοδιασμού με υδρογόνο, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τη δέσμευση ότι, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035, η υποδομή ανεφοδιασμού θα παρέχει αποκλειστικά ανανεώσιμο υδρογόνο. Όταν χορηγείται ενίσχυση για την κατασκευή, εγκατάσταση ή αναβάθμιση υποδομής ανεφοδιασμού με αμμωνία ή μεθανόλη, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τη δέσμευση ότι, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035, η ενισχυόμενη υποδομή ανεφοδιασμού θα προμηθεύει αποκλειστικά αμμωνία ή μεθανόλη της οποίας το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές πλην της βιομάζας και έχει παραχθεί σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται για τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και στις εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της.»
- iii) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «γ) το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται βάσει του στοιχείου α) ή του στοιχείου β) σε κάθε τελικό δικαιούχο ανά έργο στο πλαίσιο της στήριξης από το Ταμείο InvestEU δεν υπερβαίνει τα 165 εκατ. EUR.»

ε) η παράγραφος 7 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο α) τροποποιείται ως εξής:

— το σημείο ii) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ii) επενδύσεις όσον αφορά την αποδοτική χρήση των πόρων και την κυκλικότητα σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφοι 1 έως 6 και 10.»

— προστίθεται το ακόλουθο σημείο ν):

«ν) επενδύσεις σε υποδομές δοκιμών και πειραματισμού.»

ii) το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε κάθε τελικό δικαιούχο ανά έργο στο πλαίσιο της στήριξης από το Ταμείο InvestEU δεν υπερβαίνει τα 110 εκατ. EUR.»

στ) η παράγραφος 8 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο α) τροποποιείται ως εξής:

— τα σημεία i) και ii) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«i) επενδύσεις που επιτρέπουν σε επιχειρήσεις να αποκαθιστούν ή να προλαμβάνουν ζημιές στο φυσικό περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής) ή στους φυσικούς πόρους από δραστηριότητες του ίδιου του δικαιούχου ή από δραστηριότητες άλλης οντότητας που συμμετέχει στο ίδιο έργο, υπό τον όρο ότι i) οι επενδύσεις δεν αφορούν εξοπλισμό, μηχανήματα ή εγκαταστάσεις βιομηχανικής παραγωγής που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου, με την επιφύλαξη της δυνατότητας χορήγησης ενίσχυσης για την εγκατάσταση πρόσθετων κατασκευαστικών στοιχείων που βελτιώνουν το επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας του υφιστάμενου εξοπλισμού, μηχανημάτων και εγκαταστάσεων βιομηχανικής παραγωγής, περίπτωση στην οποία οι επενδυτικές δαπάνες δεν αφορούν εγκαταστάσεις που εκπέμπουν CO₂· και ii) σε περίπτωση επενδύσεων σε εξοπλισμό, μηχανήματα και εγκαταστάσεις βιομηχανικής παραγωγής που χρησιμοποιούν υδρογόνο, ο δικαιούχος δεσμεύεται να χρησιμοποιεί αποκλειστικά ανανεώσιμο υδρογόνο καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της επένδυσης. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος σημείου με σκοπό τη συμμόρφωση των πραγματοποιούμενων επενδύσεων με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί, εκτός εάν η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου.

«ii) μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίου ή επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση ότι οι επενδύσεις δεν αφορούν εξοπλισμό, μηχανήματα ή βιομηχανική παραγωγή που χρησιμοποιεί ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος σημείου με σκοπό τη συμμόρφωση των πραγματοποιούμενων επενδύσεων με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί, εκτός εάν η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου. Κατά παρέκκλιση, μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος σημείου για επενδύσεις σε κτίρια που πραγματοποιούνται για τη συμμόρφωση με ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση χορηγείται προτού τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά για την οικεία επιχείρηση.»

— προστίθεται το ακόλουθο σημείο vi):

«vi) επενδυτικές ενισχύσεις για την αγορά καθαρών οχημάτων που κινούνται τουλάχιστον εν μέρει με ηλεκτρική ενέργεια ή υδρογόνο, ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών για οδικές, σιδηροδρομικές, εσωτερικές πλωτές και θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και για τη μετασκευή οχημάτων με σκοπό τον χαρακτηρισμό τους ως καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών.»

ii) το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) Με την επιφύλαξη του στοιχείου α), η ενίσχυση που χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μπορεί να συνδυάζεται με ενισχύσεις για ένα από τα ακόλουθα μέτρα ή το σύνολό τους:

i) την εγκατάσταση ολοκληρωμένου επιτόπιου εξοπλισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φωτοβολταϊκών συλλεκτών και αντλιών θερμότητας·

ii) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από τις επιτόπιες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας·

iii) τη σύνδεση με ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό·

- iv) την κατασκευή και εγκατάσταση υποδομής επαναφόρτισης για χρήση από τους χρήστες του κτιρίου, και συναφών υποδομών, όπως η υποδομή αγωγών καλωδίωσης, όταν οι χώροι στάθμευσης βρίσκονται είτε εντός του κτιρίου είτε σε παρακείμενο χώρο·
- v) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση του κτιρίου, ιδίως για την αύξηση της ευφύους ετοιμότητάς του, συμπεριλαμβανομένων της παθητικής εσωτερικής ενσυρμάτωσης ή της δομημένης καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων και του βοηθητικού τμήματος της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο, αλλά εξαιρουμένης της ενσυρμάτωσης ή της καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής έκτασης·
- vi) επενδύσεις σε πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων.

Το μέτρο ενίσχυσης δεν στηρίζει την εγκατάσταση ενεργειακού εξοπλισμού που χρησιμοποιεί ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου.

Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται είτε στον ιδιοκτήτη/στους ιδιοκτήτες του κτιρίου είτε στον μισθωτή/στους μισθωτές, ανάλογα με το ποιος λαμβάνει τη χρηματοδότηση για το έργο.»

iii) το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «ε) οι ενισχύσεις για μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης μπορούν επίσης να αφορούν τη διευκόλυνση της σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, υπό τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:
 - i) η στήριξη παρέχεται σε ΜΜΕ ή μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης που είναι πάροχοι μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και είναι οι τελικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης·
 - ii) η ενίσχυση παρέχεται για τη διευκόλυνση της σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 27) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ·
 - iii) η στήριξη λαμβάνει τη μορφή δανείου πλήρους εξασφάλισης ή εγγύησης στον πάροχο των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο σύμβασης ενεργειακής απόδοσης ή συνίσταται σε χρηματοδοτικό προϊόν που αποσκοπεί στη χρηματοδότηση του παρόχου (για παράδειγμα, πρακτορεία ή πώληση επιχειρηματικών απαιτήσεων)·
 - iv) το ονομαστικό ποσό της συνολικής εκκρεμούς χρηματοδότησης που παρέχεται βάσει του παρόντος σημείου ανά δικαιούχο δεν υπερβαίνει τα 30 εκατ. EUR.»

ζ) η παράγραφος 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10. Οι ΜΜΕ ή, κατά περίπτωση, οι μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης μπορούν, επιπλέον των κατηγοριών ενισχύσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 9, να λαμβάνουν επίσης ενισχύσεις υπό τη μορφή χρηματοδότησης που στηρίζεται από το Ταμείο InvestEU, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις:

- a) το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται ανά τελικό δικαιούχο στο πλαίσιο της στήριξης από το Ταμείο InvestEU δεν υπερβαίνει τα 16,5 εκατ. EUR και παρέχεται σε:
 - i) μη εισηγμένες ΜΜΕ που δεν ασκούν ακόμη δραστηριότητες σε καμία αγορά ή ασκούν δραστηριότητες για διάστημα μικρότερο των 10 ετών μετά την καταχώρισή τους ή μικρότερο των επτά ετών μετά την πρώτη εμπορική τους πώληση· όταν είτε η περίοδος λειτουργίας για διάστημα μικρότερο των 10 ετών μετά την καταχώρισή τους είτε η περίοδος λειτουργίας για διάστημα μικρότερο των επτά ετών μετά την πρώτη εμπορική τους πώληση έχει εφαρμόζεται σε συγκεκριμένη επιχείρηση, μόνο η περίοδος αυτή μπορεί να εφαρμοστεί και σε κάθε μεταγενέστερη ενίσχυση βάσει του παρόντος άρθρου στην ίδια επιχείρηση. Για επιχειρήσεις που έχουν εξαγοράσει άλλη επιχείρηση ή έχουν συσταθεί μέσω συγχώνευσης, η περίοδος επιλεξιμότητας που εφαρμόζεται περιλαμβάνει επίσης τις δραστηριότητες της εξαγορασθείσας επιχείρησης ή των συγχωνευθεισών επιχειρήσεων, αντίστοιχα, με εξαίρεση τις εξαγορασθείσες ή συγχωνευθείσες επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 10 % του κύκλου εργασιών της αποκτώσας επιχείρησης κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της εξαγοράς ή, στην περίπτωση επιχειρήσεων που έχουν συσταθεί μέσω συγχώνευσης, λιγότερο από το 10 % του συνδυασμένου κύκλου εργασιών των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της συγχώνευσης. Όσον αφορά την περίοδο επιλεξιμότητας που σχετίζεται με την καταχώριση, εφόσον χρησιμοποιείται, για τις επιλέξιμες επιχειρήσεις που δεν υπόκεινται σε καταχώριση, η δεκαετής περίοδος επιλεξιμότητας θεωρείται ότι αρχίζει από τη στιγμή που η επιχείρηση ξεκινά την οικονομική της δραστηριότητα ή από τη στιγμή που καθίσταται υπόχρεη καταβολής φόρου για την οικονομική της δραστηριότητα, όποια από τις δύο χρονικές στιγμές προηγείται. Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο της στήριξης από το Ταμείο InvestEU μπορεί επίσης να καλύπτει επενδύσεις συνέχειας σε μη εισηγμένες ΜΜΕ μετά την περίοδο επιλεξιμότητας που αναφέρεται στο παρόν σημείο, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις: 1) δεν σημειώνεται υπέρβαση του ονομαστικού ποσού της συνολικής χρηματοδότησης που αναφέρεται στο στοιχείο α), 2) η δυνατότητα για επενδύσεις συνέχειας προβλεπόταν στο αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο και 3) ο τελικός δικαιούχος που λαμβάνει την επένδυση συνέχειας δεν έχει καταστεί «συνδεδεμένη επιχείρηση», κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 3 του παραρτήματος I, με άλλη επιχείρηση εκτός από τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή ανεξάρτητο ιδιώτη επενδυτή που παρέχει χρηματοδότηση στο πλαίσιο της στήριξης από το ταμείο InvestEU, εκτός εάν η νέα οντότητα είναι ΜΜΕ·

- ii) μη εισηγμένες ΜΜΕ που ξεκινούν νέα οικονομική δραστηριότητα, όπου η αρχική επένδυση πρέπει να υπερβαίνει το 50 % του μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών κατά την προηγούμενη πενταετία. Κατά παρέκκλιση από την πρώτη περίοδο, οι παρακάτω επενδύσεις θεωρούνται επενδύσεις για νέες οικονομικές δραστηριότητες εάν η σχετική αρχική επένδυση, βάσει επιχειρηματικού σχεδίου, υπερβαίνει το 30 % του μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών κατά την προηγούμενη πενταετία: 1) επενδύσεις που βελτιώνουν σημαντικά τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της δραστηριότητας πέραν των υποχρεωτικών ενωσιακών προτύπων σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, 2) άλλες περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, και 3) επενδύσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της ικανότητας εξόρυξης, διαχωρισμού, διύλισης, επεξεργασίας ή ανακύκλωσης κρίσιμης πρώτης ύλης που παρατίθεται στο παράρτημα IV. Ο περιβαλλοντικά βιώσιμος χαρακτήρας της επένδυσης αποδεικνύεται σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της “μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης”, ή μέσω άλλων συγκρίσιμων μεθοδολογιών, συμπεριλαμβανομένου, μεταξύ άλλων, του ελέγχου βιωσιμότητας για το ταμείο InvestEU. Όσον αφορά τα μέτρα που είναι πανομοιότυπα με τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο, η αρχή της “μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης” θεωρείται ότι πληρούται δεδομένου ότι έχει ήδη επαληθευτεί·
- iii) ΜΜΕ και μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης που είναι καινοτόμες επιχειρήσεις όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 80)·
- β) το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται ανά τελικό δικαιούχο στο πλαίσιο της στήριξης από το Ταμείο InvestEU δεν υπερβαίνει τα 16,5 εκατ. EUR και παρέχεται σε ΜΜΕ ή μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης των οποίων οι κύριες δραστηριότητες πραγματοποιούνται σε ενισχυόμενες περιοχές, υπό την προϋπόθεση ότι η χρηματοδότηση δεν χρησιμοποιείται για μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α)·
- γ) το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται ανά τελικό δικαιούχο στο πλαίσιο της στήριξης από το Ταμείο InvestEU δεν υπερβαίνει τα 2,2 εκατ. EUR και παρέχεται σε ΜΜΕ ή σε μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης.»·
- 55) στο άρθρο 56στ, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «3. Το ονομαστικό ποσό της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε κάθε τελικό δικαιούχο μέσω όλων των εμπορικών ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών δεν υπερβαίνει τα 8,25 εκατ. EUR.»·
- 56) στο άρθρο 58, οι παράγραφοι 3α και 4 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «3α. Κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται μεταξύ της 1ης Ιουλίου 2014 και [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποίησης] σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, όπως ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται πριν από την 1η Ιουλίου 2014 σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, με εξαίρεση το άρθρο 9, όπως ισχύει πριν ή μετά τη 10η Ιουλίου 2017, πριν ή μετά την 3η Αυγούστου 2021, ή πριν ή μετά [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποίησης], συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
4. Κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα καθεστώτα ενισχύσεων που έχουν απαλλαγεί δυνάμει του παρόντος κανονισμού εξακολουθούν να απαλλάσσονται για περίοδο προσαρμογής έξι μηνών. Η απαλλαγή των ενισχύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 9 στοιχείο α) λήγει στο τέλος της περιόδου που προβλέπεται στη συμφωνία χρηματοδότησης, εφόσον τα δημόσια κεφάλαια που διατέθηκαν στο στηριζόμενο επενδυτικό ταμείο ιδιωτικών συμμετοχών δεσμεύθηκαν βάσει της εν λόγω συμφωνίας εντός εξαμήνου από τη λήξη της περιόδου ισχύος του παρόντος κανονισμού και εξακολουθούν να πληρούνται όλες οι άλλες προϋποθέσεις απαλλαγής.»·
- 57) στο άρθρο 59, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.»·
- 58) στο παράρτημα II, το μέρος II αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού·
- 59) προστίθεται το ακόλουθο παράρτημα IV:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Κρίσιμες πρώτες ύλες που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και στο άρθρο 56ε παράγραφος 10 στοιχείο α) σημείο ii)

Οι ακόλουθες πρώτες ύλες θεωρούνται κρίσιμες πρώτες ύλες όπως αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και στο άρθρο 56ε παράγραφος 10 στοιχείο α) σημείο ii):

- α) αντιμόνιο
- β) αρσενικό
- γ) βωξίτης
- δ) βαρίτης
- ε) βηρύλλιο
- στ) βισμούθιο
- ζ) βόριο
- η) κοβάλτιο
- θ) άνθρακας οπτανθρακοποίησης
- ι) χαλκός
- ια) άστριος
- ιβ) φθορίτης
- ιγ) γάλλιο
- ιδ) γερμάνιο
- ιε) άφνιο
- ιστ) ήλιο
- ιζ) βαριές σπάνιες γαίες
- ιη) ελαφρές σπάνιες γαίες
- ιθ) λίθιο
- κ) μαγνήσιο
- κα) μαγγάνιο
- κβ) φυσικός γραφίτης
- κγ) νικέλιο για κατασκευή μπαταριών
- κδ) νιόβιο
- κε) φωσφορίτης
- κστ) φωσφόρος
- κζ) μέταλλα της ομάδας του λευκόχρυσου
- κη) σκάνδιο
- κθ) μεταλλικό πυρίτιο
- λ) στρόντιο
- λα) ταντάλιο
- λβ) μεταλλικό τιτάνιο
- λγ) βολφράμιο
- λδ) βανάδιο».

Άρθρο 2

Στο άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 3:

«3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται έως τις 30 Ιουνίου 2023.».

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 23 Ιουνίου 2023.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΜΕΡΟΣ II

Υποβάλλεται μέσω του καθιερωμένου ηλεκτρονικού συστήματος κοινοποίησης της Επιτροπής, όπως ορίζεται στο άρθρο 11

Να αναφερθεί η διάταξη του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 βάσει της οποίας εφαρμόζεται το μέτρο ενίσχυσης.

Πρωταρχικός στόχος – Γενικοί στόχοι (κατάλογος)	Στόχοι (κατάλογος)	Μέγιστη ένταση ενίσχυσης σε % ή Ανώτατο ετήσιο ποσό της ενίσχυσης σε εθνικό νόμισμα (σε ακέραιο ποσό)	MME — πριμοδοτήσεις (κατά περίπτωση) σε %
Περιφερειακές ενισχύσεις – επενδυτικές ενισχύσεις ⁽¹⁾ (άρθρο 14)	☐ Καθεστώς%%
	☐ Ad hoc ενισχύσεις%%
Περιφερειακές ενισχύσεις – ενισχύσεις λειτουργίας (άρθρο 15)	☐ Σε αραιοκατοικημένες περιοχές (άρθρο 15 παράγραφος 2)%%
	☐ Σε πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές (άρθρο 15 παράγραφος 3)%%
	☐ Σε εξόχως απόκεντρες περιοχές (άρθρο 15 παράγραφος 4)%%
☐ Περιφερειακές ενισχύσεις για την αστική ανάπτυξη (άρθρο 16)	 εθνικό νόμισμα%
Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρα 17 -19δ)	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 17)%%
	☐ Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18)%%
	☐ Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις (άρθρο 19)%%
	☐ Ενισχύσεις για την κάλυψη δαπανών πραγματοποιούμενων από ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων ("ΤΑΠΤΚ") (άρθρο 19α)%%
	☐ Περιορισμένα ποσά ενισχύσεων σε ΜΜΕ που επωφελούνται από έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων ("ΤΑΠΤΚ") (άρθρο 19β) ⁽²⁾ εθνικό νόμισμα%
	☐ Ενισχύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις υπό μορφή δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας (άρθρο 19γ)%%
	☐ Ενισχύσεις σε ΜΜΕ υπό μορφή προσωρινών δημόσιων παρεμβάσεων σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου ή θερμότητας που παράγεται από φυσικό αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για τον μετριασμό των επιπτώσεων των αυξήσεων των τιμών μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (άρθρο 19δ)%%

⁽¹⁾ Στην περίπτωση ad hoc περιφερειακής ενίσχυσης για τη συμπλήρωση ενίσχυσης που χορηγήθηκε στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων καθεστώτων ενισχύσεων, να αναφερθεί τόσο η ένταση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του καθεστώτος όσο και η ένταση της ad hoc ενίσχυσης.

⁽²⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1, η υποβολή εκθέσεων σχετικά με ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του άρθρου 19β δεν είναι υποχρεωτική. Η υποβολή εκθέσεων σχετικά με ενισχύσεις αυτού του είδους είναι, συνεπώς, απλώς προαιρετική.

Ενισχύσεις για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία (άρθρα 20 – 20α)	☐	Ενισχύσεις για την κάλυψη δαπανών πραγματοποιούμενων από επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (άρθρο 20)%%
	☐	Περιορισμένα ποσά ενίσχυσης σε επιχειρήσεις για συμμετοχή σε έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (άρθρο 20α) (*) εθνικό νόμισμα%
Ενισχύσεις για πρόσβαση ΜΜΕ σε χρηματοδότηση (άρθρα 21-22)	☐	Ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου (άρθρο 21) εθνικό νόμισμα	ά.α.
	☐	Ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου προς ΜΜΕ υπό μορφή φορολογικών κινήτρων για ιδιώτες επενδυτές που είναι φυσικά πρόσωπα (άρθρο 21α) εθνικό νόμισμα	ά.α.
	☐	Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις (άρθρο 22) εθνικό νόμισμα	ά.α.
☐ Ενισχύσεις προς ΜΜΕ – Ενισχύσεις για εναλλακτικές πλατφόρμες διαπραγμάτευσης που ειδικεύονται στις ΜΜΕ (άρθρο 23)		 εθνικό νόμισμα	ά.α.
☐ Ενισχύσεις προς ΜΜΕ – Ενισχύσεις για δαπάνες διερεύνησης (άρθρο 24)		%	ά.α.
Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία (άρθρα 25 - 30)	Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25)	☐ Βασική έρευνα [άρθρο 25 παράγραφος 2 στοιχείο α)]%%
		☐ Βιομηχανική έρευνα [άρθρο 25 παράγραφος 2 στοιχείο β)]%%
		☐ Πειραματική ανάπτυξη [άρθρο 25 παράγραφος 2 στοιχείο γ)]%%
		☐ Μελέτες σκοπιμότητας [άρθρο 25 παράγραφος 2 στοιχείο δ)]%%
	☐	Ενισχύσεις για έργα στα οποία έχει απονεμηθεί το σήμα ποιότητας “Σφραγίδα Αριστείας” (άρθρο 25α) εθνικό νόμισμα%
	☐	Ενισχύσεις για δράσεις Marie Skłodowska-Curie και δράσεις “Απόδειξη της ορθότητας της ιδέας” του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (άρθρο 25β) εθνικό νόμισμα%
	☐	Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25γ)%%
	☐	Ενισχύσεις για ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις (άρθρο 25δ)%%
	☐	Ενισχύσεις που συνδέονται με τη συγχρηματοδότηση έργων που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας ή το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας (άρθρο 25ε)%%
	☐	Επενδυτικές ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές (άρθρο 26)%%
	☐	Επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού (άρθρο 26α)%%
	☐	Ενισχύσεις για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας (άρθρο 27)%%

(*) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1, η υποβολή εκθέσεων σχετικά με ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του άρθρου 20α δεν είναι υποχρεωτική. Η υποβολή εκθέσεων σχετικά με ενισχύσεις αυτού του είδους είναι, συνεπώς, απλώς προαιρετική.

	☐ Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28)%%
	☐ Ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία (άρθρο 29)%%
	☐ Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 30)%%
☐ Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση (άρθρο 31)	%%
Ενισχύσεις για εργαζομένους σε μειονεκτική θέση και εργαζομένους με αναπηρία (άρθρα 32-35)	☐ Ενισχύσεις για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση με τη μορφή επιδότησης μισθού (άρθρο 32)%%
	☐ Ενισχύσεις για την απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία υπό μορφή επιδότησης μισθού (άρθρο 33)%%
	☐ Ενισχύσεις για την αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών που συνεπάγεται η απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία (άρθρο 34)%%
	☐ Ενισχύσεις για την αντιστάθμιση των δαπανών της υποστήριξης που παρέχεται σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση (άρθρο 35)%%
Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρα 36-49)	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές (άρθρο 36)%%
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού (άρθρο 36α)%%
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για την αγορά καθαρών οχημάτων ή οχημάτων μηδενικών εκπομπών και για τη μετασκευή οχημάτων (άρθρο 36β)%%
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (άρθρο 38)%%
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (άρθρο 38α)%%
	☐ Ενισχύσεις για τη διευκόλυνση της σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης (άρθρο 38β) εθνικό νόμισμα	ά.α.
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια υπό μορφή χρηματοδοτικών μέσων (άρθρο 39) εθνικό νόμισμα	ά.α.
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης (άρθρο 41)%%
	☐ Ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (άρθρο 42)%%
	☐ Ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του ανανεώσιμου υδρογόνου σε μικρά έργα και κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας (άρθρο 43)%%

	☐ Ενισχύσεις υπό μορφή μειώσεων φόρων δυνάμει της οδηγίας 2003/96/EK (άρθρο 44)%	ά.α.
	☐ Ενισχύσεις υπό μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων ή εξομοιούμενων προς φόρους περιβαλλοντικών εισφορών (άρθρο 44α)%	ά.α.
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της (άρθρο 45)%%
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης (άρθρο 46)%%
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία (άρθρο 47)%%
	☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για ενεργειακές υποδομές (άρθρο 48)%%
	☐ Ενισχύσεις για μελέτες και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και ενέργειας (άρθρο 49)%%
☐ Καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες θεομηνίες (άρθρο 50)	Μέγιστη ένταση ενίσχυσης%%
	Τύπος θεομηνίας:	☐ σεισμός ☐ χιονοστιβάδα ☐ κατολίσθηση ☐ πλημμύρα ☐ ανεμοστρόβιλος ☐ κυκλώνας ☐ έκρηξη ηφαιστείου ☐ ανεξέλεγκτη πυρκαγιά	
	Ημερομηνία επέλευσης της θεομηνίας	Από ηη/μμ/εεεε έως ηη/μμ/εεεε	
☐ Ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα για μεταφορά κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών (άρθρο 51)	 εθνικό νόμισμα%
☐ Ενισχύσεις για σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα (άρθρο 52)	 εθνικό νόμισμα%
☐ Ενισχύσεις για δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 4G και 5G (άρθρο 52α)	 εθνικό νόμισμα%
☐ Ενισχύσεις για έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των διευρωπαϊκών υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας (άρθρο 52β)	%%
☐ Κουπόνια συνδεσιμότητας (άρθρο 52γ)	 εθνικό νόμισμα%
☐ Ενισχύσεις για δίκτυα οπισθόζευξης (άρθρο 52δ)	%%
☐ Ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς (άρθρο 53)	%%
☐ Καθεστώτα ενισχύσεων για οπτικοακουστικά έργα (άρθρο 54)	%%
☐ Ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές (άρθρο 55)	%%
☐ Επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές (άρθρο 56)	%%
☐ Ενισχύσεις για περιφερειακούς αερολιμένες (άρθρο 56α)	%%

☐ Ενισχύσεις για θαλάσσιους λιμένες (άρθρο 56β)	%%	
☐ Ενισχύσεις για λιμένες εσωτερικής ναυσιπλοΐας (άρθρο 56γ)	%%	
Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε χρηματοδοτικά προϊόντα τα οποία στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU (άρθρα 56δ-56στ)	Άρθρο 56ε	☐ Ενισχύσεις για έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των διευρωπαϊκών υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας που χρηματοδοτούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153 ή έχουν λάβει σήμα ποιότητας “Σφραγίδα Αριστείας” δυνάμει του εν λόγω κανονισμού (άρθρο 56ε παράγραφος 2) εθνικό νόμισμα%
		☐ Ενισχύσεις για την ανάπτυξη σταθερών ευρυζωνικών δικτύων και ενισχύσεις για την ανάπτυξη δικτύων κινητής τηλεφωνίας 4G και 5G για τη σύνδεση ορισμένων επιλέξιμων κοινωνικοοικονομικών παραγόντων (άρθρο 56ε παράγραφος 3) εθνικό νόμισμα%
		☐ Ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και ενεργειακές υποδομές (άρθρο 56ε παράγραφος 4) εθνικό νόμισμα%
		☐ Ενισχύσεις για υποδομές και δραστηριότητες στον κοινωνικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό τομέα, καθώς και στον τομέα της φυσικής κληρονομιάς (άρθρο 56ε παράγραφος 5) εθνικό νόμισμα%
		☐ Ενισχύσεις για μεταφορές και υποδομές μεταφορών (άρθρο 56ε παράγραφος 6) εθνικό νόμισμα%
		☐ Ενισχύσεις για άλλες υποδομές (άρθρο 56ε παράγραφος 7) εθνικό νόμισμα%
		☐ Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος (άρθρο 56ε παράγραφος 8) εθνικό νόμισμα%
		☐ Ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη, καινοτομία και ψηφιοποίηση (άρθρο 56ε παράγραφος 9) εθνικό νόμισμα%
		☐ Ενισχύσεις υπό μορφή χρηματοδότησης που στηρίζεται από το Ταμείο InvestEU και παρέχεται σε ΜΜΕ ή μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης (άρθρο 56ε παράγραφος 10) εθνικό νόμισμα%
	☐ Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε ενδιάμεσα χρηματοδοτικά προϊόντα εμπορικού χαρακτήρα τα οποία στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU (άρθρο 56στ) εθνικό νόμισμα%»	